Reg No 2677
ABC Certified
ايڊيٽر: اعجاز مهر
روزاني
سنڌيار
ڪراچي
Daily SINDHYAR Karachi
NTN 4129440-8 www.dailysindhyar.com
جلد :11 | خميس 27 جولاءِ 2023 ع بمطابق 08 محرم الحرام 1445هه | شمارو: 278 | قيمت10 روپيا

اليڪشن ايڪٽ ترميمي بل 2023 ع منظور، پارليامينٽ جو گڏيل اجلاس

بل ۾ اليڪشن ايڪٽ جي سيڪشن 230 جي ذيلي شق 2 اي ۾ ترميم شامل آهي، جنهن تحت نگران حڪومت کي اضافي اختيار ملندا. ترميم تحت نگران حڪومت کي ملڪي معيشت لاءِ ضروري فيصلا ڪرڻ جو اختيار حاصل هوندو

آرٽيڪل 230 آٽڻ تي ڪيترن ئي ماڻهن اعتراض ڪيو، اها غلط فهمي هئي ته ان آرٽيڪل ذريعي نگران حڪومت کي اختيار ڏيڻ جو مقصد هو، انهن کي ڊگهي عرصي تائين مشق ڪرڻ آهي: اياز صادق

اڄ عالمي بئنڪ جا نمائندا مون وٽ آيا جن کي خدشو هو ته موجوده حڪومت جو مدو ختم ٿيڻ ڪانپوءِ مختلف ترقياتي منصوبن جا معاهدا ڪيئن ٿيندا. لاڳاپيل ڪميٽي کي انهن معاهدن کي جاري رکڻ لاءِ ڪو رستو ڳولڻ گهرجي

مون کي چونڊ ايڪٽ ۾ ٻين ترميمن تي ڪوبه اختلاف نه آهي، سيڪشن 230 ۾ ڪجهه شيون اهڙيون آهن جنهن تي اختلاف هو، قانون واري وزير جو ٿورو ادا ڪريان ٿو : رضا رباني

اهو ڪٿي ٿيندو آهي ته آءِ ايم ايف سياسي پارٽين وٽ رجي پڇي ته ڇا هو آءِ ايم ايف جي معاهدي جي سپورٽ ڪندا. آءِ ايم ايف جو سياسي پارٽين سان پڇڻ پاڪستان جي خودمختياري ۾ مداخلت آهي

اسلام آباد(بيورو رپورٽ) پارليامينٽ جي گڏيل اجلاس ۾ اليڪشن ايڪٽ ترميمي بل 2023 ع جي منظوري ڏني وئي. اسپيڪر راجا پرويز اشرف جي صدارت هيٺ پارليامينٽ جو گڏيل اجلاس ٿيو جنهن ۾ اليڪشن ايڪٽ ترميمي بل 2023 ع پيش ڪيو ويو. پارليامينٽ اليڪشن ايڪٽ ترميمي بل 2023 ع اڪثريت راءِ سان منظور ڪري ورتو ۽ ترميمي بل جي شق وار منظوري ڏني وئي. اليڪشن /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 31

ترقي جي لاءِ ڪرپشن کي روڪڻو پوندو، ملڪ ڊيفالٽ جي خطري کان نڪري چڪو آهي: وزيراعظم

سنڌ جو وڏو وزير جوان وڏو وزير آهي سندس ٽيم محنت ڪري رهي آهي، گورنر جو جوانن جي ٽريننگ لاءِ شاندار پروگرام تعريف جوڳو آهي

اسان کي گيس ۽ بجلي جي چوري جو خاتمو ڪرڻو پوندو. پاڪستان جي ترقي لاءِ ڪرپشن جو خاتمو تمام ضروري آهي

قوم اڳ ئي مهانگائي جي چڪي ۾ پيسجي رهي آهي، بيوه ۽ يتيم نه پر هاڻ اشرافيه کي بار قبول ڪرڻو پوندو. اسان کي پنهنجي معيشت جي ري اسٽرڪچر ڪرڻي آهي

ڪجهه ماڻهو ڏينهن رات پاڪستان کي ڊيفالٽ ڪرائڻ لاءِ جادو ڪري رهيا هئا، پاڪستان هاڻ ڊيفالٽ جي خطري کان نڪري چڪو آهي

عوام جي مينڊيٽ سان نئين حڪومت ايندي، ايندڙ مهيني اسان جي حڪومت جو مدو پورو ٿي رهيو آهي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) وزيراعظم شهباز شريف چيو آهي ته پاڪستان هاڻ ڊيفالٽ جي خطري کان نڪري چڪو آهي. جادو ۽ ڪارو علم ڪندڙن چاهيو ٿي ته ملڪ ڊيفالٽ ڪري، جيڪڏهن هاڻ ترقي ڪرڻي آهي ته ڪرپشن جو خاتمو ڪرڻو پوندو. بجلي ۽ گيس جي چوري هر صورت ۾ روڪڻي پوندي. وزيراعظم شهباز شريف هڪ ڏينهن جي دوري تي ڪراچي پهتو جتي سندس ليپ ٽاپ ورهائڻ واري تقريب ۾ پرجوش استقبال ڪيو ويو. تقريب کي خطاب ڪندي وزيراعظم چيو ته اڄ هتي اچي تمام گهڻي خوشي ٿي. سنڌ جو وڏو وزير جوان وڏو وزير آهي سندس ٽيم محنت ڪري رهي آهي. گورنر /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 05

Minister's
Youth
ڪراچي: وزيراعظم شهباز شريف شاگردياڻي کي ليپ ٽاپ ڏيندي

وزيراعظم سان ايم ڪيو ايم وفد جي ملاقات، آدمشماري تي خدشا

شهباز شريف کي اليڪٽرڪ انتظاميا سان ملاقات ۾ ايم ڪيو ايم جي نمائندگي يقيني بڻائڻ جي هدايت ڪئي : ذريعا

عام چونڊون نئين آدمشماري تي ٿينديون يا پراڻي آدمشماريءَ تي فيصلو نه ڪيو ويو آهي

وزيراعظم يقين ڏياريو ته عام چونڊن بابت فيصلو ايم ڪيو ايم کي اعتماد ۾ وٺي ڪيو ويندو

ڪراچي(بيورو رپورٽ) گورنر هائوس ڪراچي ۾ وزيراعظم شهباز شريف سان متحده قومي موومينٽ (ايم ڪيو ايم) پاڪستان جي وفد ملاقات ڪئي. ان موقعي تي سنڌ جو گورنر ڪامران ٽيسوري پڻ موجود هو ايم ڪيو ايم جي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 08

فوج، پوليس، ايجنسيون آهن، پوءِ به دهشتگردي ختم ڇو نه ٿي ٿئي: سينيٽر مشتاق احمد

قبائلي علائقن ۾ ڀتا خوري ۽ دهشتگردي عروج تي پهچي چڪي آهي

قبائلي علائقن جي عوام کي امن ڏيو، هو وڌيڪ خون ڏسڻ نٿا چاهين

اسلام آباد (بيورو رپورٽ)جماعت اسلامي جي سينيٽر مشتاق احمد سوال اٿاريو آهي ته جڏهن فوج، پوليس ۽ ايجنسيون آهن ته پوءِ دهشتگردي ختم /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 29

آرٽسٽ روبي علي ۽ ارشاد جاگيراڻي خلاف ڌمڪين جو ڪيس داخل

حيدرآباد (رپورٽر) حيدرآباد جي هٽڙي پوليس وڪيل گلزار عالماڻي جي فرياد تي آرٽسٽ روبي علي ۽ ارشاد جاگيراڻي خلاف ڌمڪين جو ڪيس /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 19

چين پاڪستان جو 2 ارب 10 ڪروڙ ڊالرن جو قرض واپس نه ڪرڻ جي منظوري ڏئي ڇڏي

چين پاڪستان کي قرض ڏيڻ ۾ 2 سالن لاءِ دير ڪري ڇڏي آهي : ناڻي وزارت ذريعا

پاڪستان کي ان قرض تي اضافي سود ادا نه ڪرڻو پوندو

اسلام آباد (مانيٽرنگ ڊيسڪ) چين پاڪستان جو 2 ارب 10 ڪروڙ ڊالرن جو قرض واپس نه ڪرڻ جي منظوري ڏئي ڇڏي. ناڻي واري وزارت جي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 30

ايم پي اي اسلم ابڙو جو پاءُ ۽ پائيٽيو قتل، 2 زخمي

ايم پي اي اسلم ابڙو جو پاءُ اڪرم ابڙو پنهنجي پٽ شهريار ۽ ٻين سان گڏ گاڏي ۾ ڳوٺ وڃي رهيا هئا ته موٽرسائيڪل سوار هٿياربندن مٿن فائرنگ ڪري ڏني

فائرنگ ۾ اڪرم ابڙو ۽ سندس پٽ شهريار ابڙو ٽڏي تي مارجي ويا، عبدالله ابڙو ۽ ارشاد پنهور زخمي ٿي پيا

اسان جي ڪنهن سان به دشمني نه آهي، منهنجي پاءُ ۽ پائيٽي کي ٽارگيٽ ڪري قتل ڪيو ويو : ايم پي اي اسلم ابڙو

منهنجا گهرياتي ٻن گاڏين ۾ جيڪب آباد وڃي رهيا هئا ته 8 جوابدارن حملو ڪيو

ذاتي دشمني هجي ها ته منهنجي سمورن گهرياتين کي قتل ڪيو وڃي ها

پوليس پاران جاري ڪيل خبر غلط آهي، ارشاد پنهور اسپتال ۾ علاج هيٺ آهي، پوليس غلط بياني ڪئي ته ارشاد پنهور دم ڏئي ڇڏيو آهي : وارث

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ڪراچي ۾ هٿياربندن جي فائرنگ ۾ ايم پي اي اسلم ابڙو جو پاءُ ۽ پائيٽيو مارجي ويا، 2 ڄڻا زخمي ٿي پيا آهن ايم پي اي اسلم ابڙو جو پاءُ اڪرم ابڙو پنهنجي پٽ شهريار ۽ ٻين سان گڏ گاڏي ۾ ڳوٺ وڃي رهيا هئا ته موٽرسائيڪل سوار هٿياربندن مٿن فائرنگ ڪري ڏنيفائرنگ ۾ اڪرم ابڙو ۽ سندس پٽ شهريار ابڙو ٽڏي تي مارجي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 02

فريال ٽالپر ايم پي اي اسلم ابڙو جي گهر پهتي، ڏک جو اظهار

فريال ٽالپر سنڌ اسيمبلي ميمبر اسلم ابڙو سان سندس پاءُ ۽ پائيٽي جي وحشياڻي قتل تي گهري ڏک ۽ يڪجهتي جو اظهار ڪيو

اڪرم ابڙو ۽ شهريار ابڙو جي قتل ۾ ملوث جوابدارن کي جلد انصاف جي ڪٽهڙي ۾ آندو ويندو: فريال ٽالپر جي يقين ڏياڻي

ناصر حسين شاهه، سعيد غني، امتياز شيخ، وزير سهيل انور سيال، اعجاز جکراڻي ۽ پارٽي اڳواڻ شيراز راڄپر ٻين به ڏک جو اظهار ڪيو

ڪراچي (رپورٽر) پيپلز پارٽي عورت شعبي جي مرڪزي صدر ۽ سنڌ اسيمبلي جي ميمبر فريال ٽالپر ايم پي اي اسلم ابڙو جي گهر پهتي، /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 32

صوبائي وزير شرجيل انعام ميمڻ سينيٽر صحافي ۽ پي ايف يو جي اڳواڻ لالا اسد پٺاڻ جي پيءُ جي لاڏاڻي تي تعزيت جو اظهار

ڪراچي (رپورٽر) اطلاعات، ٽرانسپورٽ ۽ ماس ٽرانزٽ واري صوبائي وزير شرجيل انعام ميمڻ سينيٽر صحافي ۽ پي ايف يو جي اڳواڻ لالا اسد پٺاڻ جي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 33

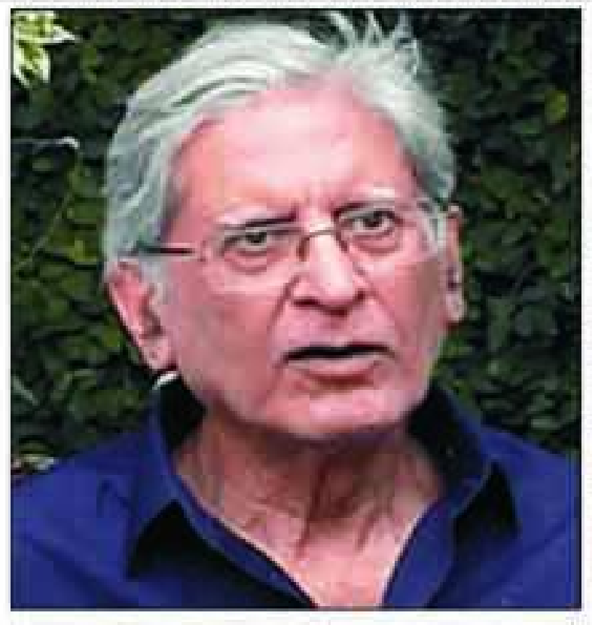

وفاق ۾ نگران حڪومت جي مدي ۾ واڌ جو به پروگرام آهي: اعتزاز احسن

خواجا آصف اسحاق ڊار جي نگران وزيراعظم ٿيڻ تي درست اعتراض ڪيو

آءِ جي پنجاب کان 9 مئي جي واقعن بابت پڇاڻو ڪيو وڃي ته سڀ ڪجهه سامهون اچي ويندو

گيلاني ۽ جمالي حڪومت کي ڏسجي ته توشه خانو ڪيس نه ٿيندو. ڪو به ان کي رد نٿو ڪري

لاهور (مانيٽرنگ ڊيسڪ)ناميارِي قانوندان اعتزاز احسن چيو آهي ته وفاقي حڪومت وٽ به نگران حڪومت جو مدو وڌائڻ جو پروگرام آهي.لاهور هاءِ ڪورٽ ٻاهران ميڊيا سان ڳالهائيندي اعتزاز احسن چيو ته وفاق ۾ نگران حڪومت. /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 25

ڊار نگران وزيراعظم ٿيو ته ٻن سالن تائين چونڊون نه ٿينديون: راجا رياض

مسلم ليگ (ن) جو ڪو نالو ظاهر ڪرڻ يا ان تي هلڻ لاءِ مون کي سائس صلاح ڪرڻ جي ضرورت ناهي

نگران وزيراعظم جي نالي تي جلد مشاورت شروع ڪري رهيا آهن. ٻن ٽن ڏينهن تائين اپوزيشن اڳواڻ سان ملاقاتون ٿينديون

نگران حڪومت جي معاملي تي پهرين آگسٽ تائين وزيراعظم سان ملاقات ڪندس

اسلام آباد(بيورو رپورٽ) قومي اسيمبلي ۾ مخالف ڌر جي اڳواڻ راجا رياض ناڻي واري وزير اسحاق ڊار کي نگران وزيراعظم بڻائڻ جي مخالفتڪندي چيو آهي ته جيڪڏهن هو نگران وزيراعظم بڻيو ته ٻن سالن تائين چونڊون نه ٿينديون/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 17

نسلا ٽاور ڪيس: منظور قادر ڪاڪا جي ضمانت منظور

ڪراچي جي اسپيشل اينٽي ڪرپشن ڪورٽ نسلا ٽاور ڪيس ۾ منظور قادر ڪاڪا جي عبوري ضمانت منظور ڪري ورتي

عدالت منظور قادر ڪاڪا جي عبوري ضمانت منظور ڪندي اينٽي ڪرپشن پوليس کي سندس خلاف ڪارروائي کان روڪي ڇڏيو

سنڌ بلڊنگ ڪنٽرول اٿارٽي جو اڳوڻو ڊي جي منظور قادر ڪاڪا ميگا ڪرپشن ڪيس ۾ 2016 ۾ ملڪ مان فرار ٿي ويو هو

ڪراچي (م د) ڪراچي جي اسپيشل اينٽي ڪرپشن ڪورٽ نسلا ٽاور ڪيس ۾ منظور قادر ڪاڪا جي عبوري ضمانت منظور ڪري ورتيڪراچي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 09

نگران وزيراعظم تي بحث وقت کان اڳ آهي: اسحاق ڊار

نگران وزيراعظم جي مقرري بابت اڃا تائين مشاورت شروع نه ٿي آهي

نگران حڪومت جا اختيار وڌائڻ ڪانسواءِ ملڪ نٿو هلي سگهي

اسلام آباد (مانيٽرنگ ڊيسڪ) ناڻي واري وزير اسحاق ڊار جو چوڻ آهي ته نگران وزيراعظم تي بحث وقت کان اڳ آهي، ان جو فيصلو پي ٽي ايم ۽ اتحادي قيادت ڪندي،خانگي ٽي وي کي انٽرويو ڏيندي اسحاق ڊار چيو ته نگران وزيراعظم جي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 11

اسلم ابڙو جي پاءُ ۽ پائيٽي جي قتل واقعي تي بلاول جو رد عمل

ڪراچي (م د) پاڪستان پيپلز پارٽي جي چيئرمين ۽ پرڏيهي وزير بلاول ڀٽو زرداري ايم پي اي اسلم ابڙو جي پاءُ ۽ پائيٽي جي قتل جي مذمت ڪئي آهيبلاول چيو آهي ته اڪرم ابڙو ۽ شهريار ابڙو جو قتل دهشتگردي آهي. قاتل جلد قانونجي پڪڙ ۾ هوندا.سنڌ بار ڪائونسل پاران به /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 01

ايم ڪيو ايم جي رعنا انصار سنڌ اسيمبلي جي پهرين عورت اپوزيشن اڳواڻ چونڊجي وئي

سنڌ اسيمبلي جو اجلاس اسپيڪر آغا سراج دراني جي صدارت هيٺ سوا ڪلاڪ دير سان شروع ٿيو

صوبائي اسيمبلي جي اپوزيشن اڳواڻ لاءِ ايم ڪيو ايم جي رعنا انصار کي 69 مان 39 ميمبرن جي حمايت حاصل ٿي ٿي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ايم ڪيو ايم جي رعنا انصار سنڌ اسيمبلي جي پهرين عورت اپوزيشن اڳواڻ چونڊجي وئي. سنڌ اسيمبلي جو اجلاس اسپيڪر /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 18

ڪراچي: ڪازوي ڪراس ڪندي 2 ڄڻا ٻڏي ويا

ٻئي ڄڻا محمود آباد کان ڪورنگي وڃڻ جي ڪوشش ڪري رهيا هئا

ٻئي ڄڻا پاڻيءَ جي وهڪري ۾ ٻڏي ويا ۽ ٻڪرين ۾ ڦاسي پيا

ڪراچي (رپورٽر) ڪراچي ۾ ڪورنگي ڪاز وي تي 2 ڄڻا پاڻي جي وهڪري ۾ ٻڏي ويا. ٿوري دير کان پوءِ ريسڪيو ۾ ٻڏي ويل ٻه ماڻهو اوهان جي مدد سان /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 24

وفاقي ڪابينا احتساب عدالتن جي جوڙجڪ جي منظوري ڏئي ڇڏي

وزيراعظم شهباز شريف جي صدارت هيٺ وفاقي ڪابينا جو اجلاس ٿيو

ڪابينا قومي ڪيناٻس پاليسي جي منظوري ۾ دير ڪئي، جيڪا ايندڙ اجلاس ۾ پيش ڪئي ويندي

اسلام آباد (بيورو رپورٽ) وفاقي ڪابينا احتساب عدالتن جي جوڙجڪ جي منظوري ڏئي ڇڏي، وزيراعظم شهباز شريف جي صدارت هيٺ وفاقي ڪابينا جو اجلاس ٿيو، جنهن ۾ ڪابينا 13 مان 12 ايجنڊا جي منظوري ڏني، ۾ ڪابينا قومي ڪيناٻس پاليسي جي منظوري ۾ دير ڪئي، جيڪا ايندڙ اجلاس ۾ پيش ڪئي ويندي، ذريعن موجب ڪابينا بورڊ آف انويسٽمينٽ /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 28

وڪيل شاهد سومرو بنا امتحان جي پهريون بئرسٽر بڻجي ويو

لنڊن (م د) نوجوان وڪيل شاهد سومرو بنا امتحان جي برطانوي اداري لِنڪلنس اِن جي ڊگري /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 12

ملير ندي ۾ پاڻي جي سطح ۾ واڌ، ٻنهي ڪازن کي ٽريفڪ لاءِ بند ڪيو ويو

جابلو پٽي ۾ برسات بعد ملير جي مختلف علائقن جو هڪ هفتي کان شهري علائقن سان رابطو ڪٽيل

گلشن حديد لنڪ روڊ به پاڻيءَ هيٺ اچي ويو، ٽريفڪ معطل ٿي وئي

ڊفينس، اختر ڪالوني، قيوم آباد، بلوچ ڪالوني ۽ ٻين ملير ندي طرف ايندڙ رستن تي سوين گاڏيون ڦاسجي ويون

ڪراچي (نمائندن وٽان) سنڌ ۾ چوماسي جي لاڳيتين وسڪارن ڪانپوءِ برساتي پاڻيءَ ۾ ٻڏي ويل شهرن مان پاڻي نيڪال نه ٿيو جابلو پٽي ۾ برسات بعد ملير جي مختلف علائقن جو هڪ هفتي کان شهري علائقن سان رابطو ڪٽيل آهي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 13

اسلام آباد: ناڻي واري وفاقي وزير اسحاق ڊار جي صدارت هيٺ تيل اجلاس جو ڏيک

توشه خانه فوجداري ڪيس: پي ٽي آءِ چيئرمين جي اپيل تي ٽرائل روڪڻ واري استدعا رد

سپريم ڪورٽ ڪيس اسلام آباد هاءِ ڪورٽ ڏانهن واپس اماڻي ڇڏيو

توشه خانه ٽرائل حتمي مرحلي ۾ داخل ٿي چڪو آهي ان ۾ اسان مداخلت نٿا ڪري سگهون : عدالت

ٻڌڻي کان اڳ عدالت جي ڪمري ۾ سخت بدنظمي ۽ گوڙ شروع ٿيو جنهن سبب ججز عدالت جي ڪمري مان اٿي هليا ويا

اسلام آباد (م د) سپريم ڪورٽ توشه خانه فوجداري ڪيس ۾ پي ٽي آءِ چيئرمين جي اپيل تي ٽرائل روڪڻ واري استدعا رد ڪري ڇڏي آهي، سپريم ڪورٽ ڪيس اسلام آباد هاءِ ڪورٽ ڏانهن واپس اماڻي ڇڏيو. عدالت پي ٽي آءِ چيئرمين جي اپيل اڪلائيندي چيو ته توشه خانه ٽرائل حتمي مرحلي ۾ داخل ٿي چڪو آهي ان ۾ اسان مداخلت نٿا ڪري سگهون. ٻڌڻي کان اڳ /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 06

ڪي پي ڪي جي گورنر شاهد خٽڪ جي استعيفي واري سمري تي صحيح ڪري ڇڏي

نگران وڏي وزيراعظم خان اليڪشن ڪميشن جي حڪم تي نگران وزير شاهد خٽڪ کي ڪابينه مان نه هٽايو هو

سياسي جلسي ۾ شرڪت تي اليڪشن ڪميشن وڏي وزير کي 22 جولاءِ تي لاڳاپيل وزير کي هٽائڻ جو حڪم ڏنو هو

پشاور (م د) خيبرپختونخواهه جي گورنر غلام علي نگران وزير شاهد خٽڪ جي استعيفيٰ واري سمري تي صحيح ڪري ڇڏي آهي ايڊمنسٽريشن کاتي جي سموري موجب نگران وڏي وزير گورنر کي نگران وزير شاهد خٽڪ جي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 16

آمريڪا پاڪستان سان رابطا جاري رکندو: ويدانت پٽيل

اسان پاڪستان ۾ اختيارين سميت سمورن اسٽيڪ هولڊرز کي پريس جي آزادي جو اظهار جاري رکون ٿا

پارٽ ۾ عورتن تي حملي جي وڊيو حيران ڪندڙ ۽ حيران ڪندڙ هئي

اسلام آباد(بيورو رپورٽ)آمريڪي اسٽيٽ ڊپارٽمينٽ جي پرنسپل ڊپٽي ترجمان ويدانت پٽيل چيو آهي ته آمريڪي پرڏيهي وزير انٽوني بلنڪن پنهنجي پاڪستاني هم منصب سان جاري پاڻيواري کي ورجايو ۽ افغانستان ۾ استحڪام سميت ڪيترن ئي معاملن تي ڳالهه ٻولهه /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 26

اسلام آباد: وفاقي وزير خواجه سعد رفيق سان سعودي عرب جو سفير ملاقات ڪري رهيو آهي

ناصر شاهه پاران سلمان عبدالله مراد جي ڏاڏي جي لاڏاڻي تي تعزيت

ڪراچي (رپورٽر) صوبائي مڪاني ادارن واري وزير ناصر شاهه پاران ڊپٽي ميئر ڪراچي سلمان عبدالله مراد جي ڏاڏي حاجي مراد علي جي لاڏاڻي تي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 31

ڪراچي: وفاقي محتسب اعجاز احمد قريشي صوبائي محتسب سنڌ جي آفيس ۾ گڏجاڻي ڪندي

وفاقي محتسب جو صوبائي محتسب سنڌ جي آفيس جو دورو

اعجاز قريشي پاران گڏيل دلچسپي جي معاملن، عوام کي ان جي شڪايتن جي ازالي ۾ وڌيڪ آساني تي ڳالهيون

پنهنجي دوري جي دوران وفاقي محتسب وڻڪاري مهم جي تحت ٻوٽو لڳايو

ڪراچي (رپورٽر)وفاقي محتسب اعجاز احمد قريشي صوبائي محتسب سنڌ جي آفيس جو دورو ڪيو ۽ گڏيل دلچسپي جي معاملن، عوام کي ان جي شڪايتن جي ازالي ۾ وڌيڪ آساني ۽ /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 14

عمران خان جي ٻنهي ڀينرن کي اشتهاري قرار ڏيڻ واري ڪارروائي روڪي وئي

لاهور (م د) لاهور جي دهشتگردي جي انت واري عدالت پي ٽي آءِ چيئرمين عمران خان جي ٻنهي ڀينرن کي اشتهاري قرار ڏيڻ واري ڪارروائي کي روڪي ڇڏيو آهي. عدالت ان سلسلي ۾ اڳ کان جاري /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 04

ٽرانسجينڊرز جي روزگار تي وار، مظاهرا شروع

يو اين ڊي پي پروگرام جي 101 ملازمن کي فارغ ڪرڻ خلاف لاڙڪاڻي ۾ ٽرانسجينڊرز احتجاجي مظاهرو ڪيو

يو اين ڊي پي ۽ وفاقي سرڪار پاران 101 ملازمن کي فارغ ڪيو ويو آهي : مرن خان/ شهزادي پيرزادو

مظاهرين پاران يو اين ڊي پي جو بند ڪيل پروگرام ۽ هٽايل ملازمن کي بحال ڪرڻ جو مطالبو ڪيو ويو

لاڙڪاڻو (بيورو رپورٽ) بيمارين جي پيڪيج روڪڻ لاءِ يو اين ڊي پي پروگرام جي 101 ملازمن کي فارغ ڪرڻ خلاف لاڙڪاڻي ۾ ٽرانسجينڊرز /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 27

تحريڪ انصاف جو وائيس چيئرمين شاهه محمود قريشي

مولانا فضل الرحمان پيپلز پارٽي خلاف اتحاد ناهڻ جي ڪوشش ڪري رهيو آهي: شاهه محمود قريشي

گذريل ٻڌڻي تي جج استغاثه کي ثبوت پيش ڪرڻ لاءِ چيو هو

حڪومتي اتحادي پارٽين کي به چونڊ سڌارن واري بل تي تحفظات آهن

اسلام آباد (بيورو رپورٽ) پاڪستان تحريڪ انصاف جي وائيس چيئرمين اڳوڻي پرڏيهي وزير شاهه محمود قريشي چيو آهي ته مولانا فضل الرحمان پيپلز پارٽي خلاف اتحاد ناهڻ جي ڪوشش ڪري رهيو آهي. خواجا آصف غير پارلياماني /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 22

ڪي اليڪٽرڪ صارفين جي لاءِ بجلي 2 روپيه 31 پئسا في يونٽ مهانگي

ڪراچي جي بجلي صارفين کي آگسٽ ۾ اضافي ادائيگيون ڪرڻيون پونديون : اختياريون

اهو اضافو جون جي ماهوار فيول ايڊجسٽمينٽ جي مد ۾ ڪيو ويو آهي

اسلام آباد (م د) ڪي اليڪٽرڪ صارفين جي لاءِ بجلي جي قيمت ۾ 2 روپيه 31 پئسا في يونٽ واڌ ڪئي وئي آهي. نيشنل اليڪٽرڪ پاور ريگيوليٽري اٿارٽي ڪراچي جي صارفين لاءِ بجلي وڌيڪ مهانگي ڪئي وئي آهي جنهن جي نتيجي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 21

خيبرپختونخواهه ۾ برساتن دوران فوت ٿيلن جي وارثن کي 10 لک روپيه ڏيڻ جو اعلان

صوبي ۾ ٻوڏ ۽ برسات سبب 83 گهرن کي جزوي جڏهن ته 12 گهر مڪمل طور تي تباهه ٿي ويا : پي ڊي ايم اي

ريليف کاتي جي سيڪريٽري عبدالباسط متاثرين کي پاليسي موجب ريليف ڪمپنسيشن فوري طور تي ادا ڪرڻ جي هدايت ڪري ڇڏي

برساتن ۽ ٻوڏ سبب متاثر ضلعن جي لاءِ 6 ڪروڙ روپيه جاري ڪيا ويا آهن : عبدالباسط

اسلام آباد: صدر عارف علوي سان تونيسيا جو سفير ملاقات ڪري رهيو آهي

پشاور (م د) خيبرپختونخواهه ۾ گذريل 4 ڏينهن دوران تيز برسات ۽ لينڊ سلائيڊنگ جي حادثن جي نتيجي ۾ 15 ڄڻا فوت ۽ 14 زخمي ٿي پيا هئا. فوت ٿي ويلن جي وارثن کي حڪومت طرفان 10 لک روپيه ڏنا ويندا. پرووينشل ڊيزاسٽر مينجمينٽ اٿارٽي (پي ڊي ايم اي) جي رپورٽ موجب صوبي ۾ ٻوڏ ۽ برسات سبب 83 گهرن کي جزوي جڏهن ته 12 گهر مڪمل طور تي تباهه ٿي ويا. ريليف کاتي جي سيڪريٽري عبدالباسط متاثرين کي پاليسي موجب ريليف ڪمپنسيشن فوري طور تي ادا ڪرڻ جي هدايت ڪري ڇڏي. عبدالباسط چيو /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 15

بلوچستان هاءِ ڪورٽ پاران وڏي وزير جي 26 ڪوآرڊينيٽرز جي مقرري کي غير قانوني قرار

چيف جسٽس نعيم اختر افغان ۽ جسٽس عامر رانا تي ٻڌل بينچ محفوظ ڪيل فيصلو ٻڌايو

درخواست گذار عبدالصادق خلجي ايڊوڪيٽ مقررين کي چئلينج ڪيو هو

عدالت بلوچستان حڪومت جي ترجمانن فرح عظيم شاهه، بابر يوسفزئي ۽ 26 ڪوآرڊينيٽرز کي ڪم ڪرڻ کان روڪي ڇڏيو

ڪوئيٽا (م د) بلوچستان هاءِ ڪورٽ جو تاريخي فيصلو سامهون آيو آهي. عدالت صوبائي سرڪار جي ٻن ترجمانن ۽ وڏي وزير جي 26 ڪوآرڊينيٽرز جي مقرري کي غير قانوني قرار ڏئي ڇڏيوچيف جسٽس نعيم اختر افغان ۽ جسٽس /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 07

پارليامينٽ جي گڏيل اجلاس ۾ اليڪشن ايڪٽ ترميمي بل 2023 ع جي منظوري

اسپيڪر راجا پرويز اشرف جي صدارت هيٺ پارليامينٽ جو گڏيل اجلاس ٿيو

پارليامينٽ اليڪشن ايڪٽ ترميمي بل 2023 ع اڪثريت راءِ سان منظور ڪري ورتو

ترميمي بل جي شق وار منظوري ڏني وئي. اليڪشن ايڪٽ 2023 ۾ 54 ترميمون شامل ڪيون ويون

اسلام آباد(بيورو رپورٽ)پارليامينٽ جي گڏيل اجلاس ۾ اليڪشن ايڪٽ ترميمي بل 2023 ع جي منظوري ڏني وئي اسپيڪر راجا پرويز اشرف جي صدارت هيٺ پارليامينٽ جو گڏيل اجلاس ٿيو جنهن ۾ اليڪشن ايڪٽ ترميمي بل 2023 ع /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 03

پورهيت مهانگائي سبب فاقاڪشي ۽ مفلسي واري زندگي گذاري رهيو آهي: زبير نوناري

اسان جا حڪمران ۽ مزدورن جي فلاح جا ادارا خواب خرگوش ۾ ستل آهن، بيروزگار وڌي وئي آهي

سنڌي ۾ لکت وارا شناختي ڪارڊ رکڻ وارن مزدورن کي فيڪٽرين مان نيڪالي ڏئي رهيا آهن

صوبائي خودمختياري تي حملو ڪري ارڙهين آئيني ترميم جي پيڪڙي ڪئي آهي: امر مگسي

ڪراچي (رپورٽر) سنڌي مزدور تحريڪ جي مرڪزي مرڪزي جنرل سيڪريٽري زبيرنوناري ۽ ايس ايم ٽي ڪراچي جي سينيئر اڳواڻن امر مگسي ،ستار گوپانگ، سنڌي مزدورتحريڪ مختلف يونٽن جي دوري دوران مزدورن سان ڳالهائيندي /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 06

ڪراچي: سنڌي مزدور تحريڪ جا اڳواڻ گڏجاڻي بعد بيٺل آهن

دولتپور ۾ وقفي وقفي سان

برسات جاري، برسات سبب

ٻنيون ٻارا هڪ ٿي ويا

دولتپور صفن(رپورٽر) دولتپور ۾ وقفي وقفي سان برسات جاري، برسات سبب ٻنيون ٻارا هڪ ٿي ويا سوين گهرن جون ڇتيون ڪري پيون هزارين ايڪڙن تي بيٺل روئنٽن جو فصل سڙي ويو ڪو به جونديل نمائندو متاثرين وٽ نه پهتو سومرا برادري جي متاثر 15 گهرن جي ماڻهن پارن ب ب ڪي ووٽ نه ڏيڻ جو اعلان ڪري ڇڏيو. دولتپورجي /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 05

سڪر شهر ۾ سوئي گئس جي فراهمي بند، انتظاميا خاموش تماشائي بڻيل

سوئي گئس جي فراهم بند هجڻ سبب اڪثر گهرن ۾ رڌ پچاءُ نه ٿي سگهيو آهي

پراڻو سکر، بڪرچوڪ، رائل روڊ، جنات بلڊنگ، ڊبا روڊ، ٽانگو اسٽينڊ، پيرزادا روڊ متاثر

س سکر(رپورٽ امداد علي گل ڪلوڙ) سکر شهر ۾ گذريل رات جو 10 وڳي کان سوئي گئس جي فراهمي بند، انتظاميا خاموش، سکر شهر جي اڪثر علائقن ۾ سوئي سدرن گئس ڪمپني جي نااهلي سبب سوئي گئس جي فراهم بند هجڻ سبب /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 04

دڙو ۾ هٿياربندن طرفان گهر تي ڪاهه عورت زخمي، علائقي ۾ ڏهڪاءُ پکڙجي ويو

پورهيت سليم سولنگي جي گهر تي ٽن جوابدارن ڪاهه ڪري عورتن ۽ ٻارڙن تي تشدد ڪيو

زخمي کي رورل هيلٿ سينٽر دڙو مان طبي امداد ڏيڻ بعد فوري طور سجاول اسپتال منتقل ڪيو ويو

دڙو (رپورٽ: شوڪت ميمڻ) دڙو ۾ هٿياربندن طرفان گهر تي ڪاهه /عورت زخمي، علائقي ۾ ڏهڪاءُ پکڙجي ويو دڙي شهر جي درگاهه پير ڦل پرسان رهندڙ پورهيت سليم سولنگي جي گهر تي ٽن جوابدارن ڪاهه ڪري عورتن ۽ ٻارڙن تي تشدد /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 03

دڙو: هٿياربندن جي فائرنگ زخمي ٿيل عورت اسپتال ۾ داخل آهي

نوشهروفيروز ۾ هيپاٽائٽس جي عالمي ڏينهن جي موقعي تي سول اسپتال کان ريلي

ڊسٽرڪٽ هيلٿ آفيسر ڊاڪٽر اسد علي ڪلهوڙو جي اڳواڻي ۾ ريلي ڪڍي گشت ڪيو ويو

فوڪل پرسن ڊاڪٽر عبدالفتاح راڄپر هيپاٽائٽس انچارج ڊاڪٽر نور حسين مُورو پاران آگاهي ڏني وئي

معصوم ٻارن کي هيپاٽائٽس جي بچاءُ جا احتياطي ٽڪا لڳرائي پاڻ کي محفوظ بڻائي سگهجي ٿو: عملدار

نوشهروفيروز (رپورٽ:منظور ملڪ) هيپاٽائٽس جي عالمي ڏينهن جي موقعي تي سول اسپتال نوشهرو فيروز کان جاڳرتا ريلي ڪڍي وئي جنهن جي اڳواڻي ڊسٽرڪٽ هيلٿ آفيسر ڊاڪٽر اسد علي ڪلهوڙو سول سرجن ڊاڪٽر خادم علي مگريو /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 02

نوشهروفيروز: سول اسپتال ۾ هيپاٽائٽس جي عالمي ڏينهن تي نڪتل ريلي جو ڏيک

ڏوڪري ۾ نئون ايس ايڇ او

مقرر ٿيندي ئي ڏوهاري ٻرن

مان ٻاهر نڪري آيا

ڏوڪري(رپورٽر) ڏوڪري ۾ نئون ايس ايڇ او غلام اصغر سولنگي مقرر ٿيندي ئي ڏوهاري ٻرن مان ٻاهر نڪري آيا. شهر ۾ ڏوهن تي ضابطو نه اچي سگهيو شهر ڏوهارين ۽ منشيات فروشن حوالي. تفصيل موجب ڏوڪري ٿاڻي تي نئين آيل ايس ايڇ او غلام اصغر سولنگي مقرر ٿيندي ئي ڏوهاري ٻرن مان ٻاهر نڪري وارداتون ڪرڻ لڳا. /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 01

نئين پرسان ڪوهستان راڄوڻي اتحاد جي سڏ تي ڪٺ منعقد، اڳواڻن جي شرڪت

ڪوهستان واسي پرامن آهن، پر بزدل ناهن. هاڻي صبر ڪرڻ جو وقت گذري ويو آهي : ڊاڪٽر لکمير خان پالاري

هاڻي اهو وقت پري ناهي رهيو، جڏهن اسان سمورن قبضا گيرن توڙي لينڊ مافيا کي هٿان تڙي ڪنداسين

ٺٽو(رپورٽر) ڪوهستان واسين سموري ڪوهستاني زمينن تي ٿيندڙ غيرقانوني والارن توڙي قبضن کي فوري طور خالي ڪرائي متاثر ڳوٺ صوفن جاکرو جي رهواسين جي زمين تي بااثر ماڻهن پاران 10 محرم الحرام تائين ٿيل قبضا خالي ڪرائي حملي آور دهشتگردن مٿان ڪيس داخل ڪري ڪوهستان واسين کي سمورين بنيادي سهولتون مهيا نه ڪيون وين ته 10 /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 07

ڪولاڇي ۾ گٽڪي جو سامان وڪرو ڪرڻ جي الزام ۾ گرفتار شاگرد جا وارث روڊن تي نڪري آيا

سپاف سميت ٻين شاگرد تنظيمن پاران شهباز شاهاڻي، نويد انجم، منير آرائين ۽ ٻين جي اڳواڻي ۾ پوليس خلاف احتجاج ڪيو ويو

پوليس اسان جي دوڪان تي ڇاپو هڻي گهر، سکل ڪير سميت ٻين قيمتي سامان جا ڀ گاڏي سميت 30 لک روپيه روڪ ڦري وئي : اڳواڻ

ڪولاڇي(رپورٽ)ڪولاڇي پوليس پاران گذريل ڀ ڏينهن اڳ منشيات فروشن خلاف ڪارروائي دوران ڪولاڇي پوليس پاران گٽڪي جو سامان وڪرو ڪرڻ جي الزام ۾ ٻارنهن ڪلاس جي شاگرد حسيب عباسي کي گرفتار ڪري مٿس جڙتو ڪيس داخل ڪرڻ خلاف اڄ سپاف سميت ٻين شاگرد تنظيمن پاران شهباز شاهاڻي،نويد انجم،منير آرائين ۽ ٻين جي اڳواڻي ۾ ڪيترن شاگردن /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 13

ايس ايس پي امجد شيخ جي هدايتن تي علائقي ۾ ڏوهارين خلاف آپريشن

ڪنڌڪوٽ ۾ بي سيڪشن ٿاڻي جي حد ڪالٽيڪس وٽان اغوا ٿيل نينگر بازياب

پوليس ٽيم دراني مهر جي ڪچي واري علائقي سرچ آپريشن دوران بازياب ڪرايو

ڪنڌڪوٽ(غالب بلوچ) ايس ايس پي امجد شيخ جي هدايتن تي ڪشمور ضلعي جي مختلف ٿاڻن جي پوليس نفري ڪچي واري علائقي /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 10

محرابپور پرسان ڳوٺ سلطان وگهيو ۾ برساتي پاڻي نيڪال ڪرڻ تان جهيڙو، 7 زخمي

سلطان وگهيو ۾ برساتي پاڻي نيڪال ڪرڻ تان خاصخيلي ۽ وگهيا برادري ۾ سخت جهيڙو ٿي پيو

علي جان،شمن علي،عطا حسين وگهيو ، شيرل وگهيو،چنيسر وگهيو ستار وگهيو جنسار وگهيو زخمي ٿيا

ايمبولينس نه ملڻ خلاف غلام شبير وگهيو عابد لاشاري ۽ ٻين جي اڳواڻي ۾ سخت احتجاجي مظاهرو ڪيو

محرابپور (رپورٽ:مجاهد علي سامتيو) محرابپور پرسان ڳوٺ سلطان وگهيو ۾ برساتي پاڻي نيڪال ڪرڻ تان خاصخيلي ۽ وگهيا برادري ۾ سخت جهيڙو ڪهاڙين ۽ لٺين لڳڻ سبب وگهيا برادري جا ستن کان وڌيڪ ماڻهون زخمي زخمين ۾ علي جان وگهيو ،شمن علي وگهيو ،عطا حسين وگهيو ، شيرل وگهيو چنيسر وگهيو ستار وگهيو جنسار وگهيو زخمي جڏهن ته زخمين /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 08

محرابپور: ڳوٺ سلطان وگهيو واسي انصاف لاءِ احتجاج ڪري رهيا آهن

ڪنڊيارو ۾ برسات پوڻ

سبب شهر جي مختلف

علائقن ۾ پاڻي جمع

ڪنڊيارو (رپورٽر) ڪنڊيارو ۾ گذريل ٽن ڏينهن کان برسات پوڻ سبب شهر جي مختلف علائقن ۾ پاڻي جمع ٿيڻ جو ڪنڊيارو ٽائون چيئرمين سيد غلام مرتضي شاهه ترٽس ولندي ايڊمنسٽريٽر سليم ميمڻ شاهنواز ڏيپر حسنين جوکيو کي هدايتون جاري ڪندي چيو ته پوري شهر جو وزٽ ڪيو ۽ ميونسپل عملو ساڻ ڪري سڄي /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 09

دڙو برانچ جا ڪپر ڪمزور، ڪاڏ سبب پٽون ڪرڻ لڳيون، گهارا پوڻ جا امڪان وڌي ويو

پنجاري ڪئنال مان نڪرندڙ دڙو برانچ جي ڪپرن جي مرمت نه ٿيڻ ڪري ڪمزور ٿي ويا آهن:رهواسي

برساتن جي پوڻ ۽ پاڻي جي تيز دٻاءُ سبب پاڻي ڪپرن کي پائڻ لڳو، ڪاڏ سبب ڪپرن جون پٽون ڪرڻ لڳيون

ابوجاڏاڻي، ابن درس، ڳوٺ لڏو ملاح، ڳوٺ موريو گنجو، ڳوٺ حاجي علي محمد جاداڻي جا رهواسي خوف ۾ ورتل

دڙو (رپورٽ: شوڪت ميمڻ) دڙو برانچ جا ڪپر ڪمزور، ڪاڏ سبب پٽون ڪرڻ لڳيون، گهارا پوڻ جا امڪان، رهواسين جو ساهه مُٺ ۾ اچي ويو آبپاشي کاتي جي نااهلي خلاف احتجاج، تفصيل موجب دڙو پنجاري ڪئنال مان نڪرندڙ دڙو برانچ جي ڪپرن جي مرمت نه ٿيڻ ڪري ڪپر ڪمزور ٿي ويا آهن. برساتن جي پوڻ ۽ پاڻي جي تيز دٻاءُ سبب پاڻي ڪپرن کي پائڻ لڳو، ڪاڏ سبب /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 14

دڙو: ڪمزور بڻيل برانچ واهه جي ڪپرن جو ڏيک

دادو ۾ ڊسٽرڪٽ چائلڊ

پروٽيڪشن آفيسر جي

اڳواڻن سان ملاقات

دادو(رپورٽر) ڊسٽرڪٽ چائلڊ پروٽيڪشن آفيسر دادو سيد هدايت علي شاهه مائيڪرو انضمام دادو جي ٽيم سان ملاقات ڪئي. اجلاس جو ايجنڊا سڄي ٽيم جو تعارف هو. تنهي تعلقن جوهي دادو ۽ ڪي اين شاهه ۾ 28 آگاهي سيشن منعقد ڪيا ويا. اجلاس جو ايجنڊا، سيشن جو مقصد ٻارن جي ابتدائي شادي، چائلڊ ليبر/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 15

بدين ۾ بدامني کي ٻنجو نه آيو، ستارام پيل جي بيٺل موٽرسائيڪل چوري

ڪنهن ڪم سان مائٽ ستارام پيل جي موٽرسائيڪل ڪٽي آيس: مولچند پيل

بدين ٿاڻي تي اطلاع به ڪيو پر پوليس ڪو به تعاون ڪرڻ لاءِ تيار ناهي: ڳالهيون

بدين (رپورٽ مرتضي ميمڻ) بدين ۾ بدامني کي ٻنجو نه آيو ڏينهن ڏٺي جو عدالت جي مٿڪ گيٽ سامهون پنگريو واسي ستارام پيل جي بيٺل موٽرسائيڪل چوري ان ڏس ۾ بدين پريس ڪلب اڳيان احتجاج ڪندي مولچند پيل چيو ته آئون /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 11

مڪلي غلام الله روڊ ترڪي ڪالوني لڳ پوليس مقابلي ۾ ڦورو زخمي حالت ۾ گرفتار

ايس ايڇ او مڪلي زاهد شيخ ۽ ايس ايڇ او ڪيٽي بندر عملي سان گڏ ڪارروائي ڪئي

زخمي حالت ۾ گرفتار ڪيل جوابدار جمن ملاح ٺٽو، سجاول ۽ ٽنڊو محمد خان تي ڪيس داخل

ٺٽو (رپورٽ:جاويد لطيف ميمڻ) مڪلي غلام الله روڊ ترڪي ڪالوني لڳ پوليس مقابلي ۾ هڪ ڦورو زخمي حالت ۾ گرفتار جڏهن ته هڪ ڦورو /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 12

ٺٽو: پوليس مقابلي ۾ زخمي ٿيل ڦورو اسپتال ۾ داخل آهي

پنوعاقل مان امن جو پکي اڏامي ويو، روز اغوا ڦرون ڌاڙا چوريون عام ٿي ويو

ڳوٺ حسين ڪلوڙ جا ٻه مغوي اڃ تائين آزاد نه ٿي سگهيا گهرن ۾ ڪهرام متل آهن

سماجي اڳواڻ ۽ ڪلوڙ اتحاد پاڪستان جي اڳواڻ شفيق الله ڪلوڙ وفد سان ڳالهيون ڪيون

امن جو پکي اڏامي ويو آهي روز اغوا ڌاڙا ڦرون چوريو تي رهيو آهن بدامني وڌي وئي آهي: شفيق الله

سکر(رپورٽ امداد علي گل ڪلوڙ) پنوعاقل مان امن جو پکي اڏامي ويو روز اغوا ڦرون ڌاڙا چوريو عام ٿي ويو ادارا خاموش تماشائي بڻجي ويا 15 ڏينهن کان وڌيڪ ٿي ويا ڳوٺ حسين ڪلوڙ جا ٻه مغوي اڃ تائين آزاد نه ٿيا گهرن ۾ ڪهرام متل آهن سماجي رهنما شفيق الله ڪلوڙ پاران اعلي عملدارن کان ٻه مغوي ڌاڙيلن کان آزاد ڪرائڻ جو مطالبو خبر موجب سماجي اڳواڻ ۽ ڪلوڙ اتحاد/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 17

شهدادڪوٽ ۾ اسلام جي سربلندي لاءِ قرباني ڏيندڙ ڪربلا جي عظيم شهيدن کي ڀيٽا

20 کان وڌيڪ امام بارگاهن ۽ 10هن کان وڌيڪ سادات جي حويلين ۾ عورتن جي مجلس ٿي

مولانا اسد علي شر، امام بارگاه دربار فاطمه سلام الله عليه ۾ مولانا سيد شفقت عباس شاهه شريڪ ٿيا

اسلام جي سربلندي لاءِ ڏنل لازوال قرباني جي ياد تازي ڪرائي سوين عزادرن جون اکيون اشڪ بار ڪري ڇڏيون

شهدادڪوٽ (شاهد اعوان) شهدادڪوٽ ۾ اسلام جي سربلندي لاءِ قرباني ڏيندڙ ڪربلا جي عظيم شهيدن حضرت امام حسين عليه السلام ۽ سندس جانثار ساٿين جي ياد ۾ شهر جي 20 کان وڌيڪ تنظين وڏين امام بارگاهن ۽ 10هن کان وڌيڪ سادات جي حويلين ۾ عورتن جي مجلس عزا ۽ ماتم عزاداري جو سلسلو شروع ٿي ويو آهي. مرڪزي امام بارگاه دربار حسين عليه السلام /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 16

نئون ڪوٽ پرسان گذرندڙ ايل بي او ڊي اسپائينل ڊرين ۾ پاڻي جي سطح ۾ اضافو

ايل بي او ڊي جا بند ڪمزور هئڻ ڪري علائقي واسين جو ساهه مٺ ۾ اچي ويو آهي

نارا ڪئنال جو پاڻي ايل بي او ڊي ۾ ڇوڙ ڪرڻ سبب پاڻي ۾ جي سطح ۾ اضافو ٿيو آهي

اسپائنل ڊرين ۾ پاڻي جو مسلسل چاڙهه ٿيڻ سبب علائقي واسين ۾ خوف واري صورتحال پيدا ٿي وئي

نئون ڪوٽ(رپورٽر) نئون ڪوٽ پرسان گذرندڙ ايل بي او ڊي اسپائينل ڊرين ۾ پاڻي جي سطح ۾ اضافو، ايل بي او ڊي جا بند ڪمزور هئڻ ڪري علائقي واسين جو ساهه مٺ ۾ اچي ويو . نارا ڪئنال جو پاڻي ايل بي او ڊي ۾ ڇوڙ ڪرڻ سبب پاڻي/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 18

نئون ڪوٽ: ايل بي او ڊي اسپائينل ڊرين ۾ پاڻي جي سطح ۾ واڌ بعد اوور ٽاپ جو ڏيک

بدين ۾ ڳوٺاڻن جو نوجوان عورت جي مبينا اغوا خلاف احتجاجي مظاهرو

مير محمد نهڙيو ۽ گلشير نهڙيو پريس ڪلب اڳيان احتجاج ڪندي نوٽيس جي گهر ڪئي

دردو پيل رجب علي منو پيل ۽ ٻين هٿيارن جي زور تي شاز کي اغوا ڪري ويا: مظاهرين جو الزام

بدين (رپورٽ مرتضي ميمڻ) بدين ۾ ڳوٺاڻن جو نوجوان عورت جي مبينا اغوا خلاف احتجاج بازياب ڪرائڻ جو مطالبو ڳولاڙجي جي چڪ 15 جي رهواسين مير محمد نهڙيو ۽ گلشير نهڙيو پريس ڪلب اڳيان احتجاج ڪندي چيو آهي/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 19

بلڙي شاهه ڪريم پرسان مبين

حيدري جي پڙ تان شهزادا علي

اصغر جو جهولو برآمد ٿيو

بلڙي شاهه ڪريم (رپورٽر) بلڙي شاهه ڪريم ست محرم الحرام جي موقعي تي بلڙي شاهه ڪريم لڳ ڳوٺ رحيم بخش رند مان مبين حيدري جي پڙ تان شهزادا علي اصغر جو جهولو برآمد ٿيو جڏهن ته جهولو ماتمي جلوس سان گڏ مرڪزي امام بارگاهه شهيدان ڪربلا ڦلو ملنگ جي /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 34

خيرپور ۾ ڊي ايڇ او پاران جي

عهدي جي چارج وٺڻ بعد اسٽاف

سان تعارفي گڏجاڻي

خيرپور(رپورٽر) ڊاڪٽر فيروزالدين ڏاريجو ڊسٽرڪٽ هيلٿ آفيسر خيرپور (ڊي ايڇ او) جي عهدي جي چارج وٺڻ بعد اسٽاف سان تعارفي گڏجاڻي ڪئي. جنهن بعد ڊي ايڇ او آفيس ۾ مقرر سيڪني برانچز جي انچارجن ۽ ملازمن شرڪت. ان موقعي تي ڊاڪٽر فيروزالدين ڏاريجو چيو ته اوهان سڀ منهنجا ٻازو آهيو/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 22

صحت کاتي جي ملازمن سان

هر موڙ تي گڏ آهيون :

اشرف خشڪ ۽ ٻيا

ٺٽو(رپورٽر) آپڪا هيلٿ ونگ ضلعي ٺٽي جي اڳواڻن ۽ صحت کاتي سول اسپتال ٺٽو جي ملازمن حاجي اشرف خشڪ، عبدالڪريم پاند، حاجي اسد خشڪ، حاجي ابراهيم سميجو، بابو هدايت الله ڦاضلاڻي، آنور جاکرو، عبدالعزيز پليجو، منظور چانڊيو، شاهنواز خشڪ، رئيس مظهر جاکرو، حاجي اعجاز مغل، بچل پنهور، احمد /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 31

نوشهروفيروز ۾ وفاقي محتسب

اعجاز احمد قريشي پاران صوبائي

محتسب جي آفيس جو دورو

نوشهروفيروز (رپورٽ:منظورملڪ) وفاقي محتسب اعجاز احمد قريشي صوبائي محتسب سنڌ جي آفيس جو دورو ڪيو ۽ گڏيل دلچسپي جي معاملن، عوام کي ان جي شڪايتن جي ازالي ۾ وڌيڪ آساني ۽ مدد فراهم ڪرڻ، محتسبين جي /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 21

پ پ جي اڳواڻ عاشق زرداري

پاران ڪمپيوٽر آپريٽر سيد پورل

شاهه جي لاڏاڻي تي تعزيت

ٺٽو (رپورٽ:جاويد لطيف ميمڻ) پاڪستان پيپلز پارٽي جي نوجوان اڳواڻ عاشق حسين زرداري، ضلعي ڪائونسل ٺٽي جي چيئرمين عبدالحميد پنهور، ٽائون ڪميٽي مڪلي جي چيئرمين پير زين العابدين شاهه جيلاني ور شهر لڳ /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 24

ٽنڊوباگو ۾ هر طرف يا حسين

جون صدائون بلند، شهر جي 20

کان وڌيڪ پڙ نڪتا، پيتا پيش

ٽنڊوباگو(رپورٽ رفاقت جروار) ٽنڊوباگو ۾ هر طرف يا حسين جون صدائون بلند. عذادارن پاران شهر جي مک چئين پڙن سميت شهر جي 20 کان/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 32

سکر ضلعي ڪائونسل جي چيئرمين پاران امام الدين ڪوسو جي ڀاتين جي فوتگين تي تعزيت

چيئرمين ڪميل حيدر شاهه سکر جي علائقي ڳوٺ مياداد ڪوسو ۾ ن ليگ اڳواڻ سان تعزيت ڪئي

مرحومن جي وارثن کي ممڪن تعاون جو يقين ڏياريو ٿا. ڏک جي گهڙي ۾ ساڻن گڏ بيٺل آهيون: چيئرمين

گهر جي ڇت ڪرڻ جي نتيجي ۾ ن ليگ اڳواڻ جي گهرواري، ڀن پٽن، هڪ ڌيءُ سميت 5 ڄڻا فوت ٿي ويا

سکر(رپورٽ امداد علي گل ڪلوڙ) سکر ضلعي ڪائونسل جي چيئرمين سيد ڪميل حيدر شاهه سکر جي علائقي ڳوٺ مياداد ڪوسو ۾ ن ليگ اڳواڻ امام الدين ڪوسو جي گهر جي ڇت ڪرڻ سبب سندس 5 گهرڀاتين جي فوت ٿيڻ تي سندس گهر جي تڏي تي پهچي وارثن سان تعزيت ڪئي ۽ مرحوم جي مغفرت لاءِ دعا ڪئي. ان موقعي تي ضلعي چيئرمين سيد ڪميل /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 27

ٽنڊوباگو لڳ سارين جي فصل ۾ پاڻي ڇنڊائڻ تان سالن هٿان ڀيٽريو قتل، لاش رکي ڌرڻو

پاڻي ڇنڊائڻ تان منع ڪرڻ ڀني تي بيٺل نوجوان زاهد علي جمالي کي سالن گولين هڻي قتل ڪيو

نوجوان جو لاش کي پوسٽ مارٽم لاءِ تعلقه اسپتال ٽنڊوباگو پهچايو ويو جتي لاش ٻه ڪلاڪن تائين پيل رهيو

گذرندڙ رينجرس اهلڪارن احتجاج ڪندڙن کان معلومات ورتي ايس ايڇ او ٽنڊوباگو ۽ ايم ايس سان ڳالهيون ڪيون

ٽنڊوباگو(رفاقت جروار) ٽنڊوباگو لڳ سارين جي فصل ۾ پاڻي ڇنڊائڻ تان سالن هٿان ڀيٽريو قتل، پوسٽ مارٽم ڪرڻ وارو ڊاڪٽر نه هئڻ تي وارثن پاران ٽنڊوباگو ٿاڻي اڳيان لاش رکي ڌرڻو، ٽنڊوباگو حيدرآباد روڊ بلاڪ. خبر موجب ٽنڊوباگو لڳ ڳوٺ محمد حنف جمالي ۾ سارين جي ڀني ۾ پاڻي ڇنڊائڻ تان منع ڪرڻ ڀني تي بيٺل نوجوان زاهد علي جمالي کي سندس سالن پسٽل/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 28

ٽنڊوباگو: سالن هٿان قتل ٿي ويل نوجوان جا وارث لاش رکي احتجاج ڪري رهيا آهن

گهوڙا ٻاري ۾ شهزادي

قاسم گهوٽ جي مهندي

جو جلوس برآمد

گهوڙاٻاري (رپورٽر) سخي ڏاتار پير پٺو امام بارگاهه سجاديه ۾ 7 محرم الحرام مجلس عزا کي مولانا غلام علي حسيني خطاب ڪيو 7 محرم الحرام تي شهزادي قاسم گهوٽ جي مهندي جو800سوسال پراڻو ماتمي جلوس برآمد ڪيو ويو جتي مئومن زنجيرن ۽ ڇرين جو ماتم ڪيو صحت کاتي پاران ڪو عملو نه پهتو /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 29

سکر انتظاميا جي مثالي ڪارڪردگي: رستن جي مرمت بدران بجري اڇلائڻ جو انڪشاف

ماتمي جلوس جي رستن جي مرمت ڪرڻ بجاءِ بجرو اڇلائي نااهلي لڪائڻ جي ناڪام ڪوشش

عملدار لائيٽون لڳائڻ، صفائي سترائي ۽ ٻين حفاظتي انتظامن جون وڏيون دعوائون ڪري رهيا آهن

مرمتي ڪم نه ٿيڻ سبب شهرين سميت ضلعي انتظاميا جي ڪارڪردگي سواليه نشان بڻجي وئي آهي

سکر(رپورٽ امداد علي گل ڪلوڙ) سکر انتظاميا جي مثالي ڪارڪردگي، ماتمي جلوس جي رستن جي مرمت ڪرڻ بجاءِ بجرو اڇلائي نااهلي لڪائڻ جي ناڪام ڪوشش، اختيارين کان نوٽيس وٺڻ جي اپيل جيئن جيئن محرم الحرام جا ڏينهن ويجهو اچي رهيا آهن تيئن ٿي سکر انتظاميه ماتمي جلوسن جي گذرگاهن تي اسٽريٽ لائيٽون لڳائڻ، صفائي سترائي ۽ ٻين حفاظتي /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 33

حڪومت سنڌ جو تاريخ ساز فيصلو

بي گهر ٻوڏ متاثرن لاءِ گهر جي تعمير مالڪاڻ حقن سان گڏ

حڪومت سنڌ ٻوڏ کان متاثر ٿيل 20 لک کان وڌيڪ گهرن جي نئين

سر تعمير لاءِ رقم جي فراهمي سان گڏوگڏ مالڪاڻ حق ڏيڻ لاءِ پرعزم آهي.

ضلعي جيڪب آباد جي ٻوڏ کان متاثر ٿيل خاندانن لاءِ

مالڪاڻ حق ڏئي نئين جهان جي تعمير جو آغاز ڪري رهيا آهيون

خدمت

۾ سڀ کان اڳتي

سنڌ

SPHF

INF/KRY/3283/2023

*** روزاني سنڌيار ڪراچي سمر پرنٽنگ پريس بي آر ٽاور چندريگر روڊ ڪراچي مان ڇپرائي آفيس نمبر 807 ٽريڊ ٽاور عبدالله هارون روڊ ڪراچي مان پڌري ڪئي وئي*** رابطي لاءِ: 02135650370، فيڪس: 02135650371

روزاني
سنڌيار
ايڊيٽر: اعجاز مهر
Daily SINDHYAR
www.dailysindhyar.com
خميس 27 جولاءِ 2023ع

قديم تهذيبي آثار انسانيت جو گڏيل اثاثو آهن!

خبرون آهن تہ، سنڌ جي قديم ماڳ مهين جي دڙي جي تهذيبي آثارن کي لاڳيتي 5 ڪلاڪن جي طوفاني برسات تباهه ڪري ڇڏيو آهي. ماڳ جي مک اسٽوپا جي ايريا ۾ 4 فوٽن کان اونها کڏا پئجي ويا. آثارن ۾ هر طرف پاڻي جا تلاءَ ٺهجي ويا آهن. اسٽوپا کي ڍڪيل پلاسٽڪ واري تيلهي بہ ڦاٽي لهي وئي آهي، جڏهن تہ اسٽوپا، گريٽ باٿ، ڊي ڪي ايريا ۽ ٻين آثارن جي ڪمرن ۽ گهٽين ۾ پاڻي ڀرجي ويو آهي ۽ قديم ڀتين ۾ ڏار پئجي ويا. پرڏيهي ماهرن ماڳ جي اسٽوپا ۽ ٻين آثارن کي بچائڻ لاءِ جيو ٽيڪسٽائيل ڪيميڪل نما ڪپڙو استعمال ڪرڻ جي تجويز ڏني هئي، جڏهن تہ مهين جي دڙي جي انتظاميا پرڏيهي ماهرن جي ان تجويز کي رد ڪندي پنهنجو عقل ڊوڙايو، جنهن آثارن ۾ وڌيڪ تباهي آندي. قديم آثارن وارو کاتو اڳي تہ هوندو هو وفاق جي حوالي، ۽ وفاق طرفان قديم آثارن، خاص طور تي سنڌ جي قديم آثارن ڏانهن انتهائي لاپرواهيءَ ۽ مجرمانہ غفلت وارو رويو هوندو هو ۽ عظيم تهذيبي ورثي مهين جي دڙي ڏانهن بيحسيءَ واري روش نظر ايندي هئي، ايتريقدر جو ان عظيم تهذيب جون مهرون ۽ نوادرات بہ چوري ٿي ويا پر نہ اهي ماڻهو پڪڙ ۾ اچي سگهيا ۽ نہ ئي انهن نوادرات جي واپسي ٿي سگهي. 18 هين آئيني ترميم کان پوءِ جڏهن قديم آثارن وارو کاتو صوبن حوالي ٿيو آهي تہ سنڌ ۾ اهو خيال پختو ٿيو تہ هاڻي انهن قديم آثارن جي تحفظ جو ڪم بهتر نموني ممڪن ٿي سگهندو پر افسوس سان چوڻو ٿو پوي تہ قديم آثارن ڏانهن روش ۾ ڪا گهڻي تبديلي نہ آئي آهي. توڙي جو قديم آثارن جي صوبائي وزارت بہ موجود آهي پر اها بہ انهن آثارن کي تباهيءَ کان بچائڻ لاءِ ڀرپور ڪردار ادا ڪري نہ سگهي آهي. هونئن تہ قديم تهذيبي آثار ڪنهن قوم جو فخر جوڳو ورثو ۽ ان جي تهذيبي ارتقا ۽ عروج جا شاهد هوندا آهن. پر واضح رهي تہ قديم تهذيبي آثار انسانيت جو گڏيل تهذيبي اثاثو پڻ سمجهيا وڃن ٿا. افسوس اهو آهي تہ اسان جو انهن ڏانهن رويو مجرمانہ غفلت وارو رهيو آهي. اسان تہ پاڻ ڪجهہ بہ ڪري نہ سگهيا آهيون. اهي قديم آثار بہ اسان کي هڪ صدي اڳ سر جان مارشل دريافت ڪري ڏنا ۽ اسان کي اهي فخر جا اسباب پيدا ڪري ڏنا تہ اسان پنج هزار سالن کان بہ قديم تهذيب جا وارث آهيون. اسان هيستائين ٻيو ڪجهہ بہ نہ ڪيو آهي، رڳو ’فخر‘ ڪندا آيا آهيون. اسان کي 1853ع ۾ موجوده سنڌي صورتخطي (سر ايلس واري صورتخطي) بہ انگريزن ئي ڏني. شاهه جو رسالو بہ جرمنيءَ مان ڊاڪٽر ٽرمپ ڇپرائي ڏنو. اسان جي حالت تہ اها آهي تہ اسان مهين جي دڙي جي ڊانسنگ گرل (ناچڻي) جو مجسمو بہ ڀارت کان موٽرائي نہ سگهيا آهيون. مهين جي دڙي جي آثارن ڏانهن اسان جي روش اها آهي تہ، هر ڀيري برسات سبب هي فخر جوڳو تهذيبي ورثو تباهه ٿيندو رهي ٿو پر ان جي تحفظ جا اپاءَ ورتا نہ ٿا وڃن. هن ڀيري بہ ساڳي ئي مجرمانہ غفلت جو مظاهرو ڪيو ويو آهي. پرڏيهي ماهرن تہ آثارن کي بچائڻ لاءِ جيو ٽيڪسٽائيل ڪيميڪل نما ڪپڙو استعمال ڪرڻ جي تجويز ڏني هئي، پر ”ڪم خرچ_ بالا نشين“ واري نسخي تي عمل ڪندي اسان جي اڪابرن عالمي ماهرن جي تجويز کي رد ڪندي پلاسٽڪ جي تيلهيءَ جو استعمال ڪيو. جيڪا جتادار ثابت نہ ٿي. ان ناقص العقل نفري جيڪا تباهي ڪئي آهي، ان جو احتساب ڪير ڪندو؟ اها ڪا معمولي ڳالهہ ناهي، جنهن کي ائين نظرانداز ڪري ڇڏجي! اهو عمل قديم تهذيبي آثارن جي ’قتل‘ کان ڀلا ڪهڙي ريت مختلف آهي؟ مهين جي دڙي جي قديم تهذيبي آثار جي سر سر ساهه کٽي ٿي، ۽ هاڻي ان عظيم تهذيبي ورثي کي بچائڻ بدران تباهه ڪيو پيو وڃي، جيڪا وڏي ڳڻتيءَ جي ڳالهہ آهي. اسان وس وارن کي اهو چوڻ جي ضرورت ٿا محسوس ڪريون تہ ڪنهن جڳاڙ جو تجربو ڪرڻ بدران مهين جي دڙي جي قديم آثارن کي بچائڻ لاءِ عالمي ماهرن جون خدمتون حاصل ڪيون وڃن.

اُڄ ۽ ڪربلا تاريخ جو نہ ٽُٽندڙ ڳانڍاپو

اعجاز ممنائي

ڪربلا جي ڌرتيءَ تي امام حسين ع ۽ سندس اولاد ۽ اصحاب جو ناحق رت وهايو ويو ڪين ٽن ڏينهن جو پياسو ڪري شهيد ڪيو ويو آخر آل رسول ع جو قصور ڪهڙو هو جو معصوم ٻارڙن، مردن ۽ عورتن جو پاڻي بند ڪيو ويو

لطيف سائينءَ فرمايو تہ

ڪوفي ڪربلا ۾ پاڻي نہ پيارين
اتي علي شاهه کي شهزادا سارين
تڪريو تهارين چڙهہ مير محمد عربي

ميدان ڪربلا ۾ يزيد جا سپاهي پاڻ پنهنجي جانورن کي بہ پاڻي پيارين پيا پر اهلبيت ع جا ٻچڙا اُڄ جي شدت ۾ هئا ۽ هر پاسي خيمن مان العطش العطش جي صدا اچي رهي هئي يزيد جي فوج يزيد جي اشاري تي نهر فرات تي پهرا لڳائي ڇڏيا تہ جيئن سادات (اهلبيت) پاڻي نہ پيئن ۽ يزيد جي حڪمراني تسليم ڪن پر مولا حسين ع واضح پيغام ڏئي چڪو هو تہ مون جهڙو يزيد جهڙي جي بيعت ڪڏهن بہ نہ ٿو ڪري سگهي ان پيغام کي وڏي اهميت حاصل آهي پوءِ ڀلي پنهنجي ناني جو شهر ڇڏڻو پوي. سختيون سهڻيون پون. پاڻي تي پابندي هجي پر ڪنهن بہ صورت ۾ فاسق ۽ فاجر جي حڪمراني قبول ناهي ڪرڻي ۽ تہ لولاڪ جا والي آهن. هنن لاءِ ملائڪ عرش عظيم تان طعام تيار ڪري ايندا آهن. حضرت جبرائيل ع جهڙو عظيم ملائڪ درزي بڻجي سندن پوشاڪون ڪٽي ايندو هو اڄ اهڙا حالات بڻجي ويا آهن جو معصوم سڪينہ سہ لاءِ پاڻي ڪونهي. معصوم علي اصغر ع پاڻيءَ جي هڪ ٻوند جو پياسو آهي درياءِ فرات جهنگ جي جانورن لاءِ تہ کليل آهي عيسائين ۽ يهودين لاءِ روان دوان آهي پر مولا حسين ع جي مختصر فوج لاءِ پاڻي جو ڍڪ ڪونهي پر شاهه سائينءَ فرمايو ”ڪي رند پروڙين راز، قضيي ڪربلا جو“

مولا حسين ع العطش جو منظر ڏسي مولا غازي عباس علمدار کي سائڻ سڪينہ سہ جي چوڻ تي پاڻي کڻڻ لاءِ موڪلين ٿا اهڙي پياس جي شدت نبي ڪريم ص جي دور ۾ جنگ بدر ۾ پيش آيي ۽ رسول الله ص پاڻي طلب ڪيو تہ سواءِ مولا علي ع جي ڪير بہ پاڻي کڻي اچڻ ۾ ڪامياب نہ ٿيو مولا علي ع جي اهڙي بهادري جي ڪري الله سائينءَ مٿس اسي هزار فضايل لاٿا پر ڪربلا جي ميدان ۾ معصوم ٻچڙا بابا ۽ نانا تي درود ۽ سلام موڪلي پنهنجي پياس اجهايي رهيا هئا ۽ سادات ڪين اهو درس ڏئي رهيا هئا تہ دير ناهي هاڻي جان توهان جام ڪوثر تي پيئندؤ ۽ نبي ڪريم ص سان ملاقات ڪندؤ اهو ٻڌي معصوم ٻچڙا بار بار خيمن کان ٻاهر اچي آسماني سوارين واجهائڻ لڳا هئا. اُڄ هڪ فطري عمل آهي هڪ انگريز ڊاڪٽر لکيو آهي تہ 32 ڪلاڪن جي اُڄ سان هڪ تندرست بدن کي ايتري تڪليف ٿيندي آهي جيترو هڪ اُڃ گهرو ۽ هڪ اُڃ ويڪرو زخم هجي. اِهو تہ هُن هڪ تندرست بدن جو ٻڌايو آهي پر جيڪڏهن ننڍڙا ٻار هُجن آهي ٽن ڏينهن جا اُڃيا ۽ بکيا بہ هُجن تہ ان طبي تحقيق جي تناظر ۾ انهن جي ڪهڙي ڪيفيت ٿي سگهي ٿي اها سمجهہ کان ٻاهر آهي.

معروضي حالتن ۾ اُڄ جي وڌڻ جا ٻيا جيڪي سبب ميڊيڪل سائنس ۾ ٻڌايا وڃن ٿا اُهي هي آهن تہ ڏک ۾ وڌيڪ روئڻ سان بہ اُڄ لڳي ٿي. ڪو دردناڪ واقعو ٿي وڃي تہ روئڻ واري کي ماٺ ڪرائڻ لاءِ بہ هڪدم چيو ويندو آهي تہ هن کي بہ ڍڪ پاڻي پياريو. زخم لڳي تہ بہ اُڄ لڳندي آهي. ڪنهن سان ڪو حادثو ٿي وڃي تہ بہ ماڻهو اُن شخص جو مذهب، قوم ۽ قبيلو نہ پڇندا آهن پر هڪدم پاڻي ڪٿي اچي زخميءَ کي پياريندا آهن گرم هوا لڳي يا گرمي ۾ هلڻ جي صورت ۾ بہ شديد اُڄ لڳندي آهي. انهن سمورين حالتن کي سامهون رکندي جيڪڏهن ڏسجي تہ ڪربلا جي ميدان تي امام حسين عليہ السلام انهن سڀني ڪيفيتن مان گذريو. زخمي بہ ايترو هو جو صبح فجر کان عصر عاشور شمر جي خنجر سان سِرڙ کان ڌار ٿيڻ تائين. هڪ هڪ جانثار ساٿيءَ جي لاش کڻڻ دوران تيرن. تيرن ۽ تلوارن سان زخمي ٿيندو رهيو. ٽن ڏينهن جو بکيو ۽ اُڃيو بہ هيو. پٽن، ڀائٽين ۽ سائين جي اکين اڳيان تڙپي تڙپي جان ڏيڻ جا دلخراش منظر. انهن جا لاش پنهنجي ڪلهي تي کڻي اچي گنج شهيدان ۾ رکندو رهيو. ڌيئرن، ڀيڻن، زالن ۽ قافلي جي ٻين عورتن جي اُڄ جو منظر. انهن جي پريشاني، سندن شهادت کانپوءِ انهن ٻيبين جي بيڪسي جو تصور يقينن اُڄ ۾ وڌيڪ اضافي جو سبب بڻيا رهيا. ايستائين جو 18 سالن جي جوان پٽ شهزادو علي اڪبر ع جو ميدان جنگ مان هڪ ڀيرو واپس خيمن ۾ اچي امام ع کان اهو سوال ڪرڻ تہ ”بابا! اُڄ منهنجو جگر ڪباب ڪري ڇڏيو آهي. هڪ ڦڙو پاڻي، جو جيڪر ملي پوي“ تہ امام ڪيس چيو تہ پُٽ! پنهنجي زبان منهنجي زبان ۾ وجهہ. ٿي سگهي ٿي تہ تنهنجي زبان تر ٿي پوي. شهزاده علي اڪبر ع پنهنجي زبان امام ع جي زبان سان مس ڪري هڪدم ڪڍي ورتي ۽ چيو تہ بابا توهانجي زبان منهنجي زبان کان وڌيڪ خشڪ آهي. يقينن جوان پٽ جي انهن لفظن پنهنجي پوڙهي پيءُ کي ڪيترو تڙپايو هوندو. اها ڪيفيت بہ امام ع جي اُڄ ۾ اضافي جو ڪيترو سبب بڻي هوندي!!! اهو تصور ڪرڻ سان ئي لڱ ڪانڊارجي ٿا وڃن.

آيت الله تستري خصائص ۾ لکيو آهي تہ ”پاڻيءَ تي امام حسين ع جو چئن قسمن جو حق هو.

پهريون حق هي هو تہ هر انسان پاڻي پيئڻ ۾ آزاد آهي. ايستائين جو جيڪڏهن ڪنهن جي ذاتي ملڪيت ۾ پاڻيءَ جي ڪسي وهي رهي هُجي. تہ اُڃيو ڪي اُن کوهي يا ڪسيءَ جي مالڪ کان اجازت وٺڻ بنا پاڻي پي سگهي ٿو.

ٻيو حق هر ذي روح پاڻيءَ ۾ انسان جي برابر جو شريڪ آهي. اِهو ئي سبب آهي جو اسلام اهڙي مقام تي تيمم کي واجب قرار ڏنو. جتي پاڻي پيئڻ جي صورت ۾ ڪنهن ذي روح جي موت جو خطرو هُجي.

ٽيون حق هي آهي تہ اهلبيت ع اهلِ ڪوفہ کي ٽي ڀيرا پاڻي پياري چُڪا هُئا. پهريون ڀيرو جڏهن ڏڪار آيو هو ۽ ڪوفي وارن حضرت علي ع کي دعا لاءِ چيو هو تہ پاڻ امام حُسين ع کي فرمايو هئائون تہ پٽ وڃ برسات جي دعا ڪر! امام دعا ڪئي هُئي ۽ الله باران رحمت ڏني. ٻيو ڀيرو جنگ صفين جي دوران معاويہ درياهہ تي قبضو ڪري پاڻي بند ڪري ڇڏيو هو حضرت علي ع امام حسين ع کي فرمايو هو تہ فوج وٺي وڃي پاڻيءَ جو رستو صاف ڪر ۽ ٽيون ڀيرو ڪوفي ويندي جڏهن قادسيہ تي لشڪرِ حر اُڃيو هو تہ امام حسين ع ان لشڪر کي پاڻ پياريو هو

چوٿون حق اهو هو تہ درياءِ فرات الله سائينءَ پاران جنابِ زهرا سلام الله عليها کي مهر ۾ ڏنو ويو هو“

انهن مٿين اصولن کي مدِ نظر رکندي يقينن امام حسين عليہ السلام ۽ ان جي ٻچن تي پاڻي بند ڪرڻ نہ صرف اخلاقي، شرعي ۽ سماجي ڏوهہ هو پر اڄ جي زبان ۾ ان کي انٽرنيشنل ڪرائيم سان تعبير ڪري سگهجي ٿو

امام حسين ع کي فطري طور ننڍپڻ کان اُڄ گهڻي لڳندي هئي. تاريخي لحاظ هڪ روايت آهي تہ جناب زينب ع اڃان 4 سالن جي هُئي. پر هُن کي پنهنجي ڀاءُ حسين ع جي اُڄ جو ڏاڍو احساس هوندو هو ۽ چوندي هُئي تہ ڀاءُ مونکي امان ٻڌايو هو تہ ڀاءُ حسين ع کي اُڄ گهڻي لڳندي آهي. اُن جو آءٌ خيال ڪريان. جنهن مهل توکي اُڃ لڳندي آءٌ توکي پاڻ پاڻيءَ پياريندس. شل ڪو اهڙو ڏينهن نہ اچي جو ڀاءُ حسين پاڻي گهري ۽ زينب موجود نہ هُجي. وقت گذرندو رهيو. مديني ۾ ڀيڻ هر وقت ڀاءُ جي اُڄ جو خيال رکندي رهي هڪ وقت آيو جو مولا حسين ع مدينو ڇڏي، مڪي ۾ آيو مڪي ۾ ٻيبي هر وقت ڀاءُ جي اُڄ جو خيال رکندي رهي. بلاآخر ڪربلا پهتا. 7 محرم تي جڏهن پاڻي بند ٿيو جناب زينب ع پريشان رهي. ڀاءُ کي اُڃيو ڏسي ڪونہ سگهي. امام ڏهين محرم تائين پاڻي نہ گهريو جتي ڇهن مهينن جو شهزادو علي اصغر ع ۽ چئن سالن جي جناب سڪينہ سہ اُڃيا هُجن اُتي امام ع پنهنجي اُڄ جو اظهار ڪيئن ٿي ڪري سگهيو!!!! پر جڏهن شمر امام ع جي سيني تي ويهي خنجر ڳلي تي رکيو تہ اُن وقت امام ع تي اُڄ جو تمام گهڻو غلبو هو اُن مهل امام ع فرمايو العطش العطش. مونکي اُڄ ڏاڍو ستايو آهي. جنابِ زينب ع چند قدمن تان ڀاءُ کي ڪسندو ڏسندي رهي پر ايڏي مجبور هُئي جو ڀاءُ کي هڪ ڍڪ پاڻي نہ پياري سگهي.

ننڍا ٻار ڏاڍا حساس هوندا آهن. امام حسين ع جي چئن سالن جي ڌيءُ جناب سڪينہ جيڪا پاڻ بہ اُڃايل هُئي ۽ اُڃين ٻارن. عزيزن جا صبح کان لاش ڏسندي رهي هُئي. اُن جي ذهن تي پنهنجي بابي جي اُڃئي ذبح ٿيڻ جو ڪيترو اثر ٿيو هوندو. اُهوئي مثال مان ظاهر ٿئي ٿو تہ جڏهن شمر امام ع کي ذبح ڪري سِرڙ کان ڌار ڪيو ۽ گهوڙو خيمي جي در تي آيو تہ ننڍڙي معصوم سہ گهوڙي جي واڳ کي جهلي، معصوميت سان هڪڙو سوال ڪيو تہ اي گهوڙا مونکي خبر آهي تہ منهنجو بابا قتل ٿي ويو آهي پر ”مونکي ٻڌاءِ، منهنجي بابا کي پاڻي پياري ذبح ڪيو ويو يا اُڃيو قتل ڪيو ويو؟ “حقيقت ۾ ڪربلا جي ميدان ۾ قتل کان وڌيڪ ناقابلِ برداشت منظر اُڄ جو هو. مائرون ڪيترين بہ اُڃيون هجن پر فطري طور پنهنجي جگر جي ٽڪرن کي اُڃ ۾ بيتاب ٿيندو ڏسي ۽ بيوس حالت ۾ انهن لاءِ ڪجهہ نہ ڪري سگهڻ واري ڪيفيت ڏاڍي ڪربناڪ هئي. جنهن ۾ سڀ کان وڌيڪ ڇهن مهينن جي شهزادي علي اصغر ع جي اُڄ کان تڙپڻ جو منظر سيني کي رلائي رهيو هو. ان معصوم جي اُڄ جي ڪيفيت کي تجزيہ نگارن اها تشبيهہ ڏني آهي تہ ”مڇي جڏهن پاڻيءَ کان جدا ٿيندي آهي تہ ان جون ٽي ڪيفيتون هونديون آهن مڇي جڏهن پاڻيءَ کان ٻاهر ايندي آهي تہ پهرئين مرحلي ۾ تڙپندي آهي. تڙپڻ جي سگهہ جڏهن نہ رهندي آهي تہ ٻئي مرحلي ۾ ڪنهن مهل ساڄي پاسي پاسا ورائيندي آهي. تہ ڪنهن مهل کاٻي پاسي منهن ڪندي آهي. جڏهن اها بہ طاقت نہ رهندي آهي. تہ زندگيءَ جي آخري علامت اها هوندي آهي تہ منهن کولي آسمان ڏانهن ڏسندي آهي. ان اميد تي تہ ڪو پاڻيءَ جو ڦڙو ملي پوي“. ڪربلا ۾ شهزاده علي اصغر ع تي بہ اهي ٽيئي ڪيفيتون طاري هيون. جن خيمن ۾ ڪهرام مچائي ٿي ڇڏيو ستين محرم کان پاڻي بند ٿيڻ جا اثر ۽ خاص ڪري اُڃين ٻارن جي ڪيفيتن کي هن واقعي مان محسوس ڪري سگهجي ٿو امام حسين ع جي چئن سالن جي ڌيءُ حضرت سڪينہ سہ فرمائي ٿي تہ 9 محرم جي رات مون تي اُڃ جي شدت جو ايترو غلبو هو جو مون سوچيو تہ منهنجي ڦپي زينب سہ جي خيمي ۾ وڃان. ٿي سگهي ٿو ڦپي مون لاءِ ڪو جتن ڪري سگهي. آءٌ جڏهن ڦپيءَ جي خيمي ۾ پهتيس ۽ اتي جو منظر ڏٺم تہ پنهنجي اُڃ وسري ويئي. مون ڏٺو تہ منهنجي ڦپي زينب سہ جي هنج ۾ منهنجو ننڍڙو ڀاءُ علي اصغر ع آهي جنهن جي اُڃ جي شدت سبب حالت غير ٿي رهي آهي. منهنجي ڦپي ڪيس هنج ۾ کڻي ڪنهن مهل ويهي ٿي ڪنهن مهل بيهي ٿي ۽ شهزادي علي اصغر سان ڳالهائي رهي هئي تہ اصغر پٽ! تنهنجي ڦپي ڏاڍي مجبور آهي. ڪاش ٿورڙو پاڻي هجي ها تہ توکان مِنٿون نہ ڪريان ها. اهو ڏسي منهنجي اکين ۾ لڙڪ اچي ويا جيڪي مون جلدي اگهي ڇڏيا. ڦپي زينب سہ مونکي ڏسي چيو سڪينہ پٽ ڇا توکي اُڃ ستايو آهي؟ مون چيو تہ ڦپي امان ٻين ٻيبين جي خيمن ۾ هلو متان ڪو ڍڪ پاڻي جو ملي وڃي منهنجو ڀاءُ علي اصغر بچي پوي. پوءِ ڦپي زينب سہ ننڍڙي اصغر کي کڻي هڪ هڪ خيمي ۾ گڏ هلي ۽ هر ٻيبي کي چئي رهي هئي تہ ٿورڙو پاڻي ملي پوي تہ علي اصغر کي بچائي وٺون مگر ڪٿي بہ پاڻي نہ ملي سگهيو. پاڻ جڏهن ٻيبي اُم فروا جي خيمي ۾ پهتيون تہ ان وقت ويهہ ٻار اهڙا هئا جن جي هٿن ۾ خالي پيالا هئا ۽ انهن جا هٿ ڦپي زينب جي چولي جي پلئہ ۾ هئا ۽ فريادون ڪري چئي رهيا هئا تہ آقازادي اسانجو جگر ڪباب ٿي ويو آهي. ڪاش اسانکي ٿورڙو پاڻي ملي پوي. هاڻي اندازو لڳائجي تہ 9 محرم جي رات ٻارن جي اُڃ جي اها ڪيفيت آهي تہ نائين جو ڏينهن. ڏهين جي رات. ڏهين جو ڏينهن. عزيزن قريبن جي لاشن جا منظر، شام غريبان ۾ خيمن جو ٻرڻ، ٻارن کي چماٽون، عورتن کي تازيانا، هراسيل ۽ اُڃين ٻارن جي ڇا حالت ٿي هوندي انجو ڪو تصور ڪري سگهجي ٿو؟!!. ان منظر کان پوءِ تہ ٻارڙن جي پاڻي گهرڻ جو سوچڻ ئي ممڪن نہ هو جو نہ مرد سڀ ڪُسي ويا ۽ ٻيبيون سڀ قيد ٿي ويون.

امام حسين ع ڪربلا جي هن خوني معرڪي ۽ دردناڪ داستان تي ڪنهن مرحلي تي پنهنجي پيروڪارن کي ياد نہ ڪيو نہ علي اڪبر ع جهڙي جوان پٽ جي سيني مان برڇيءَ جو ڦل ڪڍڻ وقت، نہ 32 سالن جي جوان ڀاءُ عباس علمدار جي ڪُلهن ڪپجڻ وقت پر جڏهن 6 مهينن جي کير پياڪ علي اصغر ع لاءِ پاڻيءَ جو ڍڪ گهري رهيا هئا تہ اُن وقت پنهنجي پيروڪارن کي ياد ڪري اهي لفظ فرمايا ائين تہ ”ڪاش توهان ڪربلا ۾ هجو ها ۽ ڏسو ها تہ آءٌ ڪيئن جفاڪار قوم کان ڇهن مهينن جي معصوم علي اصغر لاءِ پاڻي گهري رهيو هُئس. پر پاڻي جي بدران منهنجي اصغر ع کي منهنجي هٿن تي اهڙو تير هڻي ماريو ويو جنهن جو وزن شهزادي علي اصغر جي جسم کان بہ وڌيڪ هو

اهڙي موقعي تي اِهو بہ سوچي سگهجي ٿو تہ 6 مهينن جي ٻار کي پاڻيءَ جي ضرورت ڪيتري هوندي آهي. صرف چار آڱريون پاڻيءَ ۾ ٻسائي بہ ٽي ڦڙا چپن تي وجهجن تہ ٻار جي اُڃ لهي وڃي. ليڪن يزيدي سپاهي اهڙا بي رحم هئا جو فرات جي ڇولين هڻندڙ لهرن مان چند ڦڙا بہ مولا حسين ع جي معصوم کي نہ ڏنائون. اهوئي سبب آهي جو جڏهن امام اِن معصوم جي رت ۾ لت پت لاش کي کڻي، خيمي جي در تي جيجل ماءُ جي هٿن تي ڏنو جنهن ڏسي اهي لفظ چيا تہ اصغر ع تنهنجو قاتل شايد اولاد وارو نہ هو ڇا! تو جيترا ٻار بہ ايئن ذبح ٿيندا آهن!!؟؟

امام حسين ع 6 مهينن جي علي اصغر جي قتل ٿيڻ کانپوءِ پنهنجي پيروڪارن کي هڪ پيغام ڏنو تہ جڏهن بہ ٿڌو پاڻي پيو تہ اسان جي اُڃ کي ياد ڪجو

امام حسين ع جي شهادت سان ڪربلا جو معرڪو ختم ٿيو پر مصيبتن جو معرڪو جيئن پوءِ تيئن طويل ٿيندو ويو. امام حسين ع جي اُڃ تہ سندن شهادت تي ختم ٿي پر جنابِ زينب سلام الله عليها، ٻين ٻيبين ۽ معصوم ٻارڙن جي اُڃ ڪڏهن ختم ٿي ان تي مقتل خاموش آهي. ڪربلا کان ڪوفہ ۽ ڪوفي کان شام تائين رسول الله جي آل کي قيد ڪري مسلمانن جي ڪيترن ئي شهرن ۾ ڦيرايو ويو ان ۾ بہ اُڃ جو تسلسل تاريخ جا باب ڏاهيندو ويو.

سفر دوران حضرت ٻيبي سڪينہ سہ هڪ موقعي تي امام زين العابدين ع کان عجيب سوال ڪيو تہ اُڃ جون ڪيتريون ڪيفيتون آهن؟ امام ع فرمايو تہ اُڃ جون 4 ڪيفيتون آهن. پهرين ڪيفيت ۾ آسمان ڌونهون لڳندو آهي. ٻي ڪيفيت اها آهي تہ زبان ۾ ڄڻ ڪنڊا لڳي رهيا هجن. ٽين ڪيفيت ۾ انسان ان حالت تي پهچي ويندو آهي جو اُڃ جي شدت ۾ ڦٽڪندو آهي. ۽ بيچينيءَ ۾ پاسا ورائيندو آهي. نيٺ اکيون ڇت ۾ لڳي وينديون آهن. چوٿين ڪيفيت ڏاڍي ڏکي هوندي آهي جوان ۾ گوشت هڏيون ڇڏي ويندو آهي ۽ هڏيون ٻرڻ لڳنديون آهن. اهو ٻڌي سائڻ سڪينہ سہ چيو تہ ڀاءُ اُڃ جي پهرين ڪيفيت منهنجي بابا حسين ع تي آئي هئي جڏهن بابا جا سڀ ساٿي شهيد ٿي ويا هئا ۽ بابا تي جنگ ڪندي ڪندي عصر جي وقت اُڃ جو غلبو وڌيو هو ۽ بابا فرمايو مونکي زمين ۽ آسمان ڌونهون ٿا لڳن. ٻي ڪيفيت بہ منهنجي بابا تي آئي هئي جڏهن منهنجي جوان ڀاءُ علي اڪبر ع ميدان کان هڪ ڀيرو واپس خيمي ۾ اچي بابا کي اُڃ جي شدت ٻڌائي ان وقت منهنجي ڀاءُ اڪبر پنهنجي زبان بابي جي زبان سان ملائي هڪدم ڪڍي ورتي هئي ۽ چيو هو تہ بابا توهانجي زبان ايتري خشڪ آهي جيئن زبان ۾ ڪنڊا لڳي رهيا هجن. ٽين ڪيفيت منهنجي ڀاءُ اصغر تي آئي هئي. جنهن جون آخري وقت ۾ اُڃ سبب ڦٽڪڻ ۽ بيچينيءَ کان پاسا ورائڻ کان پوءِ اکيون ڇت ۾ لڳي ويون هيون ۽ چوٿين اُڃ جي شديد ڏکوئيندڙ ڪيفيت مان آءٌ خود گذري رهي آهيان. سفر دوران مسلسل اُڃ جي ڪري منهنجون هڏيون ٻري رهيون آهن جهڙو ڪر منهنجو گوشت هڏين کان جدا ٿي رهيو آهي.

قيد کان آزاد ٿيڻ کان پوءِ جڏهن هي قافلو واپس ڪربلا پهتو ۽ امام زين العابدين ع سڀني شهيدن جي لاشن کي دفنايو اُن وقت بہ امام زين العابدين ع جي ذهن تي پنهنجي بابي جي اُڃ جو ايڏو شديد اثر هو جو امام حسين ع جي قبر کي بند ڪري اُن قبر تي هي اکر لکيا ” هذا قبر الحسين الذي قتلو اطشانا “(هيءَ قبر ان حسين ع جي آهي جنهن کي اُڃيو قتل ڪيو ويو). مديني پهچڻ کانپوءِ بہ سيد سجاد علي ابن الحسين امام زين العابدين ع جنهن مهل روزو کوليندو هو تہ ڪربلا ڏانهن منهن ڪري فريادون ڪندو هو تہ ”هاڻي منهنجو بابا اُڃيو شهيد ٿي ويو“ مديني ۾ جانور ذبح ٿيندي ڏسندو هو تہ ڪاسائين کان پڇندو هو تہ ان جانور کي پاڻي پياري ذبح ڪيو اٿو يا اُڃيو؟ ڪاسائي جواب ڏيندا هُئا تہ تنهنجي نانا محمد مصطفيٰ ص جي شريعت تي عمل ڪرڻ وارا آهيون جانورن کي پاڻي پياري پوءِ ذبح ڪندا آهيون. اهو ٻڌي بہ امام رڙيون ڪري چوندو هو هاڻي جانور بہ پاڻي پياري پوءِ ذبح ٿين ٿا پر منهنجو بابو اُڃيو ذبح ڪيو ويو

ڪهڙو بہ دور اچي. ڪهڙو بہ زمانو اچي پر اُڄ ۽ ڪربلا جو تعلق تاريخ جو نہ ٽُٽندڙ ڳانڍاپو بڻجي ويو آهي. ڪربلا ۽ اهي 9 مائرون جن جي اکين اڳيان سندن پٽن کي اُڃيو ذبح ڪيو ويو انهن جي فريادن اُپ ڏاريندڙ آهن ۽ پُردرد نوحن کي نظر انداز ڪري ۽ اورانگهي ڪابہ صدي، ۽ ڪو بہ زمانو اڳتي نہ وڌي سگهندو هيءَ اُڃ ۽ اُڃيا هر زماني ۾ انقلاب جا استعارا بڻجي هر ظالم ۽ جابر جي راهہ ۾ رڪاوٽ بڻجي، سندن هر غرور ۽ تڪبر جو نڪ زمين سان گسائي، سندن هٺ ٽوڙي حاڪميت کي خاڪ ۾ ملائي مظلوميت جو ڳاٽ اوچو ڪندا رهندا.

جي ڪُلاهه رکين ڪنڌ تي، تہ صوفي سالم ٿِيءُ؛
وِهہ وَٺِي هٿ ڪري، پُر پيالو پِيءُ؛
هَنڌُ تنين جو هِيءُ، جن حاصل ڪيو حال کي

سئو سالہ ڪسينجر جي چيني ياترا جا ڪهڙا سبب آهن؟

پيتامبر لوهاڻو

18 جولاءِ 2023ع تي سابق آمريڪي خارجہ جو سيڪريٽري، هينري ڪسينجر چين جو دورو ڪري، واپس آمريڪا پهچي ويو آهي پر هُن جي دوري ڪافي دانشورن جي ذهانت کي جاڳائي ڇڏيو آهي. آخر آمريڪا ۾ اهڙي ڪهڙي مصيبت اچي هئي، جو سئو سالہ پوڙهي کي جهاز ۾ چڙهي چين اچڻو پيو هو؟ ڇا اها ٽريڪ ٽو ڊپلوميسي آهي، جنهن سان آمريڪا اُهي مقصد حاصل ڪرڻ چاهي ٿو جيڪي هو آمريڪي عهديدارن ۽ مشيرن جي ذريعي نہ ٿو وٺي سگهي؟ ان دوري سان سئو سالہ پوڙهي چيني ياترا جي سينچري بہ مڪمل ڪئي آهي.

ڪسينجر جي ياترا کان ڪجهہ عرصو پهرين آمريڪي دفاعي سيڪريٽري آسٽن پنهنجي هم منصب چيني سان سان ڳالهائڻ جي ڪوشش ڪئي هئي پر هُن صاحب ڳالهائڻ کان نہ رڳو انڪار ڪري ڇڏيو هو پر ٻنهي ملڪن جي وچ ۾ قائم هاٽ لائين کي ئي بند ڪري ڇڏيو هو. ان واقعي کان پوءِ آمريڪي وزيرن ۽ مشيرن جي چيني دورن جو جيڪو سلسلو شروع ٿيو آهي، سو ختم ٿيڻ جي ڳالهہ ئي نہ ٿو ڪري. پهريون دورو خارجہ سيڪريٽري بلنڪن ڪيو هو. اهو دورو چار ڏينهن جي لاءِ ٺهڻ ٺيل هو پر خبر نہ آهي تہ چيني اڳواڻن هُن کي ڇا چيو جو هو ٻن ڏينهن کان پوءِ ئي پنهنجو دورو اڌ ۾ ڇڏي آمريڪا واپس موٽي آيو هو. هن جي موٽي اچڻ کان ڪجهہ ئي ڏينهن پوءِ آمريڪي خزاني جي سيڪريٽري جينيٽ ييلن، جنهن کي اعتدال پسند سمجهيو ويندو آهي، چين اچي پهتي هئي. هُن جو چين اچڻ ڪافي ماڻهن جي لاءِ حيران ڪندڙ هو ان کان پوءِ ٻائيڊن جو ’ماحوليات‘ جو خصوصي مشير ڪيري چين گهمي موٽي ويو هو. آمريڪي عهديدارن جي انهن لڳاتار دورن آمريڪي دانشورن کي سوچڻ تي مجبور ڪيو آهي تہ آخر اها ڪهڙي مجبوري آهي جو هُو بار بار چين پيا وڃن ۽ ڪو چيني انهن جي حاضري ڀرڻ نہ ٿو اچي؟ ڪافي ماڻهن جي خيال ۾ اها آمريڪا جي ڪمزوري کي ظاهر ڪري ٿي ۽ ان سان چين کي دنيا ۾ پنهنجو اميج بهتر ڪرڻ جو موقعو ملي رهيو آهي.

چين، ڪسينجر جي دوري جو ڀرپور سياسي فائدو وٺي رهيو آهي، جتي ڪسينجر جو تمام شاندار استقبال ڪيو ويو هو هُن اتان جي اهم عهديدارن ۽ وزيرن سان ملاقات ڪرڻ کان علاوہ چيني چيف آف ڊفينس سان پڻ ملاقات ڪئي، جنهن تي آمريڪا پابندي لڳائي آهي. پر هُن جي سڀ کان اهم ملاقات چيني صدر شي جن پنگ سان هئي، جنهن پاڻ اسٽيٽ گيسٽ هائوس ۾ هُن جي آجيان ڪئي ۽ هُن جي مان ۾ سرڪاري دعوت رکي هئي. ان ميٽنگ جي لاءِ ان گيسٽ هائوس کي چونڊيو ويو هو جنهن ۾ 52 سال پهرين ڪسينجر پنهنجي خفيہ دوري ۾ قيام ڪيو هو ۽ دعوت جو مينيو بہ اهوئي رکيو ويو هو، جيڪو 52 سال پهرين خفيہ دعوت ۾ هو. 52 سال پهرين جيڪي ماڻهو خفيہ ڳالهين ۾ شريڪ هئا ۽ اڃان زنده آهن، تن کي بہ ان موقعي تي مدعو ڪيو ويو هو اهو سڀ اهڃاڻي هو پر اصل ڳالهہ ڪسينجر جا چيل اهي جملا آهن، جيڪي آمريڪي اسٽيبلشمينٽ جي پاليسي سان متضاد آهن. بقول ڪسينجر جي، ”آئون چين جو دوست آهيان. آمريڪا ۽ نہ وري چين هڪ ٻئي جي مخالفت برداشت ڪري سگهن ٿا. ٻنهي جي دوستي عالمي امن ۽ سماجي ترقي جي لاءِ اهم آهي“. ان خير سگالي جي جواب ۾ چيني صدر جو چوڻ هو تہ، ”مونکي ڪسينجر سان ملي خوشي ٿي آهي. اسان تنهنجي ڊگهي عمر جي دعا گهرون ٿا. چيني ۾ چوڻي آهي تہ ڏاهپ وڏي عمر سان ايندي آهي. چيني پنهنجي پراڻن دوستن کي نہ وساريندا آهن ۽ چين_ آمريڪا تعلقات ۽ دوستي ۾ تنهنجي تاريخي ڪردار کي اسان ڪڏهن بہ نہ وساريندا سين“.

ڪسينجر جي چيني دوري تي آمريڪي اسٽيبلشمينٽ جو چوڻ آهي تہ هو هڪ آزاد شهري جي حيثيت ۾ چين ويو هو جنهن سان سرڪار جو ڪو بہ تعلق نہ آهي ۽ نہ ئي سگهي ٿو تہ اهو ’سچ‘ هجي. پر اهو ’سچ‘ آمريڪا جي اندر چين جي حوالي سان اختلافن جو اندازو ڏي ٿو ڪسينجر جي پويان اهو سرمائيدار آهي، جيڪو چين سان واپار ڪري ٿو يا چين ۾ ڪارخانا هلائي ٿو اهو ڌڙو آمريڪي اسٽيبلشمينٽ جي موقف سان متفق نہ آهي. ڪسينجر کان پهرين ٻن اهم آمريڪي سرمائيدارن، بل گيٽس ۽ ايلان مسڪ جا چيني دورا ان خيال کي هٿي ڏين ٿا. هو ڪوشش ڪري رهيا آهن تہ آمريڪا جي اندر چين مخالف مهم کي روڪجي، جتي جي ميڊيا ڏينهن رات چين جي خلاف زهريلي پروپيگنڊا ڪري رهي آهي.

چين سان ٽڪراءَ جي حمايت ۾ بہ گروپ اهم آهن. هڪڙو اهو سرمائيدار، جيڪو آمريڪا ۾ پنهنجي انڊسٽري هلائي ٿو جنهن ۾ ملٽري انڊسٽريل ڪمپليڪس ۽ سويلين سيٽ شامل آهن ۽ ٻيو گروپ آمريڪي مڊل ڪلاس آهي، جيڪي چين کان انڊسٽري واپس آمريڪا اچڻ جي امڪان تي خوش ٿي رهيا آهن. مائيڪل پلسبري، سابق آمريڪي آفيسر آهي، جيڪو پينٽاگان ۾ پنهنجون خدمتون سرانجام ڏئي چڪو آهي. هاڻي هو هڊسن انسٽيٽيوٽ جي لاءِ ڪم ڪري ٿو هي اهو ادارو آهي، جنهن ۾ حسين حقاني ۽ ٻيا پاڪستاني ’دانشور‘ روزگار سان لڳل آهن. ڪافي ماڻهن جي خيال ۾ اهو ادارو آمريڪي اسٽيبلشمينٽ جي ويجهو آهي. مائيڪل پنج سال پهرين ”سئو سالہ ڊوڙ“ جي نالي سان ڪتاب ۾ لکيو هو تہ، ”2049ع ۾ چين آمريڪا جي جڳهہ تي دنيا جي سڀ کان وڏي طاقت بڻجي ويندو“. ڪجهہ مهينا پهرين هڪ پروگرام ۾ چين جي حوالي سان هن کان ڪتاب ۾ ڏنل اندازن تي سوال ڪيو ويو ۽ پڇيو ويو هو تہ، ”ڇا توهان پنهنجي ڳالهہ تي قائم آهيو؟“ ان سوال جي جواب ۾ هُن جو چوڻ هو تہ، ”منهنجي خيال ۾ چين منهنجي ڏنل وقت کان پهرين ئي آمريڪا کي پوئتي ڇڏي ويندو“. پنهنجي ڳالهہ کي ثابت ڪرڻ جي دليلن ۾ هُن جو چوڻ هو تہ، ”چين سپر سونڪ ميزائل ٺاهيا آهن، جيڪي دنيا جي گول دائري ۾ گهمي سگهن ٿا. اسان وٽ اها صلاحيت نہ آهي. اسان کي يقين هو تہ چين بہ اها منزل نہ ٿو ماڻي سگهي پر اسين غلط هئاسين. هو چنڊ جي ٻئي پاسي تي پهچي ويا آهن ۽ اسان اهو نہ ٿا ڪري سگهون. بايو ٽيڪنڪ جي شعبن ۾ چين اسان کي پوئتي ڇڏي ويو آهي. مون ٻن شين جو غلط اندازو لڳايو هو هڪ چين جي ترقي ۽ ٻيو اهو تہ مون سمجهيو هو تہ آمريڪا ۽ ٻين ملڪن جو اهڙو اتحاد ٺهندو، جيڪو چين جي ترقي کي روڪيندو پر آئون غلط هوس“. مائيڪل ان سوچ ۾ اڪيلو نہ آهي. هاڻي مغربي ميڊيا ۽ مفڪرن کي پنهنجي ”خيال فروشي“ جو خوب موقعو مليو آهي.

ڊچ ۽ انگريز سامراجن جي تاريخ اهو ٻڌائي ٿي تہ ڪرنسي ۽ ان سان جڙيل قرض جو نظام عمومن 50 کان 75 سالن تائين هلندو آهي. آمريڪي ڊالر جي ’ڊامينينس‘ جو دور سن 1944ع ۾ خفيہ طور آمريڪي رياست نيو هيمپشائر جي شهر برٽين وڊس ۾ لکيو هو انهن ڏينهن ۾ ٻي عالمي جنگ ختم ٿي وئي هئي ۽ برطانوي سامراج آمريڪا جو قرضي ٿي چڪو هو هن وٽ قرض واپس ڪرڻ جي سگهہ ڪانہ هئي. آمريڪا ان موقعي جو فائدو وٺي پائونڊ جي جڳهہ تي ڊالر کي دنيا جي ڪاروبار جي لاءِ اڪيلي ڪرنسي طور پنهنجي طاقت سان قبول ڪرايو هو هاڻي اهو دور پنهنجي آخري مرحلي ۾ پهتو آهي. چين پنهنجي معاشي ۽ سياسي طاقت سان ڊالر جي جڳهہ تي پنهنجي ڪرنسي لاڳو ڪرڻ جو عمل شروع ڪيو آهي. ڪجهہ ڏينهن پهرين ڪئناڊا جي ٽي. ڊي. بئنڪ هڪ اسٽريٽجڪ پيپر جاري ڪيو آهي. جنهن ۾ آمريڪي ڊالر جي حوالي سان اهم ڳالهيون لکيون ويون آهن. مثال طور ليک جو چوڻ آهي تہ ڏهہ سال پهرين چين پنهنجي عالمي تجارت سئو سيڪڙو آمريڪي ڊالر ۾ ڪندو هو ۽ هاڻي اها گهٽجي سٺ سيڪڙي تي پهتي آهي. هاڻي هُو ايشيا، آفريڪا، لاطيني آمريڪا ۽ روس سان پنهنجي ڪرنسي ۾ تجارت ڪري ٿو جنهن سان آهستي آهستي دنيا ۾ آمريڪي ڊالر جي اهميت گهٽجي رهي آهي. روس، چين، انڊيا، ترڪي ۽ ٻيا ملڪ گڏجي ”برڪس“ ڪرنسي تي ڪم ڪري رهيا آهن. سعودي ۽ ٻيا عرب ملڪ بہ هاڻي ڊالر کان سواءِ ٻي ڪرنسي ۾ ڪاروبار ڪن ٿا. جيڪو اڄ کان پنج سال پهرين سوچ کان ئي ٻاهر هو.

چين ۽ آمريڪا ٻئي پنهنجي پنهنجي مخالفن جي اندروني ۽ ٻيروني تضادن مان فائدو وٺڻ جي ڀرپور ڪوشش ڪري رهيا آهن. آمريڪا جي هڪڙي ڪمزوري، جنهن چين کي سٺو موقعو فراهم ڪيو آهي، سو آهي ڪيوبا، جيڪو مسڪين بي پناهہ آمريڪي جارحيت جو شڪار رهيو آهي. ڪيوبا آمريڪا جي سامهون صرف سترڪلوميٽرن جي فاصلي تي دنيا جي لاءِ روشني جي مينار طور بيٺو رهيو آهي ۽ باوجود آمريڪي سرمائيدارن ۽ ان جي پويان ميگا جنگي مشن جي، هو اڃان تائين مقابلو ڪري رهيو آهي. ڪجهہ اندازن موجب چيني اتي پهچي ويا آهن ۽ روس بہ اتي پنهنجا پراڻا رشتا بحال ڪري رهيو آهي. ڪيوبا جو چين کي ممڪنہ فوجي اڏا ڏيڻ، آمريڪي خارجہ پاليسي ۽ منرو ڊاڪٽرائين جي شڪست سان گڏ هڪ اهڙو خطرو آهي، جيڪو انهن جي لاءِ ناقابل برداشت آهي.

بقايا *** 01

جي پڪڙ ۾ هوندا سنڌ بار ڪائونسل پاران بہ بار جي ميمبر اڪرم ابڙو ۽ سندس پٽ جي قتل خلاف سڀاڻي سڄي سنڌ ۾ هڙتال جو اعلان ڪيو ويو آهي سنڌ بار ڪائونسل پاران جاري ڪيل بيان ۾ چيو ويو آهي تہ اڪرم ابڙو ۽ سندس پٽ جو قتل قانون لاڳو ڪندڙ ادارن ڪارڪردگي تي سواليا نشان آهي. قاتلن کي فوري طور گرفتار ڪيو وڃي

بقايا *** 02

ابڙو ۽ سندس پٽ شهريار ابڙو ٿڏي تي مارجي ويا. عبدالله ابڙو ۽ ارشاد پنهور زخمي ٿي پيا ايم پي اي اسلم ابڙو چيو آهي تہ اسان جي ڪنهن سان بہ دشمني نہ آهي. منهنجي ڀاءُ ۽ ڀائيٽي کي ٽارگيٽ ڪري قتل ڪيو ويو منهنجا گهر ڀاتي ٻن گاڏين ۾ جيڪب آباد وڃي رهيا هئا تہ 8 جوابدارن حملو ڪيو ذاتي دشمني هجي ها تہ منهنجي سمورن گهر ڀاتين کي قتل ڪيو وڃي ها ٻئي پاسي ڪراچي ۾ هٿياربندن جي فائرنگ ۾ زخمي ٿيل ارشاد پنهور زنده آهي. سندس وارثن جو موقف سامهون اچي ويو آهي وارثن موقف ڏنو آهي تہ پوليس پاران جاري ڪيل خبر غلط آهي. ارشاد پنهور اسپتال ۾ علاج هيٺ آهي پوليس غلط بياني ڪئي تہ ارشاد پنهور دم ڏئي ڇڏيو آهي

بقايا *** 03

جي منظوري ڏني وئي، اسپيڪر راجا پرويز اشرف جي صدارت هيٺ پارليامينٽ جو گڏيل اجلاس ٿيو، جنهن ۾ اليڪشن ايڪٽ ترميمي بل 2023ع پيش ڪيو ويو پارليامينٽ اليڪشن ايڪٽ ترميمي بل 2023ع اڪثريت راءِ سان منظور ڪري ورتو ۽ ترميمي بل جي شق وار منظوري ڏني وئي. اليڪشن ايڪٽ 2023ع ۾ 54 ترميمون شامل ڪيون ويون ۽ آرٽيڪل 230 ۾ ترميم پڻ تجويز ڪيل بل جو حصو آهي. بل ۾ اليڪشن ايڪٽ جي سيڪشن 230 جي ذيلي شق 2 اي ۾ ترميم شامل آهي. جنهن تحت نگران حڪومت کي اضافي اختيار ملندا. ترميم تحت نگران حڪومت کي ملڪي معيشت لاءِ ضروري فيصلا ڪرڻ جو اختيار حاصل هوندو ۽ نگران حڪومت عالمي ادارن ۽ پرڏيهي معاهدن کي اختيار هوندي. اقتصادي معاملن واري وفاقي وزير سردار اياز صادق پارليامينٽ جي گڏيل اجلاس ۾ چونڊ سڌارن واري بل تي خيالن جي ڏي وٺ ڪندي چيو تہ آرٽيڪل 230 آڏو تي ڪيترن ئي ماڻهن اعتراض ڪيو اها غلط فهمي هئي تہ ان آرٽيڪل ذريعي نگران حڪومت کي اختيار ڏيڻ جو مقصد هو. انهن کي ڊگهي عرصي تائين مشق ڪرڻ آهي. هن چيو تہ اڄ عالمي بئنڪ جا نمائندا مون وٽ آيا جن کي خدشو هو تہ موجوده حڪومت جو مدو ختم ٿيڻ ڪانپوءِ مختلف ترقياتي منصوبن جا معاهدا ڪيئن ٿيندا، لاڳاپيل ڪميٽي کي انهن معاهدن کي جاري رکڻ لاءِ ڪو رستو ڳولڻ گهرجي.

بقايا *** 04

کي اشتهاري قرار ڏيڻ واري ڪارروائي کي روڪي ڇڏيو آهي. عدالت ان سلسلي ۾ اڳ کان جاري حڪم ملتوي ڪري ڇڏيا. دهشتگردي جي انسداد واري عدالت جي جج عبهر گل خان عليما خان ۽ عظميٰ خان خلاف پوليس طرفان داخل ڪيل درخواست تي ٻڌڻي ڪئي. جاچ آفيسر ٻڌايو تہ ٻئي عورتون عبوري ضمانت تي آهن جنهن جي خبر نہ هجڻ جي آڌار تي اشتهاري قرار ڏيڻ جي درخواست ڏني هئي. جاچ آفيسر جي اهڙي بيان تي عدالت ٻنهي ڀينرن کي اشتهاري قرار ڏيڻ جي ڪارروائي جو حڪم ملتوي ڪري ڇڏيس ياد رهي تہ گذريل ڏينهن عدالت عمران خان جي ٻنهي ڀينرن عليما خان ۽ عظميٰ خان سميت تحريڪ انصاف جي 22 اڳواڻن کي جناح هائوس حملي ڪيس ۾ اشتهاري قرار ڏيڻ جي ڪارروائي شروع ڪئي هئي.

بقايا *** 05

ورهاڱي واري تقريب ۾ پرجوش استقبال ڪيو ويو. تقريب کي خطاب ڪندي وزيراعظم چيو تہ اڄ هتي اچي تمام گهڻي خوشي ٿي، سنڌ جو وڏو وزير جوان وڏو وزير آهي سندس ٽيم محنت ڪري رهي آهي. گورنر جو جوانن جي ٽريننگ لاءِ شاندار پروگرام تعريف جوڳو آهي. اهڙي طريقي سان پاڪستان تيزي سان ترقي جي رستي تي گامزن ٿيندو شهباز شريف تقريب کي خطاب ڪندي چيو تہ ملڪ ڊيفالٽ جي خطري مان نڪري چڪو آهي. غربت ۽ بيروزگاري کان ڇوٽڪاري لاءِ گڏيل پلان تيار ڪيو ويو آهي، اسان کي گيس ۽ بجلي جي چوري جو خاتمو ڪرڻو پوندو پاڪستان جي ترقي لاءِ ڪرپشن جو خاتمو تمام ضروري آهي. هن چيو تہ قوم اڳ ئي مهانگائي جي چڪي ۾ پيسجي رهي آهي، بيوہ ۽ يتيم تہ پرهاڻ اشرافيہ کي بار قبول ڪرڻو پوندو. اسان کي پنهنجي معيشت جي ري اسٽرڪچر ڪرڻي آهي وزيراعظم چيو تہ ڪجهہ ماڻهو ڏينهن رات پاڪستان کي ڊيفالٽ ڪرائڻ لاءِ جادو ڪري رهيا هئا. پاڪستان هاڻ ڊيفالٽ جي خطري کان نڪري چڪو آهي. عوام جي مينڊيٽ سان نئين حڪومت ايندي. ايندڙ مهيني اسان جي حڪومت جو مدو پورو ٿي رهيو آهي.

بقايا *** 06

عدالت جي ڪمري ۾ سخت بدنظمي ۽ گوڙ شروع ٿيو جنهن سبب ججز عدالت جي ڪمري مان اٿي هليا ويا. سپريم ڪورٽ ۾ جسٽس يحيٰ آفريدي ۽ جسٽس مسرت هلالي تي ٻڌل 2 رڪني بينچ پي ٽي آءِ چيئرمين جي توشه خاني ڪيس ۾ هاءِ ڪورٽ جي فيصلي خلاف اپيل تي ٻڌڻي ڪئي ٻڌڻي کان اڳ پي ٽي آءِ چيئرمين جي عدالتي ڪمري ۾ موجودگي کان پوءِ سخت بدنظمي ڏٺي وئي 2 رڪني بينچ عدالت جي ڪمري ٻاهران گوڙ تي ڪاوڙ جو اظهار ڪيو بينچ جي سربراهه جسٽس يحيٰ آفريدي پي ٽي آءِ چيئرمين جي قانوني ٽيم کان پڇائو ڪندي چيو تہ عدالتي احترام ۽ وقار کي نظر ۾ رکيو وڃي. ٻاهران گوڙ ختم ڪرايو پوءِ صورت ۾ اسان ڪيس نہ ٻڌنداسين. اهڙي صورتحال ۾ پي ٽي آءِ چيئرمين عمران خان بہ ڪافي پريشان نظر آيو. جنهن کان پوءِ گوڙ سبب بينچ جا ججز ڪجهہ دير لاءِ اٿي هليا ويا. ڪجهہ دير کان پوءِ ججز واپس آيا ۽ ڪيس تي ٻڌڻي جي شروعات ٿي. جسٽس يحيٰ آفريدي ٻڌڻي دوران پڇيو تہ اسلام آباد هاءِ ڪورٽ تہ اهو معاملو ٽرائل ڪورٽ ڏانهن اماڻيو هو؟ درخواستگذار جي وڪيل خواجه حارث جواب ڏنو تہ اسان جج تي اعتراض ڪندي ڪيس ڪنهن ٻئي جج جي سامهون مقرر ڪرڻ جي درخواست ڪئي هئي، ڊي جي لاءِ اليڪشن ڪميشن چيو تہ ٽرائل ڪورٽ ڪيس منتقل ڪرڻ جو فيصلو ڪري چڪي آهي. وڪيل صفائي چيو تہ اسان مڪمل انصاف جي فراهمي لاءِ سپريم ڪورٽ آيا آهيون. جسٽس يحيٰ آفريدي چيو تہ ماتحت عدليہ بابت اختيار هاءِ ڪورٽ وٽ آهي اسان تہ صرف هاءِ ڪورٽ کان درخواست ڪري سگهون ٿا. جسٽس مسرت هلالي ريمارڪس ڏنا تہ توشه خاني جو ٽرائل تہ حتمي مرحلي ۾ داخل ٿي چڪو آهي. جسٽس يحيٰ آفريدي چيو تہ منهنجي خيال ۾ اسان کي هن وقت هن معاملي ۾ مداخلت کان پاسو ڪرڻ گهرجي. درخواستگذار جي وڪيل دليل ڏيندي وڌيڪ چيو تہ اسان ٽرائل ڪورٽ جي اختيار ۽ ٻڌڻي کي بہ اسلام آباد هاءِ ڪورٽ ۾ چئلينج ڪيو آهي. درخواستگذار جي وڪيل عدالت کي ٻڌايو تہ اسان جون اسلام آباد هاءِ ڪورٽ ۾ بہ درخواستون ٻڌڻي هيٺ آهن درخواستگذار جي وڪيل ۽ ڊي جي لا اليڪشن ڪميشن ٻنهي اتفاق ڪيو تہ اسلام آباد هاءِ ڪورٽ پهريان ٻنهي درخواستن کي ٻڌي فيصلو ڪري، سپريم ڪورٽ هدايت ڪئي تہ درخواستگذار طرفان توشه خاني ٽرائل ڪورٽ جي جج تي اعتراض جي درخواست هاءِ ڪورٽ ۾ ٻڌڻي هيٺ آهي ۽ انهن هاءِ ڪورٽ جو ڪيس ٽرائل ڪورٽ ۾ منتقل ڪرڻ جي فيصلي کي بہ چئلينج ڪيو آهي. ان ڪري اسلام آباد هاءِ ڪورٽ ٻئي درخواستون ٻڌي فيصلو ڪري.

بقايا *** 07

عامر رانا تي ٻڌل بينچ محفوظ ڪيل فيصلو ٻڌايو درخواستگذار عبدالصادق خلجي ايڊوڪيٽ مقررين کي چئلينج ڪيو هو عدالت بلوچستان حڪومت جي ترجمان فرح عظيم شاهه، بابر يوسفزئي ۽ 26 ڪوآرڊينيٽرز کي ڪم ڪرڻ کان روڪي ڇڏيو عدالت پنهنجي فيصلي ۾ چيو تہ حڪومت جي ترجماني ۽ ڪوآرڊينيشن لاءِ چونڊيل نمائندا ۽ اسيمبلي ميمبرز موجود آهن عدالت چيو تہ چونڊيل نمائندن جي موجودگي ۾ ترجمانن ۽ ڪوآرڊينيٽرز جي مقرري غير قانوني آهي هاءِ ڪورٽ پاران حڪومتي ترجمانن ۽ ڪو آرڊينيٽرز کان آفيسن سميت سمورين سهولتون واپس وٺڻ جو حڪم ڏنو ويو آهي

بقايا *** 08

ڪئي. ان موقعي تي سنڌ جو گورنر ڪامران ٽيسوري پڻ موجود هو. ايم ڪيو ايم جي وفد ۾ ڊاڪٽر خالد مقبول، مصطفيٰ ڪمال ۽ فاروق ستار شامل هئا. ذريعن موجب ملاقات ۾ توانائي وارو وفاقي وزير خرم دستگير بہ موجود هو. ايم ڪيو ايم جي وفد وزيراعظم کي ڪراچي ۾ بجلي جي وڌندڙ اگهن ۽ لوڊشيڊنگ بابت آگاهہ ڪيو. ذريعن موجب وزيراعظم توانائي واري وفاقي وزير خرم دستگير کي سومر تي ڪي اليڪٽرڪ انتظاميا سان ملاقات ڪرڻ جي هدايت ڪئي. ذريعن موجب وزيراعظم کي اليڪٽرڪ انتظاميا سان ملاقات ۾ ايم ڪيو ايم جي نمائندگي يقيني بڻائڻ جي هدايت ڪئي. هوڏانهن ملاقات دوران ايم ڪيو ايم وزيراعظم آڏو عام چونڊن ۽ آدمشماري بابت خدشن جو اظهار ڪيو. ايم ڪيو ايم ذريعن موجب عام چونڊون نئين آدمشماري تي ٿينديون يا پراڻي آدمشماري تي فيصلو ڪيو ويو آهي. ذريعن جو چوڻ آهي تہ وزيراعظم يقين ڏياريو تہ عام چونڊن بابت فيصلو ايم ڪيو ايم کي اعتماد ۾ وٺي ڪيو ويندو. هن وڌيڪ چيو تہ نگران حڪومت بابت بہ فيصلو ايم ڪيو ايم کي اعتماد ۾ رکي ڪيو ويندو. ذريعن موجب وزيراعظم سان ايم ڪيو ايم پاڪستان جي ٻي ملاقات عاشورا کانپوءِ متوقع آهي.

بقايا *** 09

عبوري ضمانت منظور ڪري ورتي آهي عدالت منظور قادر ڪاڪا جي عبوري ضمانت منظور ڪندي اينٽي ڪرپشن پوليس کي سندس خلاف ڪارروائي کان روڪي ڇڏيو منظور قادر ڪاڪا ۽ ٻين تي الزام آهي تہ هنن ضابطن جي ڀڃڪڙي ڪندي نسلا ٽاور جي زمين 7 سئو گز مان وڌائي هئي سنڌ بلڊنگ ڪنٽرول اٿارٽي جو اڳوڻو ڊي جي منظور قادر ڪاڪا ميگا ڪرپشن ڪيس ۾ 2016ع ۾ ملڪ مان فرار ٿي ويو هو منظور ڪاڪا 19 جولاءِ تي وطن واپس اچڻ بعد اڄ عدالت آڏو پيش ٿيو جنهن بعد عدالت سندس عبوري ضمانت منظور ڪئي آهي

بقايا *** 10

هاءِ وي جي ايڪسيئن سميت لاڳاپيل اختيارين خلاف ڪيس داخل ڪيو ويو آهي. تفصيل موجب ڪيس کهوڙ جي رهاڪن شڪيل احمد جي مدعيت ۾ داخل ڪيو ويو جنهن ۾ موقف اختيار ڪيو ويو آهي تہ کهوڙ ڪوٽلي ستيان جي علائقي ۾ روڊ جنهن کي ٽوئرازم هاءِ وي جو نالو ڏنو ويو جي گڏيل روٽ کي تبديل ڪري سياسي اڳواڻن جي گهر ۽ زمينن رستان گذاريو ويو بوستان آباد ۽ بيور جي هنڌ تي بہ روڊ جو روٽ تبديل ڪري سياسي اڳواڻن ۽ سندس ويجهن عزيزن کي فائدو ڏنو ويو ٽوئرازم هاءِ وي جي گڏيل روٽ کي تبديل ڪرڻ سان قومي ناڻي کي ڪروڙين روپين جو نقصان ٿيو روڊ جو گڏيل روٽ تبديل ڪرڻ سان فاصلو بہ وڌيو ۽ ان تي لاڳاپيل لاڳت بہ وڌي وئي، روڊ جو روٽ تبديل ڪرڻ سان گڏيل لاڳت ۾ 90 ڪروڙ کان وڌيڪ جو خرچ وڌيو ڪيس ۾ چيو ويو آهي تہ جاچ ڪري ڪارروائي عمل ۾ آندي ويندي جنهن تي اينٽي ڪرپشن جاچ کان پوءِ ايڪسيئن پنجاب هاءِ وي سعد سلام، ايس ڊي او محمد اڪرم، اڳوڻي پنجاب اسيمبلي جي ڊپٽي اسپيڪر واثق قيوم ۽ صوبائي ميمبر لطاسب ستي خلاف ڪيس داخل ڪيو ويو آهي. جڏهن تہ ايڪسيئن طاهر اڪرم راٺو ۽ ايس ڊي او خالد محمود خلاف محڪماتي ڪارروائي جي سفارش ڪئي وئي. اينٽي ڪرپشن اختيارين موجب ڪيس داخل ڪري نامزد جوابدارن جي گرفتاري لاءِ ڇاپا هنيا پيا وڃن.

بقايا *** 11

اتحادي قيادت ڪندي خانگي ٽي وي کي انٽرويو ڏيندي اسحاق ڊار چيو تہ نگران وزيراعظم جي مقرري بابت اڃا تائين مشاورت شروع نہ ٿي آهي، قيادت جيڪو فيصلو ڪندي اهو قبول ڪيو ويندو هن چيو تہ نگران حڪومت جا اختيار وڌائڻ ڪانسواءِ ملڪ نٿو هلي سگهي. 60 بدران 90 ڏينهن جو مدو هئڻ گهرجي. هڪ سوال جي جواب ۾ ناڻي واري وزير اسحاق ڊار چيو تہ ملڪ ۾ صاف ۽ شفاف چونڊون ڪرائڻ اليڪشن ڪميشن جي ذميواري آهي. اسحاق ڊار چيو تہ پي ٽي آءِ جا سنجيده ماڻهو 9 مئي جي واقعي کانپوءِ ورهائجي ويا آهن ناڻي واري وزير چيو تہ مون چيو هو تہ پاڪستان ڊيفالٽ نہ ٿيندو. ڊالر جي مقابلي ۾ رپئي جي حقيقي قدر 244 رپيا آهي. پي ٽي آءِ جي دور ۾ رپئي جي قدر ۾ گهٽتائي شروع ٿي. اسحاق ڊار چيو تہ 5 سالن جي نااهلي بابت پارليامينٽ فيصلو ڪيو آهي. نواز شريف ۽ جهانگير ترين جي نااهلي جا 5 سال پورا ٿي ويا آهن هن وڌيڪ چيو تہ نواز شريف ڊاڪٽي سان وطن واپس ايندو ۽ چونڊن ۾ حصو وٺندو. ملڪ کي نواز شريف جهڙي ليڊر جي ضرورت آهي.

بقايا *** 12

ماڻيندڙ پهرين سنڌي بئرسٽر بڻجي ويو آهي لنڊن ۾ تقريب دوران لنڪلنس ان پاران شاهد سومرو کي بار ايٽ لا جي اعزازي ڊگري ڏني وئي. شاهد سومرو مارچ 2023ع ۾ لنڪلنس ان جو ميمبر بڻيو هو سالسيٽرز ريگيوليشن اٿارٽي پاران ڪيس رجسٽرڊ فارن لاير جو سرٽيفڪيٽ بہ ڏنو ويو شاهد سومرو پهرين سنڌي وڪيل آهي جنهن امتحان يا ٻيا لوازمات پورا ڪرڻ ڪانسواءِ ميرٽ تي بار ايٽ لا جي ڊگري ماڻي آهي.

بقايا *** 13

گلشن حديد لنڪ روڊ بہ پاڻيءَ هيٺ اچي ويو، ٽريفڪ معطل ٿي وئي. ڊفينس، اختر ڪالوني، قيوم آباد، بلوچ ڪالوني ۽ ٻين ملير ندي طرف ايندڙ رستن تي سوين گاڏيون ڦاسجي ويون علائقي واسين جو چوڻ آهي تہ روڊ رستا پاڻيءَ هيٺ اچي ويا آهن. کاڌ پيئڻ جون شيون ختم ٿي ويون آهن، انتظاميا واهر ڪري. جابلو پٽي ۾ مسلسل برسات بعد موئيدان ڊيرو، ڪاڻوڻ، ڪنڊ جهنگ ۽ ٻين علائقن جو شهري علائقن سان رابطو ڪٽيل آهي، 30 کان وڌيڪ ڊيرو پرجي ويا آهن

بقايا *** 14

جي شڪايتن جي ازالي ۾ وڌيڪ آسانيءَ ۽ مدد فراهم ڪرڻ، محتسبين جي آفيسن جي ڪم کي بهتر بڻائڻ ۽ ان کي اڳتي وڌائڻ جي طريقيڪار تي خيالن جي ڏي وٺ ڪئي وئي. پنهنجي دوري دوران وفاقي محتسب وڻڪاري مهم جي تحت ٻوٽو لڳايو ۽ نئين قائم ٿيل لائبريري جو دورو ڪيو صوبائي محتسب اعجاز علي خان محتسب آفيس جي ڪم، پراڻي شڪايت جي حل ڪرڻ لاءِ کنيل قدمن ۽ مستقبل جي منصوبن جي باري ۾ هڪ گڏيل پريزينٽيشن ڏني. معزز مهمان محتسب سنڌ پاران عام ماڻهو کي آساني فراهم ڪرڻ ۽ صوبي سنڌ ۽ پاڪستان جو بين الاقوامي سطح تي مثبت پهلو کي اجاگر ڪرڻ جي ڪاوشن کي سرهايو.

بقايا *** 15

اٿارٽي (پي ڊي ايم اي) جي رپورٽ موجب صوبي ۾ ٻوڏ ۽ برسات سبب 83 گهرن کي جزوي جڏهن تہ 12 گهر مڪمل طور تي تباهہ ٿي ويا. ريليف کاتي جي سيڪريٽري عبدالباسط متاثرين کي پاليسي موجب ريليف ڪمپينسيشن فوري طور تي ادا ڪرڻ جي هدايت ڪري ڇڏي. عبدالباسط چيو تہ برسات ۽ ٻوڏ سبب متاثر ضلعن جي لاءِ 6 ڪروڙ روپيہ جاري ڪيا ويا آهن. پي ڊي ايم اي جي ترجمان تيمور علي نجي چينل سان ڳالهين ڪندي چيو تہ فوت ٿيل ماڻهن جي وارثن کي 10 لک روپيہ ڏنا ويندا. هن وڌيڪ چيو تہ حادثن ۾ سخت زخمين کي 2 کان 3 لک روپيہ جڏهن تہ معمولي زخمي ٿيل ماڻهن کي 50 هزار روپيہ ڏنا ويندا، پي ڊي ايم اي جي ترجمان موجب قدرتي آفتن سبب 2 يا 2 کان وڌيڪ ڪمرن تي ٻڌل تباهہ ٿيل گهر کي 2 لک روپيہ ڏنا ويندا. جڏهن تہ هڪ ڪمري واري تباهہ ٿيل گهر کي هڪ لک روپيہ ڏنا ويندا. هن چيو تہ جنهن گهر جو صرف هڪ ڪمرو تباهہ ٿيو ان کي 80 هزار روپيہ ڏنا ويندا. جڏهن تہ قدرتي حادثن ۾ جيڪڏهن ڪنهن گهر جي چوديواري ڪري آهي تہ ان کي 50 هزار روپيہ ڏنا ويندا.

بقايا *** 16

استعيفيٰ منظور ڪرڻ جي سمري اماڻي هئي جنهن کي نظر ۾ رکندي خيبرپختونخواهہ جي گورنر غلام علي نگران وزير شاهد خٽڪ جي استعيفيٰ جي سمري تي صحيح ڪري ڇڏي آهي. ايڊمنسٽريشن کاتي جي سمري ۾ ٻڌايو ويو آهي تہ نگران وڏي وزير اعظم خان اليڪشن ڪميشن جي حڪم تي نگران وزير شاهد خٽڪ کي ڪابينہ مان نہ هٽايو هو سياسي جلسي ۾ شرڪت تي اليڪشن ڪميشن وڏي وزير کي 22 جولاءِ تي لاڳاپيل وزير کي هٽائڻ جو حڪم ڏنو هو انتظامي معاملن جي کاتي طرفان جاري ڪيل سمري موجب سيڪريٽري ايڊمنسٽريشن ۽ وڏي وزير کي شاهد خٽڪ جي استعيفيٰ 23 جولاءِ جي رات 11:50 تي ملي هئي. استعيفيٰ ۾ شاهد خٽڪ 21 تاريخ لکي هئي. نگران وڏي وزير اعظم خان شاهد خٽڪ کي ڪابينہ مان هٽائڻ جون 2 سمريون گورنر ڏانهن اماڻيون هيون. هڪ سمري اليڪشن ڪميشن جي حڪم موجب ڪابينہ مان هٽائڻ جي حوالي سان هئي، ٻئي سمري شاهد خٽڪ جي استعيفيٰ کي قبول ڪرڻ بابت هئي. گورنر وڏي وزير کي هڪ سمري اماڻڻ جي درخواست ڪئي آهي. وڏي وزير اليڪشن ڪميشن جي سمري بجاءِ استعيفيٰ منظور ڪرڻ جي سمري اماڻي ڇڏي.

بقايا *** 17

. اسحاق ڊار نگران وزيراعظم هئڻ دوران چونڊون ڪرايون وڃن تہ چونڊون ڪير بہ قبول نہ ڪندو ميڊيا سان غير رسمي ڳالهہ ٻولهہ دوران مخالف ڌر جي اڳواڻ اسحاق ڊار بابت خواجا آصف جو بيان بہ واضح آهي ۽ مسلم ليگ (ن) جو ڪو نالو ظاهر ڪرڻ جي لاءِ مون کي سائنس صلاح ڪرڻ جي ضرورت ناهي. راجا رياض چيو تہ اپوزيشن ليڊر جي حيثيت سان مون کي پنهنجا 3 نالا ڏيڻا آهن. نگران حڪومت جي معاملي تي پهرين آگسٽ تائين وزيراعظم سان ملاقات ڪندس. مخالف ڌر جي اڳواڻن سان مشاورت جي حوالي سان هن چيو تہ هو نگران وزيراعظم جي نالي تي جلد مشاورت شروع ڪري رهيا آهن. ٻن ٽن ڏينهن تائين اپوزيشن اڳواڻن سان ملاقاتون ٿينديون. خواجا آصف جو لاڳاپيل بيان بہ واضح آهي ۽ ان تي مون سان صلاح ڪرڻ جي ضرورت ناهي تہ مسلم ليگ (ن) ڪنهن جو نالو ظاهر ڪري يا ميڊيا تي هلائي. راجا رياض چيو تہ اپوزيشن ليڊر جي حيثيت سان مون کي پنهنجا 3 نالا ڏيڻا آهن. نگران حڪومت جي معاملي تي پهرين آگسٽ تائين وزيراعظم سان ملاقاتون ڪندس. مخالف ڌر جي اڳواڻن سان مشاورت جي حوالي سان هن چيو تہ هو نگران وزيراعظم جي نالي تي جلد مشاورت شروع ڪري رهيا آهن ٻن ٽن ڏينهن تائين اپوزيشن اڳواڻن سان ملاقاتون ٿينديون.

بقايا *** 18

آغا سراج دراني جي صدارت هيٺ سوا ڪلاڪ دير سان شروع ٿيو جنهن ۾ صوبائي اسيمبلي جي اپوزيشن اڳواڻ لاءِ ايم ڪيو ايم جي رعنا انصار کي 69 مان 39 ميمبرن جي حمايت حاصل ٿي وئي. رعنا انصار کي ايم ڪيو ايم جي 20، جي ڊي اي جي 10 ۽ پي ٽي آءِ جي 9 ناراض ميمبرن جي حمايت ملي. سنڌ اسيمبلي جي اسپيڪر آغا سراج دراني رعنا انصار کي اپوزيشن اڳواڻ بڻجڻ تي مبارڪباد ڏني. اجلاس دوران اسپيڪر آغا سراج دراني رعنا انصار کي اپوزيشن اڳواڻ جي سيٽ تي ويهڻ جو چيو جنهن کان پوءِ سنڌ اسيمبلي جو اجلاس 2 آگسٽ 11 وڳي تائين ملتوي ڪيو ويو. ٻئي طرف ايم ڪيو ايم جي رعنا انصار کي اپوزيشن اڳواڻ بڻجڻ سان سنڌ ۾ پي ٽي آءِ کي وڏو نقصان ٿيو آهي، پاڪستان تحريڪ انصاف سنڌ ۾ نگران حڪومت جي مشاورت جي ڊوڙ کان ٻاهر ٿي وئي آهي. هاڻ نگران حڪومت جي لاءِ پيپلز پارٽي ۽ ايم ڪيو ايم ۾ مشاورت ٿيندي. سنڌ جو وڏو وزير سيد مراد علي شاهہ ايم ڪيو ايم جي اپوزيشن اڳواڻ رعنا انصار سان نگران سيٽ اپ بابت مشاورت ڪندو ٻڌايو ويو آهي تہ سنڌ جو وڏو وزير سيد مراد علي شاهہ آگسٽ جي پهرين هفتي کان نگران حڪومت بابت مشاورت شروع ڪندو.

بقايا *** 19

جو چوڻ هو تہ جوابدار چيو تہ توهان روبي علي ۽ ارشاد جاگيراڻي خلاف قانوني ڪارروائي جي سوشل ميڊيا تي پوسٽ ڇو رکي آهي. وڪيل گلزار عالماڻي جو چوڻ آهي تہ عدالت 5 جولاءِ تي ڪيس داخل ڪرڻ جو حڪم ڏنو هو پر ڪيس داخل نہ ٿيو. توهين عدالت جي پٽيشن داخل ڪرائڻ تي عدالت پوليس کي ٻيهر حڪم ڏنو عدالتي حڪم تي هتڙي پوليس رات دير سان ڪيس داخل ڪيو

بقايا *** 20

۽ ڏهين محرم الحرام تي ملڪ ۾ سڀ بئنڪون بند هونديون.

بقايا *** 21

۾ صارفين مٿان 4 ارب 30 ڪروڙ روپين جو اضافي بار پوندو. اختيارين موجب ڪراچي جي بجلي صارفين کي آگسٽ ۾ اضافي ادائيگيون ڪرڻيون پونديون. اهو اضافو جون جي ماهوار فيول ايڊجسٽمينٽ جي مد ۾ ڪيو ويو آهي جڏهن تہ ڪي اليڪٽرڪ جي لائف لائين صارفين مٿان اهڙو اعلان لاڳو نہ هوندو. نيپرا اختيارين موجب ڪي اليڪٽرڪ پنهنجي وسيلن سان 24 روپيہ 30 پئسا في يونٽ بجلي پيدا ڪئي. وفاق کان ملندڙ بجلي جي لاڳت 11 روپيہ 56 پئسا في يونٽ رهي.

بقايا *** 22

چوڻ آهي تہ گڏيل ٻڌڻي تي جج استغاثہ کي ثبوت پيش ڪرڻ لاءِ چيو هو شاهہ محمود قريشي چيو آهي تہ چونڊ سڌارن واري بل تي تحفظات آهن. حڪومتي اتحادي پارٽين کي بہ چونڊ سڌارن واري بل تي تحفظات آهن. هن چيو تہ رضا رباني بہ چونڊ سڌارن واري بل تي تحفظات جو اظهار ڪيو آهي. تحريڪ انصاف کي چونڊ سڌارن واري بل کان پري رکيو پيو وڃي. پاڪستان تحريڪ انصاف جي وائيس چيئرمين وڌيڪ چيو تہ نگران حڪومت کان چونڊيل حڪومت جو ڪم وٺڻ بي ايماني هوندي. شاهہ محمود قريشي اهو بہ چيو آهي تہ نگران وزيراعظم جي نالن تي ن ليگ اندر کان تحفظات سامهون آيا آهن.

بقايا *** 23

موجب جوابدارن جا لاش جناح اسپتال منتقل ڪيا ويا. مارجي ويل جوابدارن جو ڪرمنل رڪارڊ چيڪ ڪيو پيو وڃي

بقايا *** 24

ٻاهر نڪري آيا. ذريعن موجب ٻئي چيتا محمود آباد کان ڪورنگي وڃڻ جي ڪوشش ڪري رهيا هئا. ٻئي چيتا پاڻيءَ جي وهڪري ۾ ٻڏي ويا ۽ ٻڪرين ۾ ڦاسي پيا. ٻنهين ۾ قاتل ٻن ڄڻن کي بچائڻ لاءِ ڪو بہ آيو. ٻئي چيتا پاڻ ئي ٻاهر نڪرڻ ۾ ڪامياب ٿي ويا. ڪراچي ٽريفڪ پوليس موجب ڪورنگي ڪاز وي تي پاڻي بيهي ٽريفڪ لاءِ بند ڪيو ويو آهي. ڪراچي ٽريفڪ پوليس جو چوڻ آهي تہ ٽريفڪ کي گودام چورنگي کان جام صادق پل تائين موڙيو پيو وڃي. ڪراچي ٽريفڪ پوليس جو اهو بہ چوڻ آهي تہ ٽريفڪ کي بلوچ پل کان قيوم آباد ايڪسپريس وي ڏانهن موڪليو پيو وڃي.

بقايا *** 25

لاهور هاءِ ڪورٽ ٻاهران ميڊيا سان ڳالهائيندي اعتزاز احسن چيو تہ وفاق ۽ نگران حڪومت ناهڻ جو پروگرام ناهيو پيو وڃي، خواجا آصف اسحاق ڊار جي نگران وزيراعظم ٿيڻ تي درست اعتراض ڪيو اعتزاز احسن چيو تہ خواجا آصف اسيمبلي ۾ عورتن بابت غلط ٻولي استعمال ڪئي. هن چيو تہ آءِ جي پنجاب کان 9 مئي جي واقعن بابت پڇائو ڪيو وڃي تہ سڀ ڪجهہ سامهون اچي ويندو. فوجي عدالتن جو ڪيس عوامي مفاد جو ڪيس آهي اعتزاز احسن چيو تہ گيلاني ۽ جمالي حڪومت کي ڏسجي تہ توشه خانو ڪيس تہ ٿيندو. ڪو بہ ان کي رد نہ ٿو ڪري. هر ڪو ان کي مڃي ٿو هن چيو تہ قومي سلامتي ڪميٽي آمريڪا خلاف احتجاج جو فيصلو ڪيو هو. وزيراعظم کي سيفرنس ختم ڪرڻ جو اختيار آهي. اعتزاز احسن اهو بہ چيو تہ جيڪڏهن اليڪشن ڪميشن مون کي نوٽيس جاري ڪيو تہ ان جو دفاع ڪندس.

بقايا *** 26

سميت ڪيترن ئي معاملن تي ڳالهہ ٻولهہ ڪئي. واشنگٽن ۾ پريس بريفنگ دوران هن چيو تہ آمريڪا پاڪستان سان ٽيڪنيڪل ۽ ترقياتي قدمن ذريعي لاڳاپا جاري رکندو. هن وڌيڪ چيو تہ ٻنهي اڳواڻن مضبوط واپار ۽ سيڪيورٽي ذريعي لاڳاپن کي وڌائڻ تي بہ خيالن جي ڏي وٺ ڪئي. ترجمان چيو تہ ان سان پاڪستان ۾ اختيارين سميت سمورن اسٽيڪ هولڊرز کي پريس جي آزادي جو اظهار جاري رکڻ ٿا. آزاد پريس ۽ باشعور شهري ڪنهن بہ قوم لاءِ اهم آهن. ويدانت پٽيل وڌيڪ چيو تہ ڀارت ۾ عورتن تي حملي تي ويو حيران ڪندڙ ۽ حيران ڪندڙ هئي، متاثر ڀارتي عورتن سان گهري همدردي جو اظهار ڪيو. هن چيو تہ مڻي پور ۾ تشدد جي پرامن ۽ جامع حل جي حوصلا افزائي ڪندي. ڀارتي اختيارين کي سڀني گروپن جي جان ۽ مال جي حفاظت ڪرڻ گهرجي. آمريڪي پرڏيهي کاتي جي پرنسپل ڊپٽي ترجمان جو چوڻ هو تہ ڪنهن آمريڪي اهلڪار جي افغانستان جي دوري جو ڪو بہ منصوبو ناهي. افغانستان ۾ انساني حقن جي ڀڃڪڙين ۽ عورتن ۽ ڇوڪرين سان ٿيندڙ ناروا سلوڪ جي مذمت ڪيون ٿا. هن اهو بہ چيو تہ بين الاقوامي اعتراف لاءِ طالبان کي انهن عملن ۽ پاليسين جي جوند ڪرڻي پوندي. جنهن تي هن چيو تہ آمريڪا غور سان ڏسي رهيو آهي ۽ ضرورت موجب قدم کڻندو.

بقايا *** 27

۾ 80 ٽرانسجينڊرز بہ شامل آهن. مظاهرين پاران يو اين ڊي پي جو بند ڪيل پروگرام ۽ هٽايل ملازمن کي بحال ڪرڻ جو مطالبو ڪيو ويو آهي

بقايا *** 28

ڪابينا جو اجلاس ٿيو جنهن ۾ ڪابينا 13 مان 12 ايجنڊا جي منظوري ڏني. پر ڪابينا قومي ڪينابس پاليسي جي منظوري ۾ دير ڪئي. جيڪا ايندڙ اجلاس ۾ پيش ڪئي ويندي. ذريعن موجب ڪابينا بورڊ آف انويسٽمينٽ آرڊيننس، اي پروٽيڪشن بل 2023ع ۽ پرسنل پروٽيڪشن بل ۾ ترميمن جي اصولي منظوري ڏني. ذريعن جو چوڻ آهي تہ وفاقي ڪابينا مختلف شخصيتن جا نالا اي سي ايل ۾ شامل ڪرڻ ۽ ڪڍڻ جي منظوري ڏني ڇڏي آهي. جڏهن تہ احتساب عدالتن جي ٻيهر جوڙجڪ جي بہ منظوري ڏني وئي آهي. ذريعن موجب وفاقي ڪابينا 24 جولاءِ تي اي سي سي جي فيصلن جي منظوري ڏني ۽ 10 جولاءِ تي نجڪاري بابت ڪابينا ڪميٽي جي فيصلن جي بہ منظوري ڏني. ان کان علاوه قانون سازي، بين الحڪومتي ڪمرشل ٽرانزيڪشن بابت ڪابينا ڪميٽين جي فيصلن جي منظوري ڏني وئي. ڪابينا اسلام آباد نيچر ڪنزرويشن اينڊ وائلڊ لائف مئنيجمينٽ ايڪٽ جي منظوري ڏني. جڏهن تہ اسلام آباد هيلٿ ڪيئر اٿارٽي جي سليڪشن ڪميٽي جي ميمبر جي مقرري ۽ ايس اين جي پي ايل جي بورڊ آف ڊائريڪٽرز جي قيام جي بہ منظوري ڏني وئي.

بقايا *** 29

۾ اٿاريو آهي. اسپيڪر راجا پرويز اشرف جي صدارت هيٺ پارليامينٽ جو گڏيل اجلاس مقرر وقت کان 1 ڪلاڪ 22 منٽ دير سان شروع ٿيو. اجلاس ۾ خيالن جو اظهار ڪندي سينيٽر مشتاق احمد چيو تہ قبائلي علائقي ۾ آپگهاتي حملو ٿيو هڪ اي ايس آءِ شهيد ٿي ويو سندس چوڻ آهي تہ قبائلي علائقن ۾ بدامني ۽ دهشتگردي عروج تي پهچي چڪي آهي، قبائلي علائقن جي عوام کي امن ڏيو. هو وڌيڪ خون ڏسڻ نٿا چاهين سينيٽر مشتاق اهو بہ چيو تہ قبائلي عوام امن لاءِ احتجاج ڪري رهيا آهن. اسپيڪر کي ان معاملي تي حڪومت کي ڪرڻ گهرجي. اسپيڪر راجا پرويز اشرف جي هدايت تي عبدالاڪبر چترالي ايران ۾ شهيدن جي لاءِ دعا گهري. ان موقعي تي اسپيڪر راجا پرويز اشرف چيو تہ معزز ميمبر جو خدشو درست آهي. اميد آهي تہ دهشتگردي کي روڪڻ لاءِ هر سطح تي قدم کنيا ويندا.

بقايا *** 30

ذريعن جو چوڻ آهي تہ چين پاڪستان کي قرض ڏيڻ ۾ 2 سالن لاءِ دير ڪري ڇڏي آهي. ان حوالي سان چين جي ايگزم بئنڪ باضابطا طور تي پاڪستان کي خط لکي آگاهہ ڪيو آهي. ذريعن جو چوڻ آهي تہ پاڪستان کي ان قرض تي اضافي سود ادا نہ ڪرڻو پوندو، سمورن قرضن جي معاهدن جي مدي ۾ 21 جولاءِ 2023 کان 30 جون 2025 تائين واڌ ڪئي وئي آهي.

بقايا *** 31

ايڪٽ 2023ع ۾ 54 ترميمون شامل ڪيون ويون ۽ آرٽيڪل 230 ۾ ترميم پڻ تجويز ڪيل بل جو حصو آهي. بل ۾ اليڪشن ايڪٽ جي سيڪشن 230 جي ذيلي شق 2 اي ۾ ترميم شامل آهي. جنهن تحت نگران حڪومت کي اضافي اختيار ملندا. ترميم تحت نگران حڪومت کي ملڪي معيشت لاءِ ضروري فيصلا ڪرڻ جو اختيار حاصل هوندو ۽ نگران حڪومت عالمي ادارن ۽ پرڏيهي معاهدن کي اختيار هوندي. اقتصادي معاملن واري وفاقي وزير سردار اياز صادق پارليامينٽ جي گڏيل اجلاس ۾ چونڊ سڌارن واري بل تي خيالن جي ڏي وٺ ڪندي چيو تہ آرٽيڪل 230 آڏو تي ڪيترن ئي ماڻهن اعتراض ڪيو اها غلط فهمي هئي تہ ان آرٽيڪل ذريعي نگران حڪومت کي اختيار ڏيڻ جو مقصد هو انهن کي ڊگهي عرصي تائين مشق ڪرڻ آهي. هن چيو تہ اڄ عالمي بئنڪ جا نمائندا مون وٽ آيا جن کي خدشو هو تہ موجوده حڪومت جو مدو ختم ٿيڻ کانپوءِ مختلف ترقياتي منصوبن جا معاهدا ڪيئن ٿيندا. لاڳاپيل ڪميٽي کي انهن معاهدن کي جاري رکڻ لاءِ ڪو رستو ڳولڻ گهرجي.

بقايا *** 32

فريال ٽالپر سنڌ اسيمبلي ميمبر اسلم ابڙو سان سندس ڀاءُ ۽ ڀائٽي جي وحشياڻي قتل تي گهري ڏک ۽ يڪجهتي جو اظهار ڪيو فريال ٽالپر چيو تہ ڏک جي هن گهڙي ۾ چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري ۽ اڳوڻي صدر آصف علي زرداري سميت سموري پارٽي اوهان سان گڏ آهي. سنڌ اسيمبلي جي چيئرپرسن گهرو فريال ٽالپر جو يقين ڏياريندي چيو تہ اڪرم ابڙو ۽ شهريار ابڙو جي قتل ۾ ملوث جوابدارن کي جلد انصاف جي ڪٽهڙي ۾ آندو ويندو. ان موقعي تي صوبائي وزير ناصر حسين شاهہ، سعيد غني، امتياز شيخ، اڳوڻو صوبائي وزير سهيل انور سيال، وڏي وزير جو صلاحڪار اعجاز جکراڻي ۽ پارٽي اڳواڻ شيراز راڄپر پڻ موجود هئا.

بقايا *** 33

ڀيڻ جي لاڏاڻي تي تعزيت جو اظهار ڪيو آهي. لالا اسد ۽ سندس گهرواري شرجيل انعام ميمڻ جي ڏک ۾ برابر جا شريڪ آهيون صوبائي وزير شرجيل انعام ميمڻ پڻ مرحوم جي مغفرت جي دعا ڪئي الله پاڪ مرحوم جي مغفرت فرمائي ۽ پونئرن کي صبرجميل عطا فرمائي.

بقايا سنڌيار 01

ڏوڪري تعلقي جي اهم حيثيت رکندڙ ڏوڪري ٿاڻو ڏوهارين ۽ منشيات فروشن حوالي بڻيل ايس ايڇ او ڪي ڏوڪري واسين تي ڪو بہ رحم نہ آيو شهري ڦرجڻ لڳا، ان ڏس ۾ بٽ شاخ لڳ قائم پرائيويٽ اسڪول لب درياءَ جي ايڊمنسٽريٽر سائين واحد بخش موريو ميڊيا کي ٻڌايو تہ اسان جي اسڪول مان نامعلوم چور سولر پليٽون، سولر پکا سميت ٻيو بجليءَ جو قيمتي سامان چوري ڪري فرار ٿي ويا آهن ڏوڪري پوليس هن وقت تائين اسڪول مان چوري ٿيل سامان جي واپسي لاءِ ڪک پڃي بيٺو ناهي ڪيو جڏهن تہ دودو خاصخيلي جي گهر ٻاهران بيٺل موٽر سائيڪل نامعلوم چور موٽر سائيڪل ڪاهي فرار ٿي ويا پر پوليس ڪنهن بہ قسم جي چورن خلاف ڪارروائي نہ ٿي ڪري، ٻئي طرف مست غلام نبي شاهہ محلا ڏوڪري مان مرحوم استاد عبدالحڪيم سومرو جي گهر مان نامعلوم چور سولر پليٽ، بيٽري ۽ ٻيو سامان چوري ڪري فرار ٿي ويا هئا ڏوڪري پوليس هن وقت تائين چوري ٿيل سامان شهرين کي واپس نہ ڪرائي سگهي، جڏهن تہ ڏوڪري ٿاڻي تي غلام اصغر سولنگي ايس ايڇ او مقرر ٿيڻ شرط شهري پريشانين ۾ مبتلا ٿي ويا ايس ايڇ او جي ڏوڪري ٿاڻي تي مقرري تي هتان جي سياسي سماجي تنظيمن جي اڳواڻن جو چوڻ آهي تہ ڊي آئي جي لاڙڪاڻو ايس ايس پي لاڙڪاڻو ۽ ٻين وس وارن کان ايس ايڇ او ڏوڪري غلام اصغر سولنگي جي مقرري جو نوٽيس وٺڻ جو مطالبو ڪندي چيو تہ بنا دير ڪيس ڏوڪريءَ مان هٽائي سٺي ساک رکندڙ ڪي ايس ايڇ او ڏوڪري مقرر ڪيو وڃي تہ جيئن شهري ڏوهارين، منشيات فروش مافيائن کان بچي سگهن نہ تہ ٻي صورت ۾ ايس ايڇ او ڏوڪري غلام اصغر سولنگي خلاف احتجاج ڪيو ويندو. هوڏانهن ايس ايڇ او ڏوڪري غلام اصغر سولنگي جو چوڻ آهي تہ مون مٿان الزام اجايا آهن.

بقايا سنڌيار 02

فوڪل پرسن ڊاڪٽر عبدالفتاح راڄپر هيپاٽائٽس انچارج ڊاڪٽر نور حسين مُورو ڊاڪٽر سيد نثار احمد شاهہ ۽ ٻين ڪئي ان موقعي تي اڳواڻن ريليءَ کي خطاب ڪندي چيو تہ هيپاٽائٽس هڪ موذي مرض آهي جنهن لاءِ احتياطي تدابير اختيار ڪرڻ جي ضرورت آهي اسان جي ضلعي ۾ هيپاٽائٽس جا ٽي سينٽر ڪم ڪري رهيا آهن ۽ 10 هزار کان وڌيڪ مريض هن مرض ۾ مبتلا آهن جيڪي علاج هيٺ آهن ان سان گڏ ضرورت ان ڳالهہ جي آهي تہ وڏن سان گڏ معصوم ٻارن کي هيپاٽائٽس جي بچاءَ جا احتياطي ٽڪا لڳرائي ٻاڻ کي محفوظ بڻائي سگهجي ٿو اڳواڻن چيو تہ ضلعي اندر صاف پاڻي ۽ کاڌي جي مناسب شين جي کوٽ جي ڪري (هيپاٽائٽس (B/C جا ڪيسز سامهون اچن پيا هن وقت هن بيماري جو مڪمل علاج موجود آهي ضرورت ان ڳالہ جي آهي تہ ان بيماري بابت جاڳرتا ۽ شعور پيدا ڪيو وڃي

بقايا سنڌيار 03

ڪيو جوابدارن لٺيون هڻي هڪ عورت نورجهان سولنگي کي زخمي ڪري وڌو جنهن کي رورل هيلٿ سينٽر ڏڙو مان طبي امداد ڏيڻ بعد فوري طور سڄاول اسپتال منتقل ڪيو ويو ان سلسلي ۾ گهرياتين الزام هنيو تہ جوابدار مشتاق هولائي سميت ٽن جوابدارن مخالفن جي ٻچ تي گهر تي ڪاهہ ڪري تشدد جو نشانو بڻايو جوابدارن کي گرفتار ڪري اسان سان انصاف ڪيو وڃي. هوڏانهن ڏڙو پوليس گهر تي حملو ڪري عورت کي زخمي ڪرڻ جو ڪيس داخل ڪري ورتو آهي، آخري اطلاع تائين ڪابہ گرفتاري عمل ۾ اچي نہ سگهي.

بقايا سنڌيار 04

اڪثر گهرن ۾ رڌ پچاءَ نہ ٿي سگهيو ايس ايس جي سي انتظاميا گئس جي فراهمي کي بحال ڪرڻ بجاءِ اگهور ننڊ ستل ان ڏس ۾ شهر جي مختلف علائقن پراڻو سکر، بکر چوڪ، رائل روڊ، جنات بلڊنگ، دٻا روڊ، ٽانگہ اسٽينڊ، پيرزادا روڊ، نئون پنڊ، نئون ڳوٺ سميت اڪثر علائقن ۾ گئس جي فراهمي بند پيل آهي جنهن سبب گهريلو ۽ ڪمرشل صارفين ڏکيائن کي منهن ڏيڻ تي مجبور بڻيل آهن هڪ طرف برساتي موسم ٻئي پاسي گئس جي عدم فراهمي صارفين کي انتظاميا خلاف احتجاج ڪرڻ تي مجبور ڪيو پيو وڃي گئس صارفين چتاءُ ڏنو آهي تہ جيڪڏهن سوئي گئس جي فراهمي کي يقيني نہ بڻايو ويو تہ سوئي گئس جي ريجنل آفيس جو گهيراءُ ڪيو ويندو

بقايا سنڌيار 05

يوسي ڪڙ جي ڳوٺ هارون سومرو جي ڳوٺائن محمد ياسين سومرو امين سومرو محمد يعقوب سومرو محمد وارث سومرو جي گهرن جون ڇتيون ڪري پيون معصوم ٻارڙا ڄائيو بچايون ويون جڏهن تہ چونڊيل نمائندن پاران ڪابہ پر گهور نہ لهڻ ۽ حڪومت پاران گهرسروي واري رقم نہ ڏيڻ خلاف 15 گهرن جي ڳوٺائن پاران هن دفعي پ.پ جي اميدوارن کي ووٽ نہ ڏيڻ جو اعلان ڪري ڇڏيو ان موقعي تي ميڊيا آڏو ڳوٺائن محمد ياسين سومرو محمد امين محمد يعقوب سومرو مسمات سياڻي مسمات حميده معصوم ٻارڙن سان گڏ احتجاج ڪندي چيو تہ گذريل ڏينهن تيز برسات سبب اسان جا ڪچا پڪا گهر ڪري پٽ ٿي ويا آهن جنهن سبب اسان جو الہ تلہ تباهہ ٿي ويو آهي هنن وڌيڪ چيو تہ اسان جي هن مشڪل گهڙيءَ ۾ ڪوبہ چونڊيل نمائندو اسان وٽ لڙي نہ آيو آهي جڏهن تہ حڪومت پاران جاري ٿيل رقم بہ ناهي ملي سگهي ان ڪري اسان هن دفعي پ.پ جي ڪنهن نمائندي کي ووٽ نہ ڏينداسين چوتہ چونڊيل نمائندن اسان جي ڪابہ مدد نہ ڪئي آهي ان ڪري اسان پاڪستان پيپلز پارٽيءَ جي چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري ڪو چيئرمين آصف علي زرداري سنڌ جي وڏي وزير سيد مراد علي شاهہ ۽ وس وارن کي اپيل ڪريون ٿا تہ اسان جو کهڙو ڏوهہ آهي اسان سان ايڏي وڏي ناانصافي چو پئي ڪئي وڃي ان جي انڪوائري ڪرائي وڃي هنن مطالبو ڪيو برسات متاثرن جي مدد ڪئي وڃي

بقايا سنڌيار 06

چيو تہ ڪراچي جو مقامي مزدور مهانگائي ۽ بيروزگاري جي ڪري فاقاڪشي ۽ مفلسي واري زندگي گذاري رهيو آهي جڏهن تہ اسان جا حڪمران ۽ مزدورن جي فلاح جا ادارا خواب خرگوش ۾ ستل آهن سنڌ جي گادي واري شهر جي فيڪٽرين ۾ سنڌي ملازمن جي ڀرتين تي ڄڻ تہ بندش لاڳو آهي. افغاني ۽ ٻين پرڏيهين کي فيڪٽرين ۾ ڀرتي ڪيو پيو وڃي . هنن چيو تہ سنڌي ۾ لکت وارا شناختي ڪارڊ رکڻ وارن مزدورن کي فيڪٽرين مان نيڪالي ڏئي سنڌي مزدورن سان ظلم ۽ ناحق ڪيو پيو وڃي، سنڌ حڪومت ان معاملي تي خاموش تماشائي بڻجي پرڏيهي دهشتگردن جي سپورٽ ڪري رهي آهي. اڳواڻن چيو تہ سنڌ جي فيڪٽرين کي وفاقي حڪومت وڪرو ڪري صوبائي خودمختياري تي حملو ڪري ارڙهين آئيني ترميم جي ڀڃڪڙي ڪئي آهي. اڳواڻن وڌيڪ چيو آهي تہ ڳاٽي ٽوڙ مهانگائي ۾ مزدورن جي پگهار صفا گهٽ آهي، پر حڪومت طرفان مقرر ڪيل اها گهٽ پگهار بہ مزدورن کي نٿي ملي، ٺيڪيدار ۽ ڪارخنيدار مزدورن جو رت نپوڙي ڪاٺي سرڪار طرفان مقرر ڪيل اڌ پگهار کان بہ گهٽ اجوري تي ڪم ورتو پيو وڃي. هنن مطالبو ڪيو تہ مزورن جو اجورو وڌائڻ سان گڏ سرڪار طرفان مقرر ڪيل پگهار مزدورن کي اگسٽ بجاءِ جون کان ئي ڏيڻ لاءِ فيڪٽري مالڪن کي پابند ڪيو وڃي هنن وڌيڪ چيو تہ ڪجهہ فيڪٽريون صورتي گروپ آف ڪمپنيز ,اي جي آءِ گروپ آف ڪمپنيز , پاڪستان انسوليشن ڪمپني (ڪجلي) ۽ ڪراچي ۾ قائم پرائيويٽ سڪيورٽي ڪمپنيون مزدورن کان جبري ٻارنهن ڪلاڪ ڊيوٽي ورتي وڃي ٿي ۽ ڪنهن بہ مزدور قانون تي عمل نٿو ڪيو وڃي انهن کان ڪير بہ پڇڻ وارو نہ آهي ڪيترن ئي ڏهاڪن کان ڪراچي، ڪوٽڙي، نوري آباد ۾ واقع ڪارخانن ۽ ملن، ٽرڪول ۽ مختلف علائقن ۾ قائم شگر ملن ۾ مقامي مزدورن کي روزگار نٿو ڏنو وڃي. هنن مطالبو ڪيو آهي تہ سنڌ جي فيڪٽرين ۾ سنڌي مزدورن کي اوليت جي بنياد تي ملازمت ڏني وڃي ۽ انهن لاءِ مزدور ڪالونيون ٺهرائي اتي تعليم ۽ صحت سميت سمورين بنيادي سهولتون مهيا ڪيون وڃن.

بقايا سنڌيار 07

محرم الحرام ڪانپوءِ sspآفيس ڄامشورو اڳيان احتجاج ڪرڻ سميت مرحليوار تحريڪ جو آغاز ڪرڻ جو فيصلو ڪيو ويو آهي، اهڙو فيصلو تعلقي ٿٽي، يوسي جهمپير جي ڪوهستاني ڳوٺ صوفن جاڪرو ۾ ڪوهستان راڄوٽي اتحاد جي سڏ تي منعقد ڪيل ڪوهستاني ڪٺ ۾ مقررين خطاب ڪندي ڪيو خطاب ڪندي، ڪوهستان راڄوٽي اتحاد جي سرواڻ KDFجي چيئرمين ڊاڪٽر لکمير خان پالاري چيو تہ محرم الحرام جي پلاري مهيني ۾ بااثر قبضاگيرن طاقت جي زور تي ڪوهستاني ڳوٺ صوفن جاڪرو تي هلان ڪري ڳوٺائن جي 300 سئو ايڪڙ زمين پوليس ۽ بااثر روينيو کاتي جي عملدارن جي موجودگي ۾ قبضي هيٺ ڪري ڳوٺائن تي حملو ڪري گوليون هلائي 10 ڳوٺائن کي زخمي ڪيو ويو آهي، جيڪو حملو اسان پاڻ تي حملو سمجهون ٿا، ڊاڪٽر لکمير پالاري چيو تہ ڪوهستان واسي پرامن آهن، پر بزدل ناهن. هاڻي صبر ڪرڻ جو وقت گذري ويو آهي، هاڻي اهو وقت پري ناهي رهيو، جڏهن اسان سمورن قبضا گيرن توڙي لينڊ مافيا کي هتان تڙي ڪنداسين. ڊاڪٽر لکمير انڪشاف ڪندي چيو تہ هڪ ڪوهستاني پٽي هڪ مافيا جو قبضو آهي، جنهن کي سنڌ حڪومت سپورٽ ڪري رهي آهي، پر اسان ڪوڙن ڪاتن کي ڪنهن بہ صورت ۾ قبول نہ ڪنداسين. ڊاڪٽر لکمير پالاري مطالبو ڪيو تہ فورن ڳوٺ صوفن جاڪرو جي رهواسين جي زمين سميت سموري ڪوهستاني پٽي ۾ ٿيل قبضا ۽ والارون ختم ڪرائي ڳوٺ صوگن جاڪرو جي ڳوٺ تي حملو ڪري ڳوٺائن کي زخمي ڪندڙ سمورن حملي آورن توڙي انهن جي ساٿارين خلاف دهشتگردي جا ڪيس داخل ڪرائي، هن ڪيس جي اعلي سطحي انڪوائري ڪرائي متاثر ڳوٺائن سان انصاف ڪرائڻ سان گڏ ڪوهستان واسين جا ڳوٺ پڪا ڪري ڪين صحت، تعليم، روزگار، روڊ، رستي، بجلي، سوئي گئس، پيئڻ جي صاف پاڻي سميت سمورين بنيادي سهولتون مهيا ڪرڻ سميت ڪوهستان جي جبلن جي ڪٽائي بند ڪري اتان بہ قبضا خالي ڪرايا وڃن، ٻئي صورت ۾ مسئلا حل نہ ٿيڻ جي صورت ۾ 10 محرم الحرام ڪانپوءِ ssp آفيس ڄامشورو اڳيان احتجاجي مظاهرو ڪري احتجاجي تحريڪ کي وسيع ڪيو ويندو. منعقد ڪيل ڪوهستاني ڪٺ کي ڪوهستان راڄوٽي اتحاد جي اڳواڻن ڊاڪٽر امتياز پالاري، محمد بخش مري، غلام رسول شورو، اڪبر گبول، حاجي حسين پالاري، انور پالاري، شير زمان شورو، جان محمد عرف جانو جاڪرو، محمد بخش بروهي، شاهہ محمد چانگ، ڪوهستاني انور جاڪرو ۽ ٻين پڻ خطاب ڪري ڪوهستان واسين سان ٿيندڙ ناانصافين جو ازالو ڪرڻ جي گهر ڪئي آهي.

بقايا سنڌيار 08

۾ شمن علي وگهيو ۽ عطا حسين وگهيو جي حالت سيئريز هئڻ سبب ڪين گمبٽ گمس اسپتال ريفر ڪرڻ لاءِ ليٽر جاري ڪيو ليڪن اسپتال ۾ ايمبولينس نہ هئڻ ڪري متاثرن جو ميڊيا هائوس محرابپور آڏو حملو ڪندڙن ۽ ايمبولينس نہ ملڻ خلاف غلام شبير وگهيو عابد لاشاري ۽ ٻين جي اڳواڻي ۾ سخت احتجاجي مظاهرو ۽ ڌرڻو هڻن آءِ جي سنڌ ايس ايس پي نوشهروفيروز ۽ حد جي ايم اين اي , ايم پي اي کان مطالبو ڪيو تہ اسان سان انصاف ڪيو وڃي ورنا ٻي صورت ۾ احتجاج جو دائرو وڌايو ويندو

بقايا سنڌيار 09

شهر ۾ برسات جو جمع ٿيل پاڻيءَ جي نيڪالي ۽ صفائي جلد کان جلد ڪرايو وڃي جنهن کان بعد سليم اختر ميمڻ شاهنواز ڏيپر حسنين احمد جوکيو ٽائون عملو ساڻ ڪري مختلف هنڌن تان پاڻي ڪڍرائي شهر کي صاف ڪرايو ان موقعي تي ٽائون چيئرمين سيد غلام مرتضيٰ شاهہ صحافين کي ٻڌايو تہ محرم الحرام مهينو آهي مجالس ۽ عزاداري جو سلسلو جاري آهي مختلف روٽس تي برسات جو پاڻي جمع ٿيل هيو ۽ اسان اهو پنهنجو فرض سمجهون ٿا تہ پنهنجي شهر کي صاف سٿرو رکون ۽ شهرين کي پريشاني کان بچايون ان وڌيڪ چيو تہ محرم الحرام جي مهيني ۾ مختلف روٽس تي جلوس برپا ڪيا ويندا آهن شهر ۾ برسات جي پاڻي يا گندگي سبب عزادارن کي پريشاني کان بچائڻ خاطر اسان جي ڪوشش آهي تہ صفائي سٿرائي جي نظام کي بهتر بڻايون

بقايا سنڌيار 10

۾ ڏوهارين خلاف آپريشن دوران ڪنڊڪوٽ بي سيڪشن ٿاڻي جي حد ڪالٽيڪس وٽان هٿياربندن هتان 3 ڏينهن اڳ اغوا ٿيل ٽاڏل وڪرو ڪندڙ نينگر عرفان علي کي پوليس جي ٽيم دراني مهر جي ڪچي واري علائقي مان سرچ آپريشن دوران بازياب ڪرايي ورتو

بقايا سنڌيار 11

ڪم سان اسان جي مائٽ سترام پيل جي موٽرسائيڪل ڪٽي آيس ۽ عدالت جي گيٽ سامهون موٽرسائيڪل بيهاري ڪورٽ ۾ ويس 10 منٽن کان پوءِ واپس آيس تہ موٽر سائيڪل چوري ٿي وئي هن چيو تہ بدين ٿاڻي تي اطلاع بہ ڪيو پر پوليس ڪو تعاون ڪرڻ لاءِ تيار ناهي هن آئي جي سنڌ کان مطالبو ڪيو تہ پوليس خلاف سخت ڪارروائي ڪري چوري ٿيل موٽر سائيڪل واپس ڪرائي وڃي

بقايا سنڌيار 12

ڀڄي وڃڻ ۾ ڪامياب ٿي ويو ايس ايس پي ٺٽو جي PROارشاد ڪڏائي پنهنجي هڪ پريس رليز جاري ڪندي ڄاڻايو مڪلي لڳ دي ڪلاڪوٽ ترڪش ڪالوني وٽ SHO مڪلي زاهد شيخ ۽ SHOڪيٽي بندر عبدالحميد پوليس عملي سان گڏ ڏوهارين جي موجودگي واري اطلاع تي گڏيل ڪاروائي دوران ڦورون پاران پوليس کي ڏسي فائرنگ ڪري ڏني نتيجي طور مقابلي ۾ هڪ ڏوهاري جمن ولد سومار ملاح کي زخمي حالت ۾ پوليس گرفتار ڪري ورتو آهي جڏهن تہ سندس هڪ ساٿي ڀڄي وڃڻ ۾ ڪامياب ٿي ويو جنهن جي ڳولا جاري آهي. پوليس موجب زخمي حالت ۾ گرفتار ڪيل جوابدار جمن ملاح ٺٽو سڄاول ۽ ٽنڊو محمد خان ضلعن ۾ 20 کان مٿي ڦرن، ڌاڙن ۽ ٻين سنگين ڪيسن ۾ گهربل هو.

بقايا سنڌيار 13

۽ وارثن گولاڙچي پوليس خلاف مين ڪراچي روڊ کان پريس ڪلب تائين احتجاجي مظاهرو ڪندي پريس ڪلب آڏو ڌرڻو هنيو. ان موقعي تي مظاهري ۾ شريڪ شاگردن پوليس خلاف ڇتي نعريبازي ڪئي. ان موقعي تي گرفتار شاگرد حسيب عباسي جي چاچي محمد اصغر صحافين کي ٻڌايو تہ اسان هڪ شريف شهري ۽ واپاري آهيون. اسانجو منشيات فروشي سان ڪو تعلق نہ آهي پر پوليس اسان جي دوڪان تي ڇاپو هڻي گهر.سکل ڪير سميت ٻيون قيمتي سامان جا بہ گاڏي سميت 30 لک روپيہ روڪ ڦري وئي، ان جو وڌيڪ چوڻ هو تہ اسان اهڙي داٿهن چيئرمين ٽائون ڪاميٽي کي ڏني جتي پوليس پئسہ ڪٽڻ جو اعتراف ڪيو پر پوليس هاڻ اسان جي هڪ ننڍڙي ٻارڙي ٻارنهن ڪلاس جي شاگرد حسيب کي گرفتار ڪري مٿس منشيات فروشي جو جڙتو ڪيس داخل ڪري اسان جي مستقبل کي داغدار ڪري ڇڏيو آهي. گرفتار شاگرد جي چاچي محمد اصغر چتاءُ ڏيندي چيو تہ جيڪڏهن اسان کي اسان جا پئسہ سامان واپس ڪري جڙتو ڪيس ختم نہ ڪيو ويو تہ آئون پنهنجو پاڻ ساڙيندس. هوڏانهن شاگرد تنظيمن جو چوڻ هو تہ جيڪڏهن حسيب مٿان داخل ڪيس ختم نہ ڪيو ويو تہ سڄي سنڌ ۾ احتجاج جو اڻ کٽ سلسلو شروع ڪيو ويندو.

بقايا سنڌيار 14

ڪيرن جون ٿپون ڪرڻ لڳيون، رستو سوڙهو ٿيڻ ڪري آمدرفت ۾ سخت ڏکايون پيش اچڻ لڳيون. ڏڙو برانچ جا ڪپر ڪمزور هجڻ ڪري گهارا پوڻ جا امڪان وڌي ويا آهن. جنهن سبب مختلف ڳوٺن جن ۾ ڳوٺ ابو جاداڻي، ڳوٺ ابن درس، ڳوٺ لڏو ملاح، ڳوٺ موريو گنجو، ڳوٺ حاجي علي محمد جاداڻي، ڳوٺ آچار جاداڻي سميت 30 کان وڌيڪ ڳوٺ ۽ انهن ۾ رهندڙ هزارين رهواسي سخت خوف ۾ ورتل آهن. ياد رهي تہ 2010 جي مها ٻوڏ دوران ڏڙو برانچ کي مختلف هنڌن تان 40 کان مٿي گهارا پيا هئا. علائقي واسين مطالبو ڪيو آهي، تہ ڏڙو برانچ جي ڪمزور ڪيرن جي فوري طور تي مرمت ڪرائي امڪاني نقصان کان بچايو وڃي.

بقايا سنڌيار 15

چائلڊ ايوز چائلڊ ايجوڪيشن ۽ ٻارن جي بنيادي حقن بابت آگاهي ڏيڻ آهي، هيلپ لائن 1121 هفتيوار تفصيل ۽ شرڪت ڪندڙ نمبر 10. آگاهي سيشن منعقد ڪيو ويو 12.7.2023 کان 15.7.23 تائين. اميدوار 280. اجلاس ۾ هيٺين آفيسر ۽ INGOٽيم شرڪت ڪئي. 18. آگاهي سيشن 17.7.23 کان 20.7.23 تائين هدايت چائلڊ پروٽيڪشن آفيسر سيدهدايت علي شاهہ ٻڌايو تہ ٽيم ليڊر مائيڪرو انضمام ابي رسول، مظفر علي، ورڪر، زاهد حسين، عنبرين ڪيس ورڪر، صائمہ ڪيس ورڪر، 6 ايم حسن ڪيس ڪم ڪندڙ آهن

بقايا سنڌيار 16

۾ مولانا غلام مرتضيٰ نجفي، امام بارگاهہ دربار مصطفيٰ صلي الله عليہ وآلہ وسلم ۾ مولانا اسد علي شر، امام بارگاهہ دربار فاطمہ سلام الله عليہ ۾ مولانا سيد شفقت عباس شاهہ، امام بارگاهہ ڪاروان ڪربلا دانشور معظم استاد اخلاق احمد اخلاق، امام بارگاهہ علي زين العابدين ۾ عارف حسين جتوئي، امام بارگاهہ دربار حيدر ۾ زاهد حسين جعفري المهدوي 7 محرم الحرام جي مجلس عزا کي خطاب ڪيو ڄاڻايل امام بارگاهن سميت شهر جي مختلف امام بارگاهن ۾ سنڌ جا نالي وارا عالم ۽ ذاڪر خطاب ڪري ڪربلا جي شهيدن حضرت امام حسين عليہ ۽ سندس جانثار ساٿين سميت پاڪ بيبي زينب سلام الله ۽ معصوم علي اصغر، شهزادي گهوٽ قاسم ۽ شهزادي علي اڪبر عليہ السلام جي دين اسلام جي سربلندي ۽ بقا لاءِ ڪربلا جي ميدان ۾ ڏنل قرباني ۽ دين اسلام جي سربلندي لاءِ ڏنل لازوال قرباني جي ياد تازي ڪرائي سوين عزادارن جون اکيون اشڪ بار ڪري ڇڏيون، جڏهن تہ انجمن علي زين العابدين (ٽنگراٽين) جي امام بارگاهہ مان ڪربلا جي شهيد شهزادي قاسم عليہ السلام جي ميندي جو جلوس برآمد ڪيو ويو جيڪو روايتي رستن کان ٿيندي سيد اڪبر شاهہ جي درگاهہ کان ميندي ڪٽي امام بارگاهہ ۾ جلوس نهر ٿيو جتي مجلس عزا منعقد ڪئي وئي، ٻي پاسي سيد حسن علي شاهہ، سيد ضمير حسين شاهہ، سيد ياسين شاهہ، سيد جعفر شاهہ جي حويلين سميت 10 کان وڌيڪ سادات جي حويلين ۾ عورتن جي مجلس عزا پڻ منعقد ڪئي وئي ان موقعي تي امام بارگاهن جي سيڪيورٽي جا انتظام سخت ڪيا ويا هئا.

بقايا سنڌيار 17

پاڪستان جي اڳواڻ شفيق الله ڪلوڙ ڪلوڙ برادري جي هڪ وفد سان ڳالهائيندي چيو آهي تہ پنوعاقل جي حسين ڪلوڙ ۾ اڄ 15 ڏينهن اڳ بہ پورهيت شاهجان ڪلوڙ ۽ بخش علي شيخ کي ڌاڙيلن اغوا ڪري ويا هئا جن کي پوليس اڃا بازياب نہ ڪرايو آهي جنهن جي ڪري ڪلوڙ برادري ۾ غم ۽ غصو ڏيکرجي رهيو آهي هن وڌي چيو تہ پني عاقل ۾ امن جو پکي اڏامي ويو آهي روز اغوا ڌاڙا ڦرون چوريو ٿي رهيو آهن بدامني وڌي وئي آهي سماجي اڳواڻ ۽ ڪلوڙ اتحاد پاڪستان جي اڳواڻ شفيق الله ڪلوڙ وڏي زير سيد مراد علي شاهہ سيد خورشيد احمد شاهہ سيد ناصر حسين شاهہ چيف جسٽس سنڌ آءِ جي سنڌ پوليس ڊي آءِ جي سکر ۽ ايس ايس پي سکر سنگهار ملڪ کان مطالبو ڪيو آهي تہ اسان جي ڳوٺ جا ٻہ مغوي بازياب ڪرايا وڃن ۽ پني عاقل کي امن جو شهر بڻائو وڃي نہ تہ اسان جي ڪلوڙ برادري پوري پاڪستان ۾ احتجاج ڪندا

بقايا سنڌيار 18

۾ جي سطح ۾ اضافو ٿيو آهي، صبح تائين پاڻي ۾ چاڙهہ ٿيندو جنهن بعد لاٿ اچڻ شروع ٿيندي، ايس ڊي او ڊرينج ظفر سومرو خبر موجب نئون ڪوٽ پرسان گذرندڙ ايل بي او ڊي اسپائنل ڊرين ۾ پاڻي جو مسلسل چاڙهہ ٿيڻ سبب علائقي واسين ۾ خوف واري صورتحال پيدا ٿي وئي، ايل بي او ڊي اسپائنل ڊرين مان ڊرينج انتظاميا موجب هن وقت آر ڊي 305 وٽان 4000 ڪيوسڪ پاڻي جو وهڪرو گذري رهيو آهي. جڏهن تہ رات تائين وڌيڪ پاڻي جو وهڪرو گذرندو. ڊرينج انتظاميا موجب نارا ڪئنال جو پاڻي ايل بي او ڊي ۾ ڇوڙ ڪرڻ سبب پاڻي جي سطح ۾ 12 ڪلاڪن دوران ڏيڍ فٽ تائين اضافو ٿيو آهي، جڏهن تہ ايل بي او ڊي ۾ پاڻي جي سطح ۾ واڌ بعد علائقي واسين جو ساهہ مٺ ۾ اچي ويو آهي . ان حوالي سان علائقي واسين موسي احمداڻي، عمر احمداڻي، اياز ڪوسو الياس جوٽيجو ۽ ٻين ٻڌايو تہ گذريل سال ايل بي او ڊي ۾ پاڻي جي سطح ۾ واڌ بعد پراڻ ندي، هاڪڙو درياءَ کي مختلف هنڌن تان گهارا پوڻ ڪري پنگريو ملڪاڻي شريف، جهڏو، روشن آباد، نئون ڪوٽ، ۽ ڪلوئي جا ٻئراجي جا علائقا شديد متاثر ٿيا هئا، 150 جي لڳ ڀڳ ڳوٺ ۽ 80 هزار ايڪڙن تي بيٺل فصل پاڻي هيٺ اچي تباهہ ٿي ويو هو 6 مهينن تائين پاڻي ڳوٺن ۾ بيٺل رهيو جنهن جي ڪري علائقي واسي ڪيترائي مهينا رستن ڪناري بي يارو مددگار ويٺل رهيا، هنن چيو تہ ٻوڏ دوران آبپاشي کاتي جي وزير سميت چونڊيل نمائندن ايل بي او ڊي جا بند مضبوط ڪرڻ جا دلاسا ڏنا هئا ۽ پراڻ ۽ هاڪڙي دريا کي سائفن ڏئي ايل بي او ڊي کان الڳ ڪرڻ جا واعدا ڪيا هئا مگر ٻوڏ بعد صرف ايل بي او ڊي ۽ پراڻ ۽ هاڪڙي تي چند ڪلوميٽرن ۾ نالي ماتر ڪم ڪيو ويو آهي. جڏهن ايل بي او ڊي، پراڻ ۽ هاڪڙي جي ڪا بہ کاٽي ناهي ڪرائي وئي نہ ئي قدرتي وهڪرن جا لنگهہ بحال ڪيا ويا آهن. هنن چيو تہ ايل بي او ڊي جي آر ڊي 275 کان 211 تائين کاٽي سميت بندن جو ڪوبہ ڪم نہ ڪيو ويو جنهن جي ڪري ايل بي او ڊي جا بند انتهائي ڪمزور آهن، ڪنهن بہ وقت ڪٿان گهارو لڳي ويو تہ وڏو انساني الميو جنم وٺي سگهي ٿو جنهن کي قابو پائڻ انتهائي مشڪل ۽ ناممڪن هوندو هنن چيو تہ ڊرينج انتظاميا ۽ سنڌ سرڪار اڳواٽ اپاءُ وٺي تہ جيئن هي علائقا ٻڏڻ کان بچي سگهن هوڏانهن رابطو ڪرڻ تي ايس ڊي او ڊرينج ظفر سومرو ٻڌايو تہ نارا ڪئنال جو پاڻي ايل بي او ڊي ۾ ڇوڙ ڪرڻ سبب پاڻي ۾ جي سطح ۾ اضافو ٿيو آهي، هن وقت پاڻي جو گيج 13 فٽ آهي صبح تائين اڃان پاڻي ۾ چاڙهہ ٿيندو جنهن بعد لاٿ اچڻ شروع ٿيندي.

بقايا سنڌيار 19

جي نوجوان لال ملوڪ نهڙيو جنهن 6 مهينا اڳ شاز ڌيءَ ڏاڙهون پيل سان مسلمان ٿيڻ کان پوءِ شريعت محمدي موجب نڪاح ڪري شادي ڪئي ۽ عدالت جي حڪم تي ٿي گڏ رهيا گذريل رات دير سان اسان جي ڀاڻيجي لال ملوڪ جي غير موجودگي ۾ شاز جو پيءُ ڏاڙهون پيل ۽ ٻين جوابدارن دودو پيل رجب علي منوپيل ۽ ٻين هٿيارن جي زور تي شاز کي اغوا ڪري ويا آهن هنن چيو تہ اسان کي شڪ آهي تہ شاز کي قتل ڪيو ويندو هنن آئي جي سنڌ ڊي آئي جي حيدرآباد سيشن جج بدين ۽ ٻين اختيارين کان مطالبو ڪيو آهي تہ جوابدارن کي گرفتار ڪري اغوا ٿيل شاز کي بازياب ڪرايو وڃي

بقايا سنڌيار 20

زمين تي علم پاڪ هنيو آ ڳوٺاڻا محمد سڳون احمد سڳون ڏينڻ سڳون پيارا سڳون عيسي سڳون لالا سڳون نوح سڳون ۽ ٻيا اچي اسان جو علم پاڪ پٽن آسان روڪيو تہ هن ڏنڊن جا وسڪارا لاٿي ڏنا مان ڪري پيس ٻين ماڻهن اچي ڇڏايو هنن گار گند ڪئي اسان ٽارو شاهہ ٿاڻي تي وياسي اين سي داخل ڪئي ان جيو مان پوليس موڪليان ٿو مگراهو وڏيرن جي چوڻ تي انهن کي پ نہ ٿويڊي اسان کي چون ٿا توهان علم هينان ماتم نہ ڪندو ڪندئو تہ افٽ مارينداسين اسان نوشهرو فيروز ضلع جي شيعاتنظيمن کي اپيل ٿا ڪريون ت آسان جي هيلپ ڪن ور ن هي اسان کي ماريندا اسان آ جي سنڌ ڊي آءِ جي سنڌ ايس ايس پي نوشهرو فيروز کي اپيل ٿا ڪريون ت مٿين جوابدارن کي گرفتار ڪري اسان سان انصاف ڪيو وڃي ٻي صورت ۾ تنگ ٿي ٽارو شاهہ ٿاڻي اڳيان پاڻ ساڙينداسين جيڪو ڪجهہ ٿيو ان جا ذميوار اسان جا مخالف ۽ ايس ايڇ او ٽاروشاهہ راڻا جمشيد هوندو جيڪو پئسا وٺي هنن جو سهولتڪار ٿيو ويٺو آهيءَ اسان کي اسپتال لاءِ ليٽر بہ نہ ٿو ڏئي

بقايا سنڌيار 21

آفيسن جي ڪم کي بهتر بڻائڻ ۽ ان کي اڳتي وڌائڻ جي طريقيڪار تي خيالن جي ڏي وٺ ڪئي وئي، ان موقعي تي وفاقي محتسب پنهنجي دوري جي دوران وڻڪاري مهم جي تحت ٻوٽو لڳايو ۽ نئي قائم ٿيل لائبريري جو دورو ڪيو صوبائي محتسب اعجاز علي خان محتسب آفيس جي ڪم، پراڻي شڪايت کي حل ڪرڻ لاءِ کنيل قدمن ۽ مستقبل جي منصوبن جي باري ۾ هڪ گڏيل پريزينٽيشن ڏني. معزز مهمان محتسب سنڌ پاران عام ماڻهو کي آساني فراهم ڪرڻ ۽ صوبي سنڌ ۽ پاڪستان جو بين الاقوامي سطح تي مثبت پهلوءَ کي اجاگر ڪرڻ جي ڪاوشن کي سرهايو

بقايا سنڌيار 22

اوهان جو ڪم بهتر هوندو تہ اوهان جي اهميت وڌيڪ هوندي پر جيڪڏهن ڪنهن بہ قسم جي شڪايت ملي تہ ان خلاف آفيشل ڪارروائي ڪئي ويندي، مونکي ڪجهہ اسٽاف ۽ ڊاڪٽرن جون شڪايتون مليون آهن مان انهن سڀنين کي پهريون ۽ آخري وارننگ ٿو ڏيان تہ هر ملازم پنهنجو قبلو درست ڪري ايمانداري سان ذميواريون نڀائي ۽ خاص ڪري عورتن جي عزت ڪيو اهو اسٽاف جو هجي يا ڪو ٻيو، ڊاڪٽر فيروزالدين ڏاريجو چيو تہ محرم الحرام دوران هر ڪئمپ تي عزادارن جي خدمت ڪئي وڃي ، ۽ ميڊيڪل ڪيمپن تي فرسٽ ايڊ ڏيڻ وارين دوائون موجود هڻ گهرجن ، ان موقعي تي آفيس جي اسٽاف ڊاڪٽرن شرڪت ڪئي ۽ مختلف هيلٿ سينٽرن کان آيل ڊاڪٽرن سميت آفيس عمل ڪيس مبارڪ ڏني،

بقايا سنڌيار 23

ٿاڻي تي 3 ڄڻن مٿان داخل ڪئي وئي هئي علائقي ۾ چوپول هلي رهيا آهن تہ گذريل رات ننڍو مل کي آفتاب گلال جي وارثن ۽ علائقي جي بااثرن پاران گهر پهچي ڌمڪيون ڏنيون جنهن بعد خوف مان گهر کي تالو لڳائي ٻارڙن کي وٺي شهر ڇڏي هليو ويو ان سلسلي ۽ ايس ايڇ او ڪنب محمد اسلم لغاري سان رابطو ڪرڻ تي ان چيو تہ ننڍو مل ميگهواڙ گهر خالي ڪري ويو آهي يا نہ اسان کي اطلاع ناهن مليا اغوا ڄاڻايل صنم ميگهواڙ کي تمام جلد بازياب ڪرايو ويندو

بقايا سنڌيار 24

تي سندس وارثن سان تعزيت ڪري مرحوم جي مغفرت لاءِ خصوصي دعائون گهري ڏک ونڊيو جنهن بعد پ پ پ اڳواڻ عاشق حسين زرداري، ضلعي ڪائونسل ٽنڊو جي چيئرمين عبدالحميد پنهور ۽ ٻين پاران تعلقي گهوڙاٻاري جي مختلف علائقن ۾ هلندڙ نئين روڊن جي تعميراتي ڪمن جو جائزو وٺي ٺيڪيدار کي سخت هدايتون ڪيون تہ هو روڊن جي تعميراتي ڪمن ۾ ڪابہ ڪوتاهي نہ ڪن جيڪا ڪنهن بہ صورت ۾ برداشت نہ ڪئي ويندي. هنن چيو تہ اسانجي اولين ترجيح آهي تہ عوام کي بهتر روڊ ٺهرائي ڏيون جيئن ڪين سفر ڪرڻ ۾ ڪابہ ڏکيائي پيش اچي نہ سگهي. هنن چيو تہ تعلقي گهوڙاٻاري ۾ پ پ پ ايم پي اي حاجي علي حسن زرداري روڊ، رستن، بجلي، واٽر سپلاءِ، اسپتالن، واهن کي پڪو ڪرڻ سميت پنهنجي تڪ جي عوام کي سمورين بنيادي سهولتون مهيا ڪيون آهن. جيڪو هڪ مثال آهي. ايندڙ نئين حڪومت ۾ ان کان بہ وڌيڪ ترقياتي ڪمن جو جار وڇايو ويندو جيڪو هڪ رڪارڊ رهندو.

بقايا سنڌيار 25

نہ ٿيو جنهن کي اڄ ڏهہ سال ٿيا آهن ڳوٺ وارن جو چوڻ آهي تہ اسان اسڪول لاءِ بالا آفيسرن کي درخواستون ڏيئي ڏيئي ٿڪجي ويا آهيون پر ڪنهن بہ افيسر کي سانڌهور جي هڪ سو کان وڌيڪ پڙهندڙ شاگردن تي رحم نہ آيو آهي هن مهل هلندڙ برساتن جي سلسلي ۾ اسڪول جي بلڊنگ صفا زبون حال لڳي پئي آهي ڪنهن بہ وقت ڪري پٽ پئجي سگهي ٿي پهرين تاريخ تي اسڪول کلندا پر معصوم ٻار ڪٿي ويهي تعليم حاصل ڪندا افسوس هڪ سو کان مٿي ٻارن جي زندگي جو سوال آهي تعليم کاتي جا آفيسر ڪجهہ خدا جو خوف ڪري اسڪول جي حالت ڏسي وڃو جا توهان کي اولاد نہ آهي جا توهان پنهنجي اولاد کي اهڙي زبون اسڪول ۾ پڙهائڻ پسند ڪندئو ڪو هڪ آفيسر اسڪول جي بلڊنگ لاءِ ڪجهہ نہ لاڳاپيل عملدارن ڏانهن لکي تہ جيئن اسڪول جي نئين سر مرمت ڪرائي ڏني وڃي تہ معصوم شاگرد آساني سان تعليم پرائي سگهن.

بقايا سنڌيار 26

ٿي گرزن ۽ ڪاتين جي ماتم وارو قديمي جلوس بچل شاهہ جي پڙ کان بخاري جي پڙ ۽ ان کانپوءِ لکياري جي پڙ تي پهچي 3 سئو سال پراڻي ۽ قديمي نغاري جي وڄت تي سوين عزادارن پاران گرزن ۽ ڪاتين سان ڌمال ڪري ماتم ڪيو ويو جڏهن تہ اڄ جمع جي رات ٽنڊوباگو جي ڏهن کان وڌيڪ پڙن تان ڪربلا جي گهوٽ شهزادي قاسم جون سيجون ۽ مهنديون ڪڍيون وينديون. جڏهن تہ ٽنڊوباگو شهر جي مک امام بارگاهن تي مجلسن بعد شهزادي قاسم جون سيجون ڪڍيون وينديون.

بقايا سنڌيار 27

شاهہ ڳالهائيندي چيو تہ پر اسان مرحومن جي وارثن کي هر ممڪن تعاون جو يقين ڏياريو ٿا ۽ هن ڏک جي گهڙي ۾ اسان ساڻس گڏ بيٺل آهيون. واضح رهي تہ 2 ڏينهن اڳ سکر ۾ پيل برسات دوران گهر جي ڇت ڪرڻ جي نتيجي ۾ ن ليگ اڳواڻ جي گهرواري، ڀڻ پٽن، هڪ ڌيءَ سميت 5 ڄڻا فوت ٿي ويا.

بقايا سنڌيار 28

جا فائر ڪري قتل ڪري ڇڏيو لاش کي پوسٽ مارٽم لاءِ تعلقہ اسپتال ٽنڊوباگو پهچايو ويو جتي اسپتال ۾ پوسٽ مارٽم ڪندڙ ڊاڪٽر نہ هجڻ ڪري ٻہ ڪلاڪ تائين لاش پيل رهيو جنهن بعد وارثن مڃرجي فوتي نوجوان جي لاش کي تعلقہ اسپتال مان کڻي ٽنڊوباگو ٿاڻي اڳيان ٽنڊوباگو حيدرآباد روڊ تي لاش رکي ڌرڻو روڊ بلاڪ ڪري ڇڏيو جنهن بعد روڊ تان گذرندڙ رينجرس جي اهلڪارن احتجاج ڪندڙن کان معلومات وٺي ايس ايڇ او ٽنڊوباگو ۽ ايم ايس تعلقہ اسپتال سان ڳالهائي فوتي نوجوان جي پوسٽ مارٽم لاءِ چيو جنهن بعد تعلقہ اسپتال جي ايم ايس ايمبولينس موڪلي لاش پوسٽ مارٽم ڪرڻ لاءِ گهرائي ورتو جنهن بعد لاش کي بهتر پوسٽ مارٽم لاءِ تعلقہ اسپتال پهچايو ويو. پوسٽ مارٽم بعد لاش کي وارثن حوالي ڪيو ويو جيڪي لاش کي دفن ڪرڻ لاءِ ڳوٺ کڻائي ويا آهن. تعلقہ اسپتال ٽنڊوباگو تي فوتي نوجوان جي وڏي ڀاءُ الهداد جمالي ۽ الطاف جمالي صحافين کي ٻڌايو تہ شاهمراد جمالي، جاويد جمالي، روب علي، سبب جمالي ۽ محبوب جمالي ماستر خدا ڏنو جمالي جي ٻچ تي اسان جي ڀاءُ کي بيگناهہ گوليون هڻي قتل ڪيو آهي. ٽنڊوباگو پوليس جا وڏا اثاثا جوابدارن جي گرفتاري لاءِ روانا ٿي ويا آهن. خبر موڪلڻ تائين فوتي نوجوان جو ڪيس داخل نہ ٿي سگهيو هو

بقايا سنڌيار 29

بعد ننگر نياز تقسيم ڪيو ويو!

بقايا سنڌيار 30

قادري ۾ هر طرف پاڻي بيٺل آهي ۽ اڪثر قبرون پاڻي ۾ ٻڏل آهن جنهن ڪري محرم ۾ پنهنجي پيارن جي قبرن تي مٽي وجهڻ لاءِ ايندڙ سوين ماڻهو پاڻي ڏسي قبرن تي مٽي وجهڻ بنا واپس هليا پيا وڃن شهر جي عالي شاهہ ڪوٽ جي قل ڪان پاڙي ۾ سوين رهواسي برساتي پاڻي ۾ ڦاٿل آهن جڏهن تہ اينٽي ڪرپشن ٿاڻي سان لڳ سڄي علائقي ۾ پاڻي بيهڻ جي ڪري سوين رهواسي کٽن تي چڙهي پاڻي نيڪال ڪرڻ لاءِ دانهون ڪري رهيا آهن پر سندن ڪير بہ واهر ڪرڻ لاءِ نہ پهتو آهي اسلاميا ڪاليج لاڙ يونيورسٽي سول اسپتال روڊ واٽرسپلائي ايريا ۾ پڻ ٻن کان ٽن فوٽن تائين پاڻي بيٺو آهي خاصخيلي پاڙو عابد ٽائون اتفاق ڪالوني صديق ڪنيار پاڙي ۾ بہ هرهنڌ برساتي پاڻي بيٺل آهي جنهن کي نيڪال ڪرڻ ۾ انتظاميا ناڪام ٿي ويئي آهي احتجاج ڪرڻ باوجود ميونسپل ڪميٽي بدين جي انتظاميا ڪو تحرڪ نہ ورتو آهي جنهن جي ڪري ڄاڻايل علائقن ۾ مڇرن ۽ گندي پاڻي جي ڪري رهواسي سخت پريشاني واري حالت ۾ کٽن تي ويهي وقت گذاري رهيا آهن رهواسين ان سلسلي ۾ احتجاجي مظاهرا ڪيا ۽ ڊي سي بدين ۽ ٻين اختيارين کان مطالبو ڪيو تہ سندن علائقن مان برساتي پاڻي نيڪال ڪري مڇرن کان بچاءَ لاءِ مڇر مار اسپري ڪرائي ڪين مليريا گيسٽرو ۽ ٻين وچڙندڙ بيمارين کان بچايو وڃي

بقايا سنڌيار 31

علي خاصخيلي، لياقت عباسي، علي اصغر جاڪرو، مقصود احمد سرڪي، رحمت الله جوکيو رحمت الله ميمڻ، معشوق پنهور، سڪندر ميمڻ، محمد قاسم جوکيو ۽ ٻين پاران نئين آيل سول سرجن سول اسپتال ٺٽو سيد محمد يامين شاهہ سان تعارفي گڏجاڻي ڪري ڪيس سنڌ جي سوکڙي لونگين، اجرڪن سان گڏ گلاب جي گلن جا تحفا پيش ڪري ڪين ساڻن گڏ ڪم ڪرڻ جي يقين ڏياني ڪرائيندي چيو تہ هنن هميشہ سول اسپتال مڪلي جي بهتري توڙي ايندڙ مريضن کي صحت جون بهتر سهولتون ڏيارڻ لاءِ جاکوڙي جدوجهد جي ميدان ۾ بہ رهيا آهن، پر هاڻي ڪجهہ وقت کان وٺي ڪين ڪم ڪرڻ جو بهتر موقعو ملي ناهي سگهيو جنهن ڪري هو مايوسي جو شڪار بڻيل آهن، پر هو اڄ سول سرجن ٺٽو سان واعدو ٿا ڪن تہ هو اڳ جيان پنهنجون بهتر ذميواريون نڀائي سول اسپتال ٺٽو جي بهتري لاءِ ڪم ڪندا رهندا، ان موقعي تي نئين آيل سول سرجن ٺٽو سيد محمد يامين شاهہ چيو تہ هو صحت کاتي جي ملازمن سان هر موڙ تي گڏ آهي، سندن جيڪي بہ خدشا آهن، اهي بہ دور ڪيا ويندا، هن چيو تہ صحت کاتي سول اسپتال ٺٽو جا آفيسر ۽ ملازم هڪ ٻئي جي طاقت آهن، آءِ ان طاقت کي ڪمزور ڪرڻ نٿو چاهيان، مونکي اميد آهي تہ اسان جي گڏيل طاقت سان پنهنجي اداري کي اڃان بہ وڌيڪ مضبوط ڪري جيڪي بہ خاميون هونديون انهن کي دور ڪيو ويندو، هن چيو تہ هو صحت کاتي جي سمورن ملازمن جو ٿورائتو آهي، جن ڪيس هيڏو سارو مان ڏنو آهي، هن چيو تہ سول اسپتال ٺٽي جي بهتري ۽ ڀلائي لاءِ آخري دم تائين پنهنجون ذميواريون نڀائيندا رهنداسين. ان موقعي تي ڊاڪٽر گيانچند، مرف جو انچارج آدم ملڪ، ڊاڪٽر داؤد هيلايو شهزاد گوپانگ ۽ ٻيا پڻ موجود هئا.

بقايا سنڌيار 32

ي غازي عباس جا علم سجائي ڇڏيا آهن. جڏهن تہ ٽنڊوباگو شهر جي عزاخانہ زهره امام بارگاهہ ۾ مولوي محسن علي چانڊيو ۽ بچل شاهہ امام بارگاهہ ۾ مولوي عاشق حسين معصومي عشره محرم الحرام جي مجلسن کي خطاب ڪري رهيا آهن. ٻي طرف لکياري جي پڙ واري ڪربلا ۾ قديمي تعزيي کي سينگارڻ جو ڪم تيزي سان جاري آهي.

بقايا سنڌيار 33

انتظامن جون وڏيون دعوائون ڪري رهيا آهن، جڏهن تہ هن وقت تائين لائيٽنگ يا مرمت جو ڪم مڪمل ناهي ٿي سگهيو سکر انتظاميان رگو روڊن تي بجرو اڇلائي پيو وڃي. جڏهن تہ ضلعي انتظاميہ پاران ماتمي جلوس جي گذرگاهن تي لائيٽنگ ۽ مرمتي ڪم نہ ٿيڻ سبب شهرين سميت ضلعي انتظاميا جي ڪارڪردگي سواليہ نشان بڻجي وئي آهي. عزاداران صوبائي وزير بلديات ۽ ٻين اعليٰ اختيارين کان مطالبو ڪيو آهي تہ ڪين سهولتون فراهم ڪيون وڃن.

بقايا سنڌيار 34

بلو پنهور چوڪ تي منتي زنجير جو ماتم ڪيو ويو، جڏهن تہ سيڪيورٽي جا انتظام پڻ بهتر ڪيا ويا ايس ايس پي غلام نبي جي احڪامن تي ايس ايڇ او ٻلڙي ارباب الہ وسايو پاران سڪيورٽي سخت ڪئي وئي، ان موقعي تي اڳواڻن ميڊيا سان ڳالهائيندي چيو تہ مولا حسين ۽ سندن جانثارن پاران دين خاطر لازوال قرباني جي پيتا پيش ڪرڻ لاءِ اسان دنيا کي اهو ٻڌائيندا آهيون تہ ڪربلا ۾ جنگ نہ بلڪہ ظلم ٿيو آهي مولا حسين جي شهادت انسانيت لاءِ دين جو درس آهي جڏهن تہ ان موقعي تي هر هنڌ سبيل ۽ نياز جو بندوبست پڻ ڪيل هو جنهن کان پوءِ مختلف پڙن کان ٿيندو شام جو مبين حيدري جي پڙ تي نحر ڪيو ويندو جنهن کان پوءِ مولوي ناظم علي جعفري مجلس عزا ڪندو سينہ زني کانپوءِ نياز لنگر جو بہ اهتمام ڪيل آهي

بقايا سنڌيار 35

ڏوڪري تعلقي جي اهم حيثيت رکندڙ ڏوڪري ٿاڻو ڏوهارين ۽ منشيات فروشن حوالي بڻيل ايس ايڇ او ڪي ڏوڪري واسين تي ڪو بہ رحم نہ آيو شهري ڦرجڻ لڳا، ان ڏس ۾ بٽ شاخ لڳ قائم پرائيويٽ اسڪول لب درياءَ جي ايڊمنسٽريٽر سائين واحد بخش موريو ميڊيا کي ٻڌايو تہ اسان جي اسڪول مان نامعلوم چور سولر پليٽون، سولر پکا سميت ٻيو بجليءَ جو قيمتي سامان چوري ڪري فرار ٿي ويا آهن ڏوڪري پوليس هن وقت تائين اسڪول مان چوري ٿيل سامان جي واپسي لاءِ ڪک پڃي بيٺو ناهي ڪيو جڏهن تہ دودو خاصخيلي جي گهر ٻاهران بيٺل موٽر سائيڪل نامعلوم چور موٽر سائيڪل ڪاهي فرار ٿي ويا پر پوليس ڪنهن بہ قسم جي چورن خلاف ڪارروائي نہ ٿي ڪري، ٻئي طرف مست غلام نبي شاهہ محلا ڏوڪري مان مرحوم استاد عبدالحڪيم سومرو جي گهر مان نامعلوم چور سولر پليٽ، بيٽري ۽ ٻيو سامان چوري ڪري فرار ٿي ويا هئا ڏوڪري پوليس هن وقت تائين چوري ٿيل سامان شهرين کي واپس نہ ڪرائي سگهي، جڏهن تہ ڏوڪري ٿاڻي تي غلام اصغر سولنگي ايس ايڇ او مقرر ٿيڻ شرط شهري پريشانين ۾ مبتلا ٿي ويا ايس ايڇ او جي ڏوڪري ٿاڻي تي مقرري تي هتان جي سياسي سماجي تنظيمن جي اڳواڻن جو چوڻ آهي تہ ڊي آئي جي لاڙڪاڻو ايس ايس پي لاڙڪاڻو ۽ ٻين وس وارن کان ايس ايڇ او ڏوڪري غلام اصغر سولنگي جي مقرري جو نوٽيس وٺڻ جو مطالبو ڪندي چيو تہ بنا دير ڪيس ڏوڪريءَ مان هٽائي سٺي ساک رکندڙ ڪي ايس ايڇ او ڏوڪري مقرر ڪيو وڃي تہ جيئن شهري ڏوهارين، منشيات فروش مافيائن کان بچي سگهن نہ تہ ٻي صورت ۾ ايس ايڇ او ڏوڪري غلام اصغر سولنگي خلاف احتجاج ڪيو ويندو، هوڏانهن ايس ايڇ او ڏوڪري غلام اصغر سولنگي جو چوڻ آهي تہ مون مٿان الزام اجايا آهن.

بقايا سنڌيار 36

چيو تہ ڪراچي جو مقامي مزدور مهانگائي ۽ بيروزگاري جي ڪري فاقاڪشي ۽ مفلسي واري زندگي گذاري رهيو آهي جڏهن تہ اسان جا حڪمران ۽ مزدورن جي فلاح جا ادارا خواب خرگوش ۾ ستل آهن سنڌ جي گادي واري شهر جي فيڪٽرين ۾ سنڌي ملازمن جي ڀرتين تي ڄڻ تہ بندش لاڳو آهي. افغاني ۽ ٻين پرڏيهين کي فيڪٽرين ۾ ڀرتي ڪيو پيو وڃي . هنن چيو تہ سنڌي ۾ لکت وارا شناختي ڪارڊ رکڻ وارن مزدورن کي فيڪٽرين مان نيڪالي ڏئي سنڌي مزدورن سان ظلم ۽ ناحق ڪيو پيو وڃي، سنڌ حڪومت ان معاملي تي خاموش تماشائي بڻجي پرڏيهي دهشتگردن جي سپورٽ ڪري رهي آهي. اڳواڻن چيو تہ سنڌ جي فيڪٽرين کي وفاقي حڪومت وڪرو ڪري صوبائي خودمختياري تي حملو ڪري ارڙهين آئيني ترميم جي ڀڃڪڙي ڪئي آهي. اڳواڻن وڌيڪ چيو آهي تہ ڳاٽي ٽوڙ مهانگائي ۾ مزدورن جي پگهار صفا گهٽ آهي، پر حڪومت طرفان مقرر ڪيل اها گهٽ پگهار بہ مزدورن کي نٿي ملي، ٺيڪيدار ۽ ڪارخنيدار مزدورن جو رت نپوڙي ڪاٺي سرڪار طرفان مقرر ڪيل اڌ پگهار کان بہ گهٽ اجوري تي ڪم ورتو پيو وڃي. هنن مطالبو ڪيو تہ مزورن جو اجورو وڌائڻ سان گڏ سرڪار طرفان مقرر ڪيل پگهار مزدورن کي اگسٽ بجاءِ جون کان ئي ڏيڻ لاءِ فيڪٽري مالڪن کي پابند ڪيو وڃي هنن وڌيڪ چيو تہ ڪجهہ فيڪٽريون صورتي گروپ آف ڪمپنيز ,اي جي آءِ گروپ آف ڪمپنيز , پاڪستان انسوليشن ڪمپني (ڪجلي) ۽ ڪراچي ۾ قائم پرائيويٽ سڪيورٽي ڪمپنيون مزدورن کان جبري ٻارنهن ڪلاڪ ڊيوٽي ورتي وڃي ٿي ۽ ڪنهن بہ مزدور قانون تي عمل نٿو ڪيو وڃي انهن کان ڪير بہ پڇڻ وارو نہ آهي ڪيترن ئي ڏهاڪن کان ڪراچي، ڪوٽڙي، نوري آباد ۾ واقع ڪارخانن ۽ ملن، ٽرڪول ۽ مختلف علائقن ۾ قائم شگر ملن ۾ مقامي مزدورن کي روزگار نٿو ڏنو وڃي. هنن مطالبو ڪيو آهي تہ سنڌ جي فيڪٽرين ۾ سنڌي مزدورن کي اوليت جي بنياد تي ملازمت ڏني وڃي ۽ انهن لاءِ مزدور ڪالونيون ٺهرائي اتي تعليم ۽ صحت سميت سمورين بنيادي سهولتون مهيا ڪيون وڃن.

بقايا سنڌيار 37

محرم الحرام ڪانپوءِ sspآفيس ڄامشورو اڳيان احتجاج ڪرڻ سميت مرحليوار تحريڪ جو آغاز ڪرڻ جو فيصلو ڪيو ويو آهي، اهڙو فيصلو تعلقي ٿٽي، يوسي جهمپير جي ڪوهستاني ڳوٺ صوفن جاڪرو ۾ ڪوهستان راڄوٽي اتحاد جي سڏ تي منعقد ڪيل ڪوهستاني ڪٺ ۾ مقررين خطاب ڪندي ڪيو خطاب ڪندي، ڪوهستان راڄوٽي اتحاد جي سرواڻ KDFجي چيئرمين ڊاڪٽر لکمير خان پالاري چيو تہ محرم الحرام جي پلاري مهيني ۾ بااثر قبضاگيرن طاقت جي زور تي ڪوهستاني ڳوٺ صوفن جاڪرو تي هلان ڪري ڳوٺائن جي 300 سئو ايڪڙ زمين پوليس ۽ بااثر روينيو کاتي جي عملدارن جي موجودگي ۾ قبضي هيٺ ڪري ڳوٺائن تي حملو ڪري گوليون هلائي 10 ڳوٺائن کي زخمي ڪيو ويو آهي، جيڪو حملو اسان پاڻ تي حملو سمجهون ٿا، ڊاڪٽر لکمير پالاري چيو تہ ڪوهستان واسي پرامن آهن، پر بزدل ناهن. هاڻي صبر ڪرڻ جو وقت گذري ويو آهي، هاڻي اهو وقت پري ناهي رهيو، جڏهن اسان سمورن قبضا گيرن توڙي لينڊ مافيا کي هتان تڙي ڪنداسين. ڊاڪٽر لکمير انڪشاف ڪندي چيو تہ هڪ ڪوهستاني پٽي هڪ مافيا جو قبضو آهي، جنهن کي سنڌ حڪومت سپورٽ ڪري رهي آهي، پر اسان ڪوڙن ڪاتن کي ڪنهن بہ صورت ۾ قبول نہ ڪنداسين. ڊاڪٽر لکمير پالاري مطالبو ڪيو تہ فورن ڳوٺ صوفن جاڪرو جي رهواسين جي زمين سميت سموري ڪوهستاني پٽي ۾ ٿيل قبضا ۽ والارون ختم ڪرائي ڳوٺ صوگن جاڪرو جي ڳوٺ تي حملو ڪري ڳوٺائن کي زخمي ڪندڙ سمورن حملي آورن توڙي انهن جي ساٿارين خلاف دهشتگردي جا ڪيس داخل ڪرائي، هن ڪيس جي اعلي سطحي انڪوائري ڪرائي متاثر ڳوٺائن سان انصاف ڪرائڻ سان گڏ ڪوهستان واسين جا ڳوٺ پڪا ڪري ڪين صحت، تعليم، روزگار، روڊ، رستي، بجلي، سوئي گئس، پيئڻ جي صاف پاڻي سميت سمورين بنيادي سهولتون مهيا ڪرڻ سميت ڪوهستان جي جبلن جي ڪٽائي بند ڪري اتان بہ قبضا خالي ڪرايا وڃن، ٻئي صورت ۾ مسئلا حل نہ ٿيڻ جي صورت ۾ 10 محرم الحرام ڪانپوءِ ssp آفيس ڄامشورو اڳيان احتجاجي مظاهرو ڪري احتجاجي تحريڪ کي وسيع ڪيو ويندو. منعقد ڪيل ڪوهستاني ڪٺ کي ڪوهستان راڄوٽي اتحاد جي اڳواڻن ڊاڪٽر امتياز پالاري، محمد بخش مري، غلام رسول شورو، اڪبر گبول، حاجي حسين پالاري، انور پالاري، شير زمان شورو، جان محمد عرف جانو جاڪرو، محمد بخش بروهي، شاهہ محمد چانگ، ڪوهستاني انور جاڪرو ۽ ٻين پڻ خطاب ڪري ڪوهستان واسين سان ٿيندڙ ناانصافين جو ازالو ڪرڻ جي گهر ڪئي آهي.

بقايا سنڌيار 38

۾ مولانا غلام مرتضيٰ نجفي، امام بارگاهہ دربار مصطفيٰ صلي الله عليہ وآلہ وسلم ۾ مولانا اسد علي شر، امام بارگاهہ دربار فاطمہ سلام الله عليہ ۾ مولانا سيد شفقت عباس شاهہ، امام بارگاهہ ڪاروان ڪربلا دانشور معظم استاد اخلاق احمد اخلاق، امام بارگاهہ علي زين العابدين ۾ عارف حسين جتوئي، امام بارگاهہ دربار حيدر ۾ زاهد حسين جعفري المهدوي 7 محرم الحرام جي مجلس عزا کي خطاب ڪيو ڄاڻايل امام بارگاهن سميت شهر جي مختلف امام بارگاهن ۾ سنڌ جا نالي وارا عالم ۽ ذاڪر خطاب ڪري ڪربلا جي شهيدن حضرت امام حسين عليہ ۽ سندس جانثار ساٿين سميت پاڪ بيبي زينب سلام الله ۽ معصوم علي اصغر، شهزادي گهوٽ قاسم ۽ شهزادي علي اڪبر عليہ السلام جي دين اسلام جي سربلندي ۽ بقا لاءِ ڪربلا جي ميدان ۾ ڏنل قرباني ۽ دين اسلام جي سربلندي لاءِ ڏنل لازوال قرباني جي ياد تازي ڪرائي سوين عزادارن جون اکيون اشڪ بار ڪري ڇڏيون، جڏهن تہ انجمن علي زين العابدين (ٽنگراٽين) جي امام بارگاهہ مان ڪربلا جي شهيد شهزادي قاسم عليہ السلام جي ميندي جو جلوس برآمد ڪيو ويو جيڪو روايتي رستن کان ٿيندي سيد اڪبر شاهہ جي درگاهہ کان ميندي ڪٽي امام بارگاهہ ۾ جلوس نهر ٿيو جتي مجلس عزا منعقد ڪئي وئي، ٻي پاسي سيد حسن علي شاهہ، سيد ضمير حسين شاهہ، سيد ياسين شاهہ، سيد جعفر شاهہ جي حويلين سميت 10 کان وڌيڪ سادات جي حويلين ۾ عورتن جي مجلس عزا پڻ منعقد ڪئي وئي ان موقعي تي امام بارگاهن جي سيڪيورٽي جا انتظام سخت ڪيا ويا هئا.

بقايا سنڌيار 39

علي خاصخيلي، لياقت عباسي، علي اصغر جاڪرو، مقصود احمد سرڪي، رحمت الله جوکيو رحمت الله ميمڻ، معشوق پنهور، سڪندر ميمڻ، محمد قاسم جوکيو ۽ ٻين پاران نئين آيل سول سرجن سول اسپتال ٺٽو سيد محمد يامين شاهہ سان تعارفي گڏجاڻي ڪري ڪيس سنڌ جي سوکڙي لونگين، اجرڪن سان گڏ گلاب جي گلن جا تحفا پيش ڪري ڪين ساڻن گڏ ڪم ڪرڻ جي يقين ڏياني ڪرائيندي چيو تہ هنن هميشہ سول اسپتال مڪلي جي بهتري توڙي ايندڙ مريضن کي صحت جون بهتر سهولتون ڏيارڻ لاءِ جاکوڙي جدوجهد جي ميدان ۾ بہ رهيا آهن، پر هاڻي ڪجهہ وقت کان وٺي ڪين ڪم ڪرڻ جو بهتر موقعو ملي ناهي سگهيو جنهن ڪري هو مايوسي جو شڪار بڻيل آهن، پر هو اڄ سول سرجن ٺٽو سان واعدو ٿا ڪن تہ هو اڳ جيان پنهنجون بهتر ذميواريون نڀائي سول اسپتال ٺٽو جي بهتري لاءِ ڪم ڪندا رهندا، ان موقعي تي نئين آيل سول سرجن ٺٽو سيد محمد يامين شاهہ چيو تہ هو صحت کاتي جي ملازمن سان هر موڙ تي گڏ آهي، سندن جيڪي بہ خدشا آهن، اهي بہ دور ڪيا ويندا، هن چيو تہ صحت کاتي سول اسپتال ٺٽو جا آفيسر ۽ ملازم هڪ ٻئي جي طاقت آهن، آءِ ان طاقت کي ڪمزور ڪرڻ نٿو چاهيان، مونکي اميد آهي تہ اسان جي گڏيل طاقت سان پنهنجي اداري کي اڃان بہ وڌيڪ مضبوط ڪري جيڪي بہ خاميون هونديون انهن کي دور ڪيو ويندو، هن چيو تہ هو صحت کاتي جي سمورن ملازمن جو ٿورائتو آهي، جن ڪيس هيڏو سارو مان ڏنو آهي، هن چيو تہ سول اسپتال ٺٽي جي بهتري ۽ ڀلائي لاءِ آخري دم تائين پنهنجون ذميواريون نڀائيندا رهنداسين. ان موقعي تي ڊاڪٽر گيانچند، مرف جو انچارج آدم ملڪ، ڊاڪٽر داؤد هيلايو شهزاد گوپانگ ۽ ٻيا پڻ موجود هئا.

بقايا سنڌيار 40

۾ جي سطح ۾ اضافو ٿيو آهي، صبح تائين پاڻي ۾ چاڙهہ ٿيندو جنهن بعد لاٿ اچڻ شروع ٿيندي، ايس ڊي او ڊرينج ظفر سومرو خبر موجب نئون ڪوٽ پرسان گذرندڙ ايل بي او ڊي اسپائنل ڊرين ۾ پاڻي جو مسلسل چاڙهہ ٿيڻ سبب علائقي واسين ۾ خوف واري صورتحال پيدا ٿي وئي، ايل بي او ڊي اسپائنل ڊرين مان ڊرينج انتظاميا موجب هن وقت آر ڊي 305 وٽان 4000 ڪيوسڪ پاڻي جو وهڪرو گذري رهيو آهي. جڏهن تہ رات تائين وڌيڪ پاڻي جو وهڪرو گذرندو. ڊرينج انتظاميا موجب نارا ڪئنال جو پاڻي ايل بي او ڊي ۾ ڇوڙ ڪرڻ سبب پاڻي جي سطح ۾ 12 ڪلاڪن دوران ڏيڍ فٽ تائين اضافو ٿيو آهي، جڏهن تہ ايل بي او ڊي ۾ پاڻي جي سطح ۾ واڌ بعد علائقي واسين جو ساهہ مٺ ۾ اچي ويو آهي . ان حوالي سان علائقي واسين موسي احمداڻي، عمر احمداڻي، اياز ڪوسو الياس جوٽيجو ۽ ٻين ٻڌايو تہ گذريل سال ايل بي او ڊي ۾ پاڻي جي سطح ۾ واڌ بعد پراڻ ندي، هاڪڙو درياءَ کي مختلف هنڌن تان گهارا پوڻ ڪري پنگريو ملڪاڻي شريف، جهڏو، روشن آباد، نئون ڪوٽ، ۽ ڪلوئي جا ٻئراجي جا علائقا شديد متاثر ٿيا هئا، 150 جي لڳ ڀڳ ڳوٺ ۽ 80 هزار ايڪڙن تي بيٺل فصل پاڻي هيٺ اچي تباهہ ٿي ويو هو 6 مهينن تائين پاڻي ڳوٺن ۾ بيٺل رهيو جنهن جي ڪري علائقي واسي ڪيترائي مهينا رستن ڪناري بي يارو مددگار ويٺل رهيا، هنن چيو تہ ٻوڏ دوران آبپاشي کاتي جي وزير سميت چونڊيل نمائندن ايل بي او ڊي جا بند مضبوط ڪرڻ جا دلاسا ڏنا هئا ۽ پراڻ ۽ هاڪڙي دريا کي سائفن ڏئي ايل بي او ڊي کان الڳ ڪرڻ جا واعدا ڪيا هئا مگر ٻوڏ بعد صرف ايل بي او ڊي ۽ پراڻ ۽ هاڪڙي تي چند ڪلوميٽرن ۾ نالي ماتر ڪم ڪيو ويو آهي. جڏهن ايل بي او ڊي، پراڻ ۽ هاڪڙي جي ڪا بہ کاٽي ناهي ڪرائي وئي نہ ئي قدرتي وهڪرن جا لنگهہ بحال ڪيا ويا آهن. هنن چيو تہ ايل بي او ڊي جي آر ڊي 275 کان 211 تائين کاٽي سميت بندن جو ڪوبہ ڪم نہ ڪيو ويو جنهن جي ڪري ايل بي او ڊي جا بند انتهائي ڪمزور آهن، ڪنهن بہ وقت ڪٿان گهارو لڳي ويو تہ وڏو انساني الميو جنم وٺي سگهي ٿو جنهن کي قابو پائڻ انتهائي مشڪل ۽ ناممڪن هوندو هنن چيو تہ ڊرينج انتظاميا ۽ سنڌ سرڪار اڳواٽ اپاءُ وٺي تہ جيئن هي علائقا ٻڏڻ کان بچي سگهن هوڏانهن رابطو ڪرڻ تي ايس ڊي او ڊرينج ظفر سومرو ٻڌايو تہ نارا ڪئنال جو پاڻي ايل بي او ڊي ۾ ڇوڙ ڪرڻ سبب پاڻي ۾ جي سطح ۾ اضافو ٿيو آهي، هن وقت پاڻي جو گيج 13 فٽ آهي صبح تائين اڃان پاڻي ۾ چاڙهہ ٿيندو جنهن بعد لاٿ اچڻ شروع ٿيندي.

بقايا سنڌيار 41

محرم الحرام ڪانپوءِ sspآفيس ڄامشورو اڳيان احتجاج ڪرڻ سميت مرحليوار تحريڪ جو آغاز ڪرڻ جو فيصلو ڪيو ويو آهي، اهڙو فيصلو تعلقي ٿٽي، يوسي جهمپير جي ڪوهستاني ڳوٺ صوفن جاڪرو ۾ ڪوهستان راڄوٽي اتحاد جي سڏ تي منعقد ڪيل ڪوهستاني ڪٺ ۾ مقررين خطاب ڪندي ڪيو خطاب ڪندي، ڪوهستان راڄوٽي اتحاد جي سرواڻ KDFجي چيئرمين ڊاڪٽر لکمير خان پالاري چيو تہ محرم الحرام جي پلاري مهيني ۾ بااثر قبضاگيرن طاقت جي زور تي ڪوهستاني ڳوٺ صوفن جاڪرو تي هلان ڪري ڳوٺائن جي 300 سئو ايڪڙ زمين پوليس ۽ بااثر روينيو کاتي جي عملدارن جي موجودگي ۾ قبضي هيٺ ڪري ڳوٺائن تي حملو ڪري گوليون هلائي 10 ڳوٺائن کي زخمي ڪيو ويو آهي، جيڪو حملو اسان پاڻ تي حملو سمجهون ٿا، ڊاڪٽر لکمير پالاري چيو تہ ڪوهستان واسي پرامن آهن، پر بزدل ناهن. هاڻي صبر ڪرڻ جو وقت گذري ويو آهي، هاڻي اهو وقت پري ناهي رهيو، جڏهن اسان سمورن قبضا گيرن توڙي لينڊ مافيا کي هتان تڙي ڪنداسين. ڊاڪٽر لکمير انڪشاف ڪندي چيو تہ هڪ ڪوهستاني پٽي هڪ مافيا جو قبضو آهي، جنهن کي سنڌ حڪومت سپورٽ ڪري رهي آهي، پر اسان ڪوڙن ڪاتن کي ڪنهن بہ صورت ۾ قبول نہ ڪنداسين. ڊاڪٽر لکمير پالاري مطالبو ڪيو تہ فورن ڳوٺ صوفن جاڪرو جي رهواسين جي زمين سميت سموري ڪوهستاني پٽي ۾ ٿيل قبضا ۽ والارون ختم ڪرائي ڳوٺ صوگن جاڪرو جي ڳوٺ تي حملو ڪري ڳوٺائن کي زخمي ڪندڙ سمورن حملي آورن توڙي انهن جي ساٿارين خلاف دهشتگردي جا ڪيس داخل ڪرائي، هن ڪيس جي اعلي سطحي انڪوائري ڪرائي متاثر ڳوٺائن سان انصاف ڪرائڻ سان گڏ ڪوهستان واسين جا ڳوٺ پڪا ڪري ڪين صحت، تعليم، روزگار، روڊ، رستي، بجلي، سوئي گئس، پيئڻ جي صاف پاڻي سميت سمورين بنيادي سهولتون مهيا ڪرڻ سميت ڪوهستان جي جبلن جي ڪٽائي بند ڪري اتان بہ قبضا خالي ڪرايا وڃن، ٻئي صورت ۾ مسئلا حل نہ ٿيڻ جي صورت ۾ 10 محرم الحرام ڪانپوءِ ssp آفيس ڄامشورو اڳيان احتجاجي مظاهرو ڪري احتجاجي تحريڪ کي وسيع ڪيو ويندو. منعقد ڪيل ڪوهستاني ڪٺ کي ڪوهستان راڄوٽي اتحاد جي اڳواڻن ڊاڪٽر امتياز پالاري، محمد بخش مري، غلام رسول شورو، اڪبر گبول، حاجي حسين پالاري، انور پالاري، شير زمان شورو، جان محمد عرف جانو جاڪرو، محمد بخش بروهي، شاهہ محمد چانگ، ڪوهستاني انور جاڪرو ۽ ٻين پڻ خطاب ڪري ڪوهستان واسين سان ٿيندڙ ناانصافين جو ازالو ڪرڻ جي گهر ڪئي آهي.

بقايا سنڌيار 42

ڏوڪري تعلقي جي اهم حيثيت رکندڙ ڏوڪري ٿاڻو ڏوهارين ۽ منشيات فروشن حوالي بڻيل ايس ايڇ او ڪي ڏوڪري واسين تي ڪو بہ رحم نہ آيو شهري ڦرجڻ لڳا، ان ڏس ۾ بٽ شاخ لڳ قائم پرائيويٽ اسڪول لب درياءَ جي ايڊمنسٽريٽر سائين واحد بخش موريو ميڊيا کي ٻڌايو تہ اسان جي اسڪول مان نامعلوم چور سولر پليٽون، سولر پکا سميت ٻيو بجليءَ جو قيمتي سامان چوري ڪري فرار ٿي ويا آهن ڏوڪري پوليس هن وقت تائين اسڪول مان چوري ٿيل سامان جي واپسي لاءِ ڪک پڃي بيٺو ناهي ڪيو جڏهن تہ دودو خاصخيلي جي گهر ٻاهران بيٺل موٽر سائيڪل نامعلوم چور موٽر سائيڪل ڪاهي فرار ٿي ويا پر پوليس ڪنهن بہ قسم جي چورن خلاف ڪارروائي نہ ٿي ڪري، ٻئي طرف مست غلام نبي شاهہ محلا ڏوڪري مان مرحوم استاد عبدالحڪيم سومرو جي گهر مان نامعلوم چور سولر پليٽ، بيٽري ۽ ٻيو سامان چوري ڪري فرار ٿي ويا هئا ڏوڪري پوليس هن وقت تائين چوري ٿيل سامان شهرين کي واپس نہ ڪرائي سگهي، جڏهن تہ ڏوڪري ٿاڻي تي غلام اصغر سولنگي ايس ايڇ او مقرر ٿيڻ شرط شهري پريشانين ۾ مبتلا ٿي ويا ايس ايڇ او جي ڏوڪري ٿاڻي تي مقرري تي هتان جي سياسي سماجي تنظيمن جي اڳواڻن جو چوڻ آهي تہ ڊي آئي جي لاڙڪاڻو ايس ايس پي لاڙڪاڻو ۽ ٻين وس وارن کان ايس ايڇ او ڏوڪري غلام اصغر سولنگي جي مقرري جو نوٽيس وٺڻ جو مطالبو ڪندي چيو تہ بنا دير ڪيس ڏوڪريءَ مان هٽائي سٺي ساک رکندڙ ڪي ايس ايڇ او ڏوڪري مقرر ڪيو وڃي تہ جيئن شهري ڏوهارين، منشيات فروش مافيائن کان بچي سگهن نہ تہ ٻي صورت ۾ ايس ايڇ او ڏوڪري غلام اصغر سولنگي خلاف احتجاج ڪيو ويندو هوڏانهن ايس ايڇ او ڏوڪري غلام اصغر سولنگي جو چوڻ آهي تہ مون مٿان الزام اجايا آهن.

روزاني سنڌيار کي نمائندا گهرجن

Reg No 2677
ABC Certified
ايڊيٽر اعجاز مغل
روزاني سنڌيار ڪراچي
Daily SINDHYAR Karachi
NTN 4129440-8 www.dailysindhyar.com
PRESS

سنڌ جي ننڍن وڏن شهرن لاءِ روزاني سنڌيار کي پڙهيل لکيل ٽيڪنالوجي فرينڊلي نمائندن جي ضرورت آهي. روزاني سنڌيار ڪراچي سان گڏوگڏ روزاني سنڌيار سکر بہ شروع ٿي وئي آهي. روزاني سنڌيار واحد سنڌي اخبار آهي، جنهن جي ويب سائيٽ 24 ڪلاڪ اپڊيٽ ٿيندي آهي. پوري دنيا ۾ جتي بہ سنڌي رهن ٿا، اسانجي آن لائن اخبار پڙهن ٿا. رڳو شام جو خبرون موڪلڻ جا هيراڪ نمائندا نہ گهرجن، پر جنهن وقت بہ ڪو حادثو يا واقعو ٿئي فوري طور خبر ۽ تصوير موڪلين. اسان وقت بوقت نمائندن کي جديد ٽيڪنالوجي بابت ٽريننگ بہ ڏياريندا سين. دلچسپي رکندڙ اميدوار اداري سان رابطو ڪن ۽ سي وي موڪلين.

واٽس ايپ 0332-2605671

sindhyarnews@gmail.com